

LAAPAAU KUPAN WEI MATIYEE NMAAWA TŌ Kutuluṭu

Matiyee takəlaya nté Laapaalənaa taa kancaalaya takəlaya. Ka taa ké tə naaki si Yesu ké Mesii pácó inəyəle wulav səsə tətə. Isə ləsəna-ı hatuu kancaalaya taa. Yuta nyəma ka taŋaa ké si Isə ká kpa pa taa ké wulav səsə nəyəlɔ na í fiti-weyɛ Lom nyəma ŋmakəlyu taa. Ama Matiyee húləyí si kawulaya ŋka ka təm Isə ka yəyətəa tə ka ta ke antulinya inɛ i nyəŋka. Matiyee keesəyɛ Yesu ləlyu təm na i Isə ləm səv na i təmlɛ na i konyəntəyəlɛ na i səm na i fem na i kpaɔv ke ɪsətəa.

Isəna pa faya Matiyee takəlaya tə:

Luləŋ loosi na Yesu ləlyu, titite 1:1-2:23

Ləm səlv Yohaani təmlɛ na Yesu mayasəyɛ, titite 3:1-4:11

Yesu təmlɛ ke Kalilee tətə taa, titite 4:12-18:35

Yesu pote ke Yosalem, titite 19-27

Yesu səm na i fem, titite 28

*Yesu caanaa caanaa
(Luku 3:23-38)*

¹ Apələham ləlyu tv nté Tafiiti, Tafiiti ləlyu tv Yesu Kilisiti ləlyu looŋa nté cəne.

² Apələham lula Isaaka, na Isaaka náá ləli Yakəpɔ, na Yakəpɔ náá ləli Yuta na i newaa.

³ Yuta ná lula Falɛsɪ na Sela. Pɛle pa too kele Tamaa. Falɛsɪ ná lula Həsələŋ, na Həsələŋ náá ləli Alam,

⁴ na Alam náá lɔlɔ Aminatari, na Aminatari náá lɔlɔ Naasɔŋ, na Naasɔŋ náá lɔlɔ Salɔma.

⁵ Salɔma ná lɔla Poosi, Poosi too kɛɛ Lahari. Poosi ná lɔla Opeti, Opeti too kɛɛ Luuti. Opeti ná lɔla Seseɛ,

⁶ na Seseɛ ná lɔlɔna wulav sɔsɔ Tafiiti.

Tafiiti ná lɔla Salɔmɔŋ, Salɔmɔŋ too kɛɛ Yulii alɔ.

⁷ Salɔmɔŋ ná lɔla Lɔpɔwam, na Lɔpɔwam náá lɔlɔ Apiya, na Apiya náá lɔlɔ Asafi,

⁸ na Asafi náá lɔlɔ Yosafati, na Yosafati náá lɔlɔ Yolam, na Yolam náá lɔlɔ Osiyasi.

⁹ Osiyasi ná lɔla Yowatam, na Yowatam náá lɔlɔ Akasi, na Akasi náá lɔlɔ Isekiyasi,

¹⁰ na Isekiyasi náá lɔlɔ Manaseɛ, na Manaseɛ náá lɔlɔ Amɔŋ, na Amɔŋ náá lɔlɔ Yosiyasi.

¹¹ Yosiyasi ná lɔlɔna Cekoniyasi na ɪ newaa kɛ waatɔ wei pa kuu Iseɣeli nyɛma na pá pona Papiloni tɔ.

¹² Pa pona Iseɣeli nyɛma kɛ Papiloni tɔna, ɪlena Cekoniyasi náá lɔlɔ Selatɔyeli, na Selatɔyeli náá lɔlɔ Solopareeli,

¹³ na Solopareeli náá lɔlɔ Apiyuti, na Apiyuti náá lɔlɔ Uiyakim, na Uiyakim náá lɔlɔ Asɔɔ.

¹⁴ Asɔɔ ná lɔla Satɔki, na Satɔki náá lɔlɔ Akim, na Akim náá lɔlɔ Uiyuti,

¹⁵ na Uiyuti náá lɔlɔ Ilasaa, na Ilasaa náá lɔlɔ Mataŋ, na Mataŋ náá lɔlɔ Yakɔpɔ.

¹⁶ Yakɔpɔ ná lɔla Yosɛɛfɔ wei ɪ kɛ Mali paalɔ tɔ, na Mali ɪnɪ ɪ lɔlɔna Yesu wei pa yaa sɪ Mesii tɔ.

¹⁷ Ye mpɔ, isu pa kɛɛsɔyɔ sɪ ɪnɛ ɪ lɔla ɪnɛ na ɪnɛ ɪlé ɪ lɔlɔ ɪnɛ tɔ, pɛ kɔpɔyav hatoo Apɛlaham halɔna pá tala Tafiiti tɔ, lɔlɔyɔ loosi kpɛnta naanɔwa na liɣiti. Na pɛ kɔpɔyav Tafiiti halɔna pá tala waatɔ wei pa kuu

Isegeeli nyéma na pa pona Papiloni tɔ, luluyɔ loosi we naanɔwa na liyiti tɔtɔ. Na luluyɔ loosi naanɔwa na liyiti tɔtɔyɔ pə krayau hatoo pa ponau Isegeeli nyéma ke Papiloni tɔ, haləna pə suna Mesii luluyɔ.

*Yesu Kilisiti luluyɔ tɔm
(Luku 2:1-7)*

¹⁸ Isəna pa lula Yesu Kilisiti tɔyɔlɔ. I too Mali wei i ké Yosεεfu amɔsaya tɔ, i haya hɔyɔ na Feesuyu Nanɔɔtu toma na pə́cɔ́ í saa.

¹⁹ I paalu Yosεεfu ka ké yulu kupanɔ́ ké, ilɛ i taa tisiyi si í kuli Mali waali ké yɔlaa samaa taa. Uena í huɔ si i ká kisi-i mukaya tɛɛ.

²⁰ I huɔkaya i taa ké mpu, ilena Tacaɔ isɔtaa tillu kɔɔ i kinɔ́ ke toosee taa, na í heeli-i si: Tafiti luluyɔ tu Yosεεfu, taa nyana nyá amɔsaya Mali krayau. Pə taya pulu, hɔyɔ nka i hayaɔ tɔ, Feesuyu Nanɔɔtu kinɔ́ ke ka lunaa.

²¹ I ká luli apalu pəyaya, na n̄ yaa-ke si Yesu. Pə taya pulu, pəyaya nke kaa waasəna ka yɔlaa ke pa isayatu taa.

²² Pə tənaya mpu pə lapa na pə́cɔ́ tɔm nti Tacaɔ ka yɔyɔtəna Isɔ kuyɔyɔtutu teləsulu nɔyɔ tɔ tɔ́ lá tampana si:

²³ I nyəni, pɛelɔ wei i ta nyənta apalu tɔ

i ká haya hɔyɔ, na í luli apalu pəyaya,

na paa yaa-ke si Imaniyeli.

(Həte tənɛ tɔ yɔyɔtəyɔ si Isɔ we tá kinɔ́.)

²⁴ Yosεεfu fema, ilena í lá nti Tacaɔ isɔtaa tillu ka heela-i tɔ. I kraya i amɔsaya Mali.

²⁵ Ama i ta nyəni-i haləna í tɛ pəyaya luluyɔ. Na Yosεεfu yaa-ke si Yesu.

2

Ilim təlule nyəntaa kəma Yesu nav

¹ Pa lɔla Yesu kə Yuta Petələhem taa kə wulav səsə Heləti pəəle taa. Mpyóy isətvlnhasi təm nyəntaa napəli pa luna ilim təlule na pá tala Yosalem.

² Na pá pəəsi si: Leye pəyaya ŋka pa lɔla nənəə na káa la Yuta nyəma wulav səsə tə ka wεε? Tə na ka isətvlnha lu ilim təlule kə na tə kəə si tə sεε-kε.

³ Wulav Heləti nu mpv, lɛna pə pəkəli-ɪ səsəm. Pə pəkəla Yosalem nyəma tənaya mpv tətə.

⁴ lɛna í koti kətəlaa səsaa təna, na lə Təm seyesəlaa na í pəəsi-wεye timpri pə wεε si paa lɔli Mesji tə.

⁵ Mpyóy pa cə-ɪ si, Yuta Petələhem kə. Mpi tə, ləə kvyəəətətv teləsəlaa ŋmaawa si:

⁶ Yuta taa Petələhem nyá,
tampana n ta kə Yuta acalεε səsəəna taa səkpete paa pəcə.

Mpi tə, nyá taa kə wulav ká luna,
wei ɪ ká təkɪ ma lseyeli nyəma kə teu tə.

⁷ Tənaya Heləti yaa nyəntaa mpeye kpeenja na í pəəsi-wεye pə təna si ɪ nyəŋ waatu wei mayamaya isətvlnha luwa tə.

⁸ Mpyóy ɪ hɔla-wεye Petələhem mpaav na í heeli-we si: ɪ polo na í pəkɪ pəyaya ŋkεye teu. Waatu wei í na-kε í heeli-m na ma mayamaya má polo na má sεε-kε.

⁹ Nyəntaa tɛma wulav təm ntəyi nuw lɛna pá tεε. Na isətvlnha ŋka kaa luwa ilim təlule na pá na-kεye mpv tə ka təyaya pa nəyə təə, haləna ká tala timpri pəyaya ŋke ka wεε tə, lɛna ká səy.

10 Nyəntaa loosa isətulɒŋa ŋke, ɔlena pa lanja hulɒmi pə tu fei.

11 M̄p̄ȳȳ pa suv təyaya taa na p̄á ná p̄yaya na ka too Mali. ɔlena p̄á h̄ənti atə na p̄á sɛɛ-ke. Na p̄á h̄əti pa wontu na p̄á ha-keɣe wula na tulaalɔ kufəȳətu na tulaalɔ miili.

12 Pə waali ké Isə heela nyəntaa m̄p̄ɣe toosee taa si p̄á taa məli Heləti cəlɔ. ɔlena p̄á cəlɔ m̄p̄aav na p̄á kpe.

Yesu seenav

13 Nyəntaa tɛɛwa ɔlena Tacaa isətaa tillu nəȳəlv í kəə Yosɛɛfv kin ke toosee taa na í heeli-i si: Kuli na ń kraɣa p̄yaya na ka too, na ń se na ń polo Icipiti, na ń caya təna. Haləna waatu wei maa heeli-ŋ si ń məli tɔ. Pə taya pulɔ, Heləti ká p̄ɛeki p̄yaya ŋke si i kuyv-ke.

14 Tənaɣa Yosɛɛfv kulaa na í kraɣa p̄yaya na ka too, na p̄á tɛɛ Icipiti ke ahoo anɪ.

15 M̄p̄ȳȳ i caya təna haləna Heləti si. ɔlena p̄á la nti Tacaa ka ȳəȳətəna Isə kuȳəȳətutv teləsulɔ nəȳə tɔ si: Ma ləsa ma p̄yaya ke Icipiti.

Piya sakasaka lapv

16 Heləti nawa si nyəntaa puyusa-i, ɔlena p̄á salɪ-i səsəm. M̄p̄ȳȳ i tilaa si p̄á kv Petəlehɛm icatə na acalɛɛ nna a cəna-tɛ tɔ pə apalɔpiya təna. Haləna nsi si pusɪ tala naalɛ naalɛ tɔ, na í keesəna saa wei nyəntaa heela-i si isətulɒŋa luwa tɔ.

17 M̄p̄ȳȳ pə lapa isu Isə kuȳəȳətutv teləsulɔ Selemii ka kpaalaa tɔ si:

18 Pa nuwa kapuka ke Lama.

Wula na lanwakəlle səsəle məla.

Laseeli wiina m̄p̄ȳḡ ɪ piya.
I ta tisi si pá puɣusi-ɪ ké si fei t̄o p̄ə t̄əə.

Yoseefu pa luw ke Icipiti

¹⁹ Hel̄tɪ s̄əm waalɪ Tacaa ɪs̄ətaa tillu n̄əɣəlɪ k̄əma
Yoseefu kin̄ ke toosee taa ke Icipiti,

²⁰ na í heeli-ɪ si: Kuli na n̄ k̄p̄aya p̄əyaya ŋke na ka
too na í m̄əli l̄seɣeli t̄etv̄ taa. M̄pa pa p̄eekaya si pá kv̄
p̄əyaya ŋke t̄o pa s̄əpa.

²¹ T̄ənaɣa Yoseefu kulaa na í k̄p̄aya p̄əyaya na ka too
na pá m̄əli l̄seɣeli t̄etv̄ taa.

²² Ama Yoseefu nuwa si Aaselayusi t̄əɣə kawulaya
ke Yuta ke ɪ caa Hel̄tɪ l̄onte. Uena s̄əɣəntv̄ k̄pa-ɪ na
t̄etv̄ ntɪ t̄ə taa pote. Is̄ə t̄asa-ɪ m̄p̄ȳḡ h̄ulv̄ɣv̄ ke ɪ toosee
taa, uena í l̄əɣə ɪ t̄əɣɪ Kalilee t̄etv̄ taa,

²³ na í caɣa ɪcat̄e nte pa yaa si Nasaletɪ t̄ə t̄ə taa.
M̄p̄ȳḡ p̄ə lapa ɪsu Is̄ə kv̄ȳɣət̄v̄t̄v̄ tel̄əs̄əlaa ka ȳɣət̄aa
t̄ə si: Paa yaa-ɪ si Nasaletɪ tv̄.

3

Is̄ə L̄vm̄ S̄əlv̄ Yohaani waasv̄

(Mal̄əki 1:1-8; Luku 3:1-18; Yohaani 1:19-28)

¹ P̄ə k̄əma na p̄ə k̄eesɪ ul̄e, Is̄ə l̄vm̄ s̄əlv̄ Yohaani k̄əma
Yuta w̄l̄aya t̄etv̄ taa kele na í niki waasv̄ lapv̄.

² Na í t̄əɣ̄ si: I layasi t̄ənt̄e, ɪs̄ətaa Kawulaya w̄sa
k̄ənt̄e ké.

³ Yohaani t̄əmv̄ ke Is̄ə kv̄ȳɣət̄v̄t̄v̄ tel̄əs̄ulv̄ Isayii ka
ȳɣət̄aya saa wei ɪ ȳɣət̄aa si:

N̄əɣəlɪ ȳɣət̄əɣəna n̄əɣə s̄əs̄əɣa ke w̄l̄aya t̄etv̄ taa si:

I t̄ayanɪ Tacaa m̄paav̄.

I h̄eɛ-ɪ-kv̄ na kv̄ siyisi.

⁴ Yohaani taka yooyoonaa hontu kunti, na í lala tonyu tampala ke i tonaaya taa. I tonyonaaya nte celəŋ na taale tuŋ nim.

⁵ Mpygy Yosalem nyema na Yuta tetu tona nyema na Yaatanu ngyo tetu tona nyema suv pote ke i kin.

⁶ Na pa kuliyi pa isayatu to ke yala taa, na Yohaani saki-weye Iso lum ke Yaatanu pyo taa.

⁷ Yohaani nawa Falisanaa payale na Satusee nyema payale na pa puki i celo si i so-weye Iso lum. Uena i to-we si: Akala piya me, awe kraala-me na i seeki Iso paana nna a kin to?

⁸ I la mpa pa yela isayatu to pa kulapale.

⁹ I taa telasayi lolo si ma caa keke Apalaham. Ma heeliyi-me si ye pale pa to de, Iso pasayi na í la na pee ane a pasi Apalaham piya.

¹⁰ Pa tema laale tyu ke tuŋ si pa huŋu-i na i tee ke te. Tyu ŋku ku lylayi pee kopana to, pa hu-ku na pa tu koka.

¹¹ Ma de, lum ke ma sanna-meye Iso lum si pe holi si i layasa tante. Ama ma waali wei i kin to, puntu kala-m toŋ tacyacaya. Ma ta tala ma husi i nohe taa ntaŋkala musyū mayamaya. Ue i ka so-me na Feesuyu Nanytu na koka.

¹² I taka i kufalyu ke i nin taa. I ka fala pa tona tacyacaya, na í suv pee ke i kpu taa. Ama i ka tu lotu ke koka ŋka ka teŋ to ka taa.

Yesu Iso lum sov

(Malaki 1:9-11; Luku 3:21-22)

¹³ Mpygy Yesu luna Kalilee na í koo Yaatanu ke Yohaani celo si Yohaani i so-i Iso lum.

¹⁴ Ama Yohaani ta tisi. Halena i to si: Pa ngyosona isu naa sanna ma, na n mali na n kin ma kin na?

¹⁵ Tənaɣa Yesu cə Yohaani si: Yele na pə lá mpv. Pə wεε si tə yoosi pə təna mpi Iso yəɣətəa si tɛ la tɔɣə.

Μρύγυ Yohaani tisaa.

¹⁶ Pa tɛma Yesu kɛ Iso lum sɔv ɪlena í lu lum taa. Tənaɣa isətənyv hɛta kpaakraa, na Yesu ná Iso Feesuyv isv alukuku na kv tiiki ɪ tɔɔ.

¹⁷ ɪlena pá nu pə yəɣətəna isətəa si: ɪneyele ma luyv tɛε Pəɣaya, ma lanle hɛɛna-ɪ sɔsɔm.

4

Satanɪ mayasvɣv kɛ Yesu

(Maləki 1:12-13; Luku 4:1-13)

¹ Pə waali kɛ Feesuyv pona Yesu kɛ wɔlaya tɛtv taa si ɪlɔɣv í mayasɪ-ɪ.

² Yesu tɛma nəɣə həkuyv kɛ ilim na ahoo kɛ kuyɛɛɣ nule. ɪlena nyəɣəsɪ kra-ɪ.

³ Μρύγυ ɪlɔɣv kprəntəna-ɪ na í təmɪ-ɪ si: Ye n kɛ Iso Pəɣaya yəɣətɪ na pɛɛ anɛ á pəsɪ tɔɣənaɣa.

⁴ Yesu cə-ɪ si: Pa ηmaawa Iso Təm taa si pə taya tɔɣənaɣa tike kɛ yɔlv ká hikina weesuyv. Ama təm təna ntɪ tə lukəna Iso nəɣə taa tɔ tə kinj tɔtɔɣə.

⁵ Pələ pə waali, ɪlɔɣv pona Yesu kɛ ɪcate naɣɣ nyəntɛ taa na í kraasɪ-ɪ Iso təsɛɛɛ comcom nəɣə taa,

⁶ na í təmɪ-ɪ si:
Ye n kɛ Iso Pəɣaya,
lu cəne na n ηmaa atɛ.

Pə taya polo, pa ηmaawa Iso Təm taa si:
Iso ká heeli ɪ isətəa tillaa kɛ nyá təm si pá paasəna-η
teu.

Na paa teeli-η pa ninj taa si pə taa kəɔ na pələ natəli
tə cə-η.

⁷ Ama Yesu cə-ɪ si: Pa ηmaawa Iso Təm taa tətə si, n
kaa mayasɪ nyá Caa Iso si n naa ɪ waali.

⁸ Ulena Uloguɔu tasa Yesu ké ponau ke puɔu ŋku ku kula səsəm tɔ ku tɔɔ na í huli-ɪ antulinya kawulasi tɔna na si teeli,

⁹ na í tɔmɪ-ɪ si: Ye n ka hɛntɪ-m atɛ na n sɛɛ-m, maa ha-ŋ mpɔ inɪ pɛ tɔna.

¹⁰ Ḿpɔ́yó Yesu cɔ-ɪ si: Satani, tɛɛ. Pa ŋmaawa Isɔ Tɔm taa si, n ká sɛɛ nyá Caa Isɔ, na ɪ tike ɪ tɔmlɛ ke n ká la.

¹¹ Tɔnaɣa Uloguɔu yela Yesu. Ulena isɔtaa tillaa kɔɔ na pá paasəna-ɪ.

Yesu caaləyi ɪ tɔmlɛ ke Kalilee

(Maləki 1:14-15; Luku 4:14-15)

¹² Yesu nuwa si pa tɔ Yohaani ke saləka, ulena í tɛɛna Kalilee.

¹³ ɪ yela Nasalɛti, ulena í polo na í caya Kapənahum. ɪcate nte tɔ wɛ Kalilee lom nɔɔ ke Sapulɔŋ na Nɛfətali pa tetu taa tɔ.

¹⁴ Ḿpɔ́yó pɛ lapa isu Isɔ kuyəɔtɔtu teləsulɔ Isayii ka yəɔtɔa tɔ si:

¹⁵ Sapulɔŋ tetu na Nɛfətali tetu,

na tenku tɔɔ tɔɔ, na Yaatanɪ waali,

na mpa pa ta ke Yuta nyóma tɔ pa Kalilee.

¹⁶ Pɛ yəlaa mpa pa caya səkrɛtɔyɔ taa tɔ,

pu na-wɛ tɔnyau isu kəkɔ.

Na mpa pa caya sɛm səkrɛtɔyɔ ɪcate taa tɔ,

pu ná pa tɔɔ tɔnyau.

¹⁷ Pɛ kpayaɔu waatu inɪ tɔ Yesu suu waasu lapu na í tɔŋ si: ɪ layasi tɔnte, isɔtaa Kawulaya wɔsa kɔnte.

Yesu yaav ke tiina kpalaɪ liyiti

(Maləki 1:16-20; Luku 5:1-11)

18 Yesu tənaxa Kalilee tenku nəxə nəxə, ilena í ná tiina kpalaá kə naale. Siməŋ wei pa yaa si Piyee tə na í neu Antəli, na pá tuxi puluyu kə tenku taa.

19 Tənaxa Yesu təma-we si: Í kəə na má la-me na í puuki yəlaa ísu í puukuɣu tiina tə.

20 Ḿpóyó pɛɛ pa yela pa puluŋ na pá tən-i-
kpaakraa.

21 Í tasa pote kə pəcə, ilena í ná Sepetee pəyalu Saaki na í neu Yohaani na pa caa Sepetee pa we kpuluyu taa na pá taxanəxi pa puluŋ. Tənaxa Yesu yaa-we,

22 na pá yele pa caa na kpuluyu na pá tən-i-
kpaakraa.

23 Yesu cəwa Kalilee tetu təna na í seɣesi Yuta nyəma təkotilena taa, na í kpaali Isə Kawulaxa Laapaali Kupaŋ. Na í waasəxi yəlaa taa kətəntənaa na acamaa təna.

24 Ḿpóyó yəlaa nu Yesu taŋ kə Silií tetu təna taa. Na pá kəna-i yəlaa təna mpa kətəməŋ na wəsaɣi payale tənəna kənyəŋ tuxu tə. Aləɣəhilaa na timle nyəma na kətəŋ kətuyuyu nyəma, na í waasi-we.

25 Samaa səsə tənaxa-i ké. Pa luna Kalilee na Acalɛɛ Naanəwa tetu, na Yosalem na Yuta na acalɛɛ nna a we Yaataní waali tə.

5

Yesu waasv kə puɣu təə (titite 5 na 6 na 7)

1 Yesu nawa samaa, ilena í kpa puɣu təə na í caya. Tənaxa í falaa kpətəna-i.

2 Ḿpóyó í suv-weɣe seɣesuyu si:

*Lelenɣ nulaa təm
(Luku 6:20-23)*

³ Mpa pa feina kalampaani tɔ pa nu lelenj kɛ.

Mpi tɔ, mpe pa tɛnna isɔtaa Kawulaya.

⁴ Mpa pa we lanwakɛlle taa tɔ pa nu lelenj kɛ.

Mpi tɔ, Isɔ ká heesi pa lanja.

⁵ Mpa pa wena yulutu tɔ pa nu lelenj kɛ.

Mpi tɔ, mpe paa tɔɔna tetu tɛna,

isu Isɔ ka heeluyu-we tɔ.

⁶ Mpa pa nyulɔɣi sɔsɔm si

pá tɔɣi isu Isɔ caa tɔ pa nu lelenj kɛ.

Mpi tɔ, Isɔ ká sɛna-weɣe teu na pá tɔ mpu.

⁷ Mpa pa wena lelɛa pɛtɔtɛle tɔ

pa nu lelenj kɛ.

Mpi tɔ, Isɔ ká nyɛni mpe pa pɛtɔtɛle.

⁸ Mpa pa lotu taa hɔwee tewa tɔ pa nu lelenj kɛ.

Mpi tɔ, paa na Isɔ.

⁹ Mpa pa tɔɔnɔɣi yooɔ ke lelɛa heku tɔ

pa nu lelenj kɛ.

Mpi tɔ, Isɔ ká yaa-weɣe i piya.

¹⁰ Mpa pa laki Isɔ kuvacaam na pá naasɔɣi-weɣe

pɛ tɔ tɔ pa nu lelenj kɛ.

Mpi tɔ, mpe pa tɛnna isɔtaa Kawulaya.

¹¹ Paa yɛlaa ka tɔvki-me, yaa pa naasɔɣi-me, yaa paa

looli isayatu na pá suu-me, si í kɛ ma ifalaa tɔ pɛ tɔ.

I nu lelenj kɛ.

¹² Waatu inɛ mɛ lanja í hee sɔsɔm, í nu lelenj kɛ. Pɛ

taya pulu tɔ, mɛ kasɔyaya ká tɔ sɔsɔm ke isɔtaa kɛ.

Mpu inɛ pɛ mayamaɣa ke paa naasa Isɔ kuvɔɔtutu

tɛlɛsɛlaa kuvɛma.

Antulinya tɔm na i kɛkɛ kuvɛnka tɔm

(Malɛki 9:50; Luku 14:34-35)

¹³ Mɛɣele antulinya tɔm. Ama ye tɔm mpi pɛ lanj

kɛma na í sí, pepeɣe paa la na pɛcɔ pɛ tasa lanj lapu?

Pə kaa waası pulv tətə ye pə taɣa ləv na yəlaa feli nəəhεε.

¹⁴ Mεγελε antulinya kəkə. Icate nte pa ηmawa pyuv tətə tə fei ηmesuyv.

¹⁵ Paa musəyi fətəla na pá pamı-ı təkυ tεε. Ama pa pusiyi-ı timpı taa í wεε pu naa yəlaa tənaya təyaya taa təɣə.

¹⁶ Mpu inəyi mə kəkə ká naakı teu ke yəlaa na pécó pá ná mə təma kupaana, na pá sá mə Caa wei ı wε isətəa tə.

Isə kusəsutv fei kuyv

¹⁷ ı taa huv sı ma kəma sı ma kuyı Moisi kusəsutv na Isə kuyəɣətutv teləsəlaa takəlası. Ma ta kəə kuyv. Ama ma kəma pə tampana huluyv ké.

¹⁸ Tampana ke ma heeliyi-me yoo maa cesəyi, ye isətəa na ate pə wεε, kusəsutv taa pəle kulmtəle titiliya yaa tə suka wε ηpúyó pə kaa saalı. Haləna pə təna pə kəə na pə yoosi na pécó.

¹⁹ Pə tətə ké wei í ta təkı kusəsutv taa səkpetu na í seɣesı ləlaa sı pəle pá taa təkı-tı tə, paa yaa-ı isətəa kawulaya taa səkpelu. Ama ye wei í təkə tə təna na í heeliyi ləlaa sı pá la mpv, puntv nté səsə ke isətəa Kawulaya taa.

²⁰ Ma heeliyi-me sı ye ı ta təɣ isəna Isə caa tə na pə kəli isı Isə Təm seɣesəlaa na Falisanaa pa təɣuyv tə, í kaa svv isətəa Kawulaya taa.

Páána mvyv təm

²¹ ı nuwa nti pa heela mə ləntəa nyəma tə sı: N kaa kv yulv. Ye wei í kuwa, paa pona-ı huvle.

²² Ama ma, ma heeliyi-me sı, wei í təkə ı təɣəntəle na ı taa, paa pona-ı huvle. Na ye wei í tsvwa ı təɣəntəle sı: Kumeləɣ, paa pona-ı Kótuyv səsəəv taa.

Na ye wei í tǝma ı tǝǝntǝle sı: Pǝ lakı-ŋ kǝ. ı nǝǝsǝna kǝkǝ ŋka ka we tǝnaasǝle sǝsǝle taa tǝ ka taa sǝǝ.

²³ Ye n pona nyá kǝhaham ke kǝtaǝa tǝlate, na ń tǝǝı sı nyá tǝǝntǝle wǝna-ŋ natǝlı,

²⁴ sı nyá kǝhaham ke tǝkǝtǝle tǝne, na ń polo na nyá na nyá tǝǝntǝle í taǝanı-tı. ılena ń mǝlı na ń ha nyá kǝhaham mpi.

²⁵ Ye n wakǝla nǝǝlv na í yaa-ŋ nǝnǝǝ, la kookalı na nyá na-ı í taǝanı mǝ tǝm ke mpaav taa na í ta tata hǝǝlv kın. Pǝ taa kǝ na hǝǝlv nǝá tu-ŋ tonǝvnaa nın taa na pǝle pǝ tǝki-ŋ.

²⁶ Tampana ke ma heeliyi-me yoo maasǝǝı, n ka tǝm pǝ tǝna mpi pa pǝla-ŋ tǝǝ felǝǝ paasi n ka lıv tǝna.

Wasanjalǝtv tǝm

²⁷ ı nuwa ıǝna pa yǝǝta sı: N kaa la wasanjalǝtv tǝ.

²⁸ Ama má heeliyi-meǝǝ tampana sı, ye wei í nyǝna lǝlv alv na í nyulı-ı, ı tǝma wasanjalǝtv lapv ke ı nyamle taa kǝ.

²⁹ Ye nyá ntǝǝǝŋ ıǝle kǝ hu-ŋ, lǝsı-te na ń lǝ-teǝǝ poolıŋ. Sana ń lan nyá tǝnǝǝv tǝ kǝ pulv kǝlv mǝm na mpi paa pǝtı nyá tǝnǝǝv tǝnaǝa tǝnaasǝle sǝsǝle taa tǝ.

³⁰ Ye nyá nın ntǝǝǝŋ kǝ hu-ŋ, sǝtı-ı na ń lǝ poolıŋ. Sana ń lan nyá tǝnǝǝv tǝ kǝ pulv kǝlv mǝm na mpi paa pǝtı nyá tǝnǝǝv tǝnaǝa tǝnaasǝle sǝsǝle taa tǝ.

Alv na apalv pa yav tǝm

(Matiyee 19:9; Malǝki 10:11-12; Luku 16:18)

³¹ Pa tu yǝǝta mpv tǝtǝ sı: Ye yulv tǝǝnǝı ı alv, í ŋmaa-ı kisıǝv takǝlaǝa.

³² Ama má kpaaləyi-me si, ye yulv təyənə ɪ alv na pə ta ké wasaŋkalətu təə, ɪ pona alv inəyi wasaŋkalətu taa ké. Ye ɪsu ílé ɪ tasa saav. Na ye pa kisa alv na nəyɔlv náá təŋ na í kpaɣa-ɪ, pɔntv lapa wasaŋkalətu ké.

Tuunav təm

³³ ɪ nu ɪsəna pa yəyətə ta caanaa caanaa tə si: N̄ tuuwa si n ká la mpi, n kaa yelev-wi. Ama n ka la pə tənə mpi n yəyətənə tuunav ke Tacaə ɪsentəə təyə.

³⁴ Ama má heeliyi-me si, ɪ taa tu tuuna pɔlvɔv paa pəcə. Paa ɪsətəə. Pə taya pɔlv, ɪsə kumte nté.

³⁵ Paa atə. Pə taya pɔlv, ɪ nəəhəe təsule nté. Paa Yosalem, pə taya pɔlv, Wulav səsə ɪcatə ké.

³⁶ Taa tu tuuna nyá nyɔv tətə. Mpi tə, n kaa pəsi na n̄ la na nyá nyɔv taa nyəɔlayə kulɔmɔyə hulɔmɪ yaa ká pili.

³⁷ Ye n ká tisi si nn, n tisi nn. Ye aai ké, n tisi si aai. Nti yulv səsəyɪ tə tə tə təkəna ɪləyɔv kin ké.

Ləɛtvɔv təm

(Luku 6:29-30)

³⁸ ɪ nuwa ɪsəna paa yəyətəə si: Ye wei í yəka lelv ɪsələ, paa yəki ɪ nyəntə, na wei í hola lelv kete, paa holi ɪ nyəntə tə.

³⁹ Ama ma heeliyi-me si, í taa feli ɪsəyətə ke ɪsəyətə. Ye nəyɔlv maa nyá ntəyətəŋ ləkpaɣasəyə, kəesi-ɪ ləŋka.

⁴⁰ Ye nəyɔlv pona-ŋ təm huɔv si ɪ ləkəyɪ nyá cara, tɛsi-ɪ nyá kpaɪ ke cəlvɔv.

⁴¹ Ye təŋ tv sɔka-ŋ səyələ na təlasi si n̄ tə ɪsu kilomɛətəli kulɔm, ɪlɛ n tə kilomɛətələnəə naalə.

⁴² Ha wei ɪ sələməyɪ-ŋ tə. Taa pə wei ɪ caa n̄ kəntɪ-ɪ tə.

Kolontu səlvɔv təm

(Luku 6:27-28,32-36)

43 Ǫ nuwa isəna paa yəgəttaa si: N ká səəli nyá taapalu na nyá taa kpaa nyá kolontu tə.

44 Ama ma heeliyi-me si í səəli mə kolontunaa na í sələmi Isə ké mpa pa tugi-mege konyəŋ tə pa təə.

45 Ǫe í kpaya mə Caa wei ı we isəttaa tə ı weetu nté. Pə taya pulu, ílé ı lakəna na ilim luki asayaa na kupaama pa təna pa təə, na í krentəyi mpa pa keesaa na mpa pa ta keesi tə na í haaki teu.

46 Ye í səəla mpa pa səəla-me tə pa tike, pepeyele mə teewa ile? Lampuu mɔlaa mayamaya u laki mpu?

47 Ye í seeki mə taapalaa tike, ile í tee lelaa ke we? Ma ta nyi isənaa mayamaya u laki mpu?

48 Ǫ té təkpaataa ile, isu mə isəttaa Caa teu təkpaataa tə.

6

Nyá ti hulvyv si pa na-ŋ təm

1 Ǫ la laakali, í taa laki yəlaa isentaa ké mə Isəsəele kulaputu si pá na na pá sa-me. Ye í laki mpu si yəlaa í na, mə Caa wei ı we isəttaa tə ı kaa tasa-mege hav.

2 Pə təə ké waatu wei n haaki liyitee ke konyəntunaa tə n kaa kpaali si yəlaa í kena-ŋ. Pə mayamaya ke cesəlaa laki Yuta nyəma təkotilenaa taa na hapəe təə si pá sa-we. Tampana ke ma heeliyi-me yoo maa cesəyi. Pa kasəyaya ke pa hikiyi mpyúyú kpaakraa.

3 Ama nyá, ye n haaki konyəntunaa ke liyitee, taa yele na nyá taapalu wei ı we nyá kəŋkəŋ taa mayamaya tə í ná.

4 Saa iní nyá kucəəu kaa wee mpi yəlaa təna nawa tə, na nyá Caa wei ı naaki mukaya tee tə ı ká felí-ŋ.

*Isə sələmvvyv hulvyv
(Luku 11:2-4)*

⁵ Waatu wei í sələməyi Isə tə, í taa la isu cəsəlaa mpa pa səla isə sənyu ke Yuta nyéma təkotilenaa taa na harəe nəəsi na pá sələməyi si yəlaa təna í na-we tə. Ma heeliyi-meɣe tampana si pa kasəyaya ke pa hikiyi mpyó kprakpa.

⁶ Ama nyá, ye n caa Isə sələmuyu, suv nyá nan taa na í təkí nyá təə, na í sələmi nyá Caa wei i we tənaya ŋmelaw tə. Na nyá Caa wei inu i naaki mpi n laki ŋmelaw tə i ká ha-ŋ nyá kasəyaya.

⁷ Ye í sələməyi, í taa lələsəyi təm payale ke yem isu ma ta nyi isənaa lakuyu tə. Pa huɔ si pa təm tayaləŋ tə ké paa hiki.

⁸ I taa keena-we. Pə taya pulu təə, mə Caa tēma nyəm ke mpi pə təm caala-me tə na pécó í sələməyi.

⁹ Isəna í ká sələmi təyale si:

Ta Caa wei nyá n we isətaa tə,
nyá hətə í we kate.

¹⁰ Təyə nyá Kawulaya.

Yele na nyá luyu nyəntu la
ate cəne isu tə lapu isətaa tə.

¹¹ Haa-tuyu saŋa təyənaya.

¹² Hólí-tuyu suulu ke timpi tə pəntəna-ŋ tə.

Isu ta hólíyí mpa pa pəntəyənə-tu təyə suulu tə.

¹³ Taa yele na té suv mayasuyu isayaw taa.

Ama ləsi-tuyu Isayaw niŋ taa.

[Mpi tə, nyayale kawulaya təyəlɔ,
na pəsulɔ na teeli tu ke tam təə. Ami.]

¹⁴ Mpyó pə weɛ, ye mə təyəntələnaa wakələna-me na í hólí-weɣe suulu, mə Caa wei i we isətaa tə i ká hólí-meɣe suulu tətə.

15 Ama ye u huləyi mə təγəntələnaa ke suulu ke timpi timpi pa wakələyəna-me tə, mə Caa kaa hólí-meγe suulu tətə.

Nəhəkvəv kəpantv təm

16 Ye í həka nəəsi, í taa wakəli mə isəntaa isu cəsəlaa lakuyv tə. Pa səηəyi pa isəntaa si yəlaa təna í ná si pa həka nəəsi. Tampana ke ma heeliyi-me maa cəsəyi. Pa kasəyaya ke pa hikiyi n̄p̄yú kpakpa.

17 Ama nyá, ye n həka nəγə, saη nyá isə təcəicəi, na n̄ səγeli nyá nyəəsi.

18 Yəlaa í taa nyi si n həka nəγə. Ama nyá Caa wei i we ηməlav tə i tike i ka nyəna. Nyá Caa wei i naa mpi n laki ηməlav tə i ká ha-η nyá kasəyaya.

*Kpaηtv ləmayasəe we timpi tə tənaya i akalvyv wəe
(Luku 12:33-34)*

19 I taa kaaki mə wənav ke atə cəne timpi pukasi na kəkətaya wakələyi na ηmulaa ká wakəli nənəəsi na pá ηmulu tə.

20 Ama í kaaki mə wənav ke isəttaa timpi pukasi na kəkətaya fəi si pə wakəli pulv, na ηmulaa kaa t̄li na pá ηmulu tə.

21 Pə taya pulv təə, kpaηtv ləmayasəe í we timpi, tənaya i akalvyv wəe.

*Tənyv kənananam təm
(Luku 11:34-36)*

22 Yulv tənyv pilimile fətəla kələ isə. Ye nyá isə í naaki teu, pə waasəyi nyá tənyv tənaya.

23 Ama ye nyá isə í yulvmaa, nyá tənyv pilimile təna wə səkpetvyv tē kē. Ye isəna n naaki mpv tə pə pəsa səkpetvyv ilə, pəwə, nyá səkpetvyv təm fəi yəγətvyv tətəγələ.

Isə na liyitee pə təm
(Luku 16:13)

²⁴ Yulv kulvm kaa pəsi na í kpi yəlaa naale na í laki pa təma. Ye í krpəra mpv, í ləmayasεε kəŋ a wεε ləlv təə na í yelev. Yaa ntanyi, í paasəna ləlv na í kisi ləlv. Mε í kaa pəsi na í kpi Isə na liyitee na í təŋ mpv.

Naani tɔyɔv kε Isə
(Luku 12:22-31)

²⁵ Í tá ná mpi pə təə ma heela-mε sɪ í taa nəɣəsəɣi mə təɣənaɣa na mə kɔnyənyəəm mpi pə wεε sɪ í ká təkɪ na í nyəəkɪ na í hiki weesɪŋ na mə tənəŋ təə kətəkəm tə. Pə taya pulv təə, í ta na taa sɪ weesuyu kəla təɣənaɣa na yulətənyu kəla wontu kɔsusuutu.

²⁶ Í nyəŋna sumasɪ na í na. Su haləɣi, pəyele su kəŋ. Su nyəkəɣi təɣənaɣa kε kpeen taa. Paa na mpv mə Caa wei í wε isətəa tə ɪnɪ í caləɣəna-sɪ. Na mə tá kəli sumasɪ kε təm napələ?

²⁷ Paa mə taa yulv ká kv í təɣi isəna pəntv pəsəɣi na í tuusi í təɣi wəle kulvmtələ mayamaɣa?

²⁸ Na pepe təə ké í nəɣəsəɣi mə təə kətəkəm? Í nyəŋna tawa nyutv tɔkuyv hətɔ nti tə na í ná. Nyutv nti tu laki təmle təli. Pécó tu lɔkɪ pəŋ.

²⁹ Paa na mpv ma heeliɣi-mε sɪ wulav Salvməŋ na í təŋ təna í ta suu wontu na í tala paa tə taa kulvmuyv kε kacəka.

³⁰ Ye Isə laki kacəka kε tawa taa nyutv nti tə wε saŋa na cele isəntə pa tika-tɪ tə, í kaa la-mεɣe kacəka na pə kəli mpv? Í polo í tεε, u tɛŋ Isə na mə taa təcayacaya tə se.

³¹ Íle í taa pəkəli mə tɪ sɪ: Tu təɣə-wε? Yaa, tu nyəə-wε? Yaa, tu takɪ-wε?

³² Ma ta nyɪ isənaa pεekəɣəna tələɣe tam. Mə Caa wei í wε isətəa tə í nyəmá mpi í nyuləɣi tə.

³³ Ǫ sǻ nyuɣu na Ǫsǻ Kawulaya na tǻntɛ nte Ǫsǻ caa tǻ tǻ pɛɛkɣu, na Ǫsǻ kǻ ha-mɛ tǻtǻɣǻ pǻ tǻna mpi pǻ kaasaa tǻ.

³⁴ Ǫɛ ǻ taa nǻɣǻsǻɣi cele nyǻntu. Cele nyǻntu tǻɛɣɛ cele kǻ. Nti tǻ maɣana-ŋ saŋa tǻ, paasǻna tǻɛ tǻ tike.

7

Tǻma footuɣu tǻm (Luku 6:37-38,41-42)

¹ Ǫ taa footi lelaa, pǻ taa kǻɻ na Ǫsǻ huuna-mɛ.

² Pǻ taya pulv tǻɻ, ǻsǻna ǻ footiɣi mǻ tǻɣǻntǻɛnaa tǻɣǻ Ǫsǻ kǻ huuna-mɛ. Na ǻsǻna ǻ maɣasǻɣi mǻ tǻɣǻntǻɛnaa tǻɣǻ Ǫsǻ kǻ maɣasi-mɛ.

³ Ǫsǻnaya pǻ lapa na ǻ naaki nyuliim wei ǻ we nyǻ tǻɣǻntǻɛ ǻsǻpǻɛ taa tǻ, na ǻ kaa na kǻpǻtǻɣǻ ǻku ku we nyǻ nyǻntɛ taa tǻ?

⁴ Na ǻsǻnaya nyǻ pǻsǻɣi na ǻ tǻ nyǻ tǻɣǻntǻɛ si: Sǻŋ tǻkpi na mǻ lǻsi nyǻ ǻsǻɛ taa nyuliim, na pǻɣɛɛ kǻpǻtǻɣǻ kaya nyǻ nyǻntɛ taa?

⁵ Cɛsulv nyǻ, lǻsi kǻpǻtǻɣǻ ǻku ku we nyǻ maɣamaɣa nyǻ ǻsǻpǻɛ taa tǻ, ǻɛna pǻcǻ ǻ nǻ teu tǻɛɛɛɛɛ na ǻ lǻsi nyǻ tǻɣǻntǻɛ ǻsǻɛ taa nyuliim ǻni.

⁶ Ǫ taa kǻɣa mpi pǻ kǻ Ǫsǻ nyǻm tǻ na ǻ pɛti hasi, si taa kǻɻ na si kuɛ mǻ tǻɻ na si cǻli-mɛ. Ǫ taa pɛti mpi pǻ tewa tǻɣǻ afanaa kiŋ, paa feli.

Pǻɻsuɣu na pɛɛkɣu na nǻnǻɣǻ mapu tǻm (Luku 11:9-13)

⁷ Ǫ sǻlǻmǻɣi, paa ha-mɛɣɛ. Ǫ pɛɛkǻɣi, ǻ hikiɣi kǻ. Ǫ maki, pa tulǻɣi-mɛɣɛ.

⁸ Sǻlǻmulv kɛ pa haaki. Pɛɛkǻlv hikiɣina. Matv kɛ pa tulǻɣi.

⁹ Wulee mə taa awe pəyaya sələma-ı kakalaya na í kpaɣa pələ na í cələ-ke?

¹⁰ Yaa wulee mə taa awe pəyaya sələma-ı tinte na pəntu cələ-keɣe cimte ye?

¹¹ Ye asaɣaa me mu pəsa mə piya ke kəpantu lapu, mə Caa wei ı we isətaa tə ı kaa la kəpantu ke mpa pa sələməyi-ı tə?

¹² Isəna mə caaki si ləlaa í la-me tə, mu la-weɣe mpv tətə. Ye í lapa mpv, í təɣa kusəsutu təna na Isə kuyəɣətutu teləsəlaa təm təna nté.

*Nənəɣə kəkɣulaya təm
(Luku 13:24)*

¹³ ı sɣna nənəɣə ɣka ka we təfəku tə. Asaala tete nənəɣə walaa ké, na pə mpaav ke paɣale təɣəyi.

¹⁴ Ama nənəɣə ɣka ka we təfəku tə ka we wahala ké, pəcə weesuyu nyəɣka nté. Yəlaa pəcə tike təɣəɣəna pə mpaav.

*Tuyv nyəm na kv pəle kiɣ
(Luku 6:43-44)*

¹⁵ ı la laakali na Isə kuyəɣətutu teləsəlaa pəpətunaa. Pa kəɣ mə kiɣ na pá cesəɣi isu pa ké heeɣ, sese ıle sɣnsɣməɣ kɣitikɣitinaa nté.

¹⁶ Pa kulapətunaa kiɣ ke í ká nyəna-we. Yɣlv kaa kooli tuyv ɣku pa yaa si ləseɣ tə kv pee ke səsəv təv se. Pəcə paa kooliɣi tuyv ɣku pa yaa si fiki tə kv pee ke kələɣ təv.

¹⁷ Tuyv kupaɣkv lələɣi pee kupaɣa ké, na tuyv isayav náa ləli pee asayee.

¹⁸ Tuyv kupaɣkv ı lələɣi kpaɣi pəle se. Pəcə kpaɣi tuyv naa lələɣi pəle kupaɣte tətə.

¹⁹ Tuyv ɣku kv lələɣi pee kupaɣa tə, pa setəɣi-kuyv na pá tv kəkə.

20 Pə təə kə́ í ká nyi Isə kuyəyətutu teləsəlaa kucesaa mpe na pa kulapətvnaa kiŋ.

Yesu nyəm ke mpa pa nyəma-i tə
(Luku 13:25-27)

21 Pə taya pa təna mpa pa yaa-m Tacaa Tacaa tə pa təna paa svvna isətaa Kawulaya taa. Ama mpa pa laki ma Caa wei i we isətaa tə i luyu nyəntu tə pa tike paa svvna.

22 Kuyaku ŋku ku wule payale ká tə-m si: Tacaa Tacaa, nyá toŋ taa kə́ tə kraaləna Isə kəheelitu. Nyá toŋ taa kə́ tə təyonna aləyaa. Na nyá toŋ ke tə lapəna piti təma payale.

23 Tənaɣa maa cə-we təfoo si: Ma ta nyi-meyə paa pəcə. I tee í fee-m, isayalataa me.

Layatu na kumeləŋ pa kutuluŋ ŋmav
(Luku 6:47-49)

24 Wei i nukı təm nti ma yəyətə isəntə na í təkəyi-ti tə, pəntu nəyəsəna layatu wei i ŋma i kutuluɣu ke pətəlaya taa tə.

25 Mpyúyú tɛv nuna heelim səsəəm na pə casəyi kutuluɣu ŋku, na pusi su na si lu. Kutuluɣu ta hoti. Mpi tə, pa su ku kite ke pətəlaya taa kə́.

26 Ama wei i nukı təm nti ma yəyətə isəntə na u təkəyi-ti tə, pəntu nəyəsəna isu kumeləŋ ŋku ku ŋma kutuluɣu ke kanyəŋa taa təyə.

27 Mpyúyú tɛv nuna heelim səsəəm na pə casəyi kutuluɣu, na pusi su na si lu. Tənaɣa kutuluɣu hotaa na pə təna pə pəsi ncaale təkpataa.

Yesu toŋ təm

28 Yesu təma seyeəyəv, iləna pə́ ce samaa laŋa ke teu.

²⁹ Mpi tɔ, ɪ seɣesaya-weɣe na tonɪ ɪ ta nyá. ɪ fɛi ɪsu pa ɪsɔ Tɔm seɣesɔlaa lɛlaa.

8

*Yesu waasvɣv kɛ asilima kvɔtɔɪ tv
(Malaki 1:40-45; Luku 5:12-16)*

¹ Yesu luna pɣvɣv tɔɔ na í tii, ɪlɛna samaa sɔsɔ tv ɪ waali.

² Tɛnaɣa tɔnvɣv tɔɔ asilima kvɔtɔɪ tv nɔɣɔlv ɪ kvɔtɛna-ɪ na í sopi ɪ tɛɛ na í tɔmɪ-ɪ sɪ: Taaɔa, ye n ka tisaya n taa waasi-m?

³ Mprɔɣó Yesu kusa niɪɪ na í tokina asilima kvɔtɔɪ tv ɪni na í cɔ-ɪ sɪ: Teu ma tisaa, alaafɛya í la.

Tɛnɛ ɪnɔɣɪ pɛ waa apalv ɪnɔɣɪ kvakpaa.

⁴ ɪlɛna Yesu kpaali-ɪ teu sɪ: Taa heeli nɔɣɔlv. Ama tɛɛ kvakpaa na kvɔtɔlv na-ɪ. ɪlɛna ń yiyisi ɪsu Moisi ka keesvɣv tɔ na pá ná sɪ pɛ waa-ɪ.

*Yesu waasvɣv kɛ Lom yoolaa nyvɣv tv yom
(Luku 7:1-10; Yohaanɪ 4:43-54)*

⁵ Yesu svɔkaya Kapɛnahum, ɪlɛna Lom yoolaa nyvɣv tv nɔɣɔlv kvɔtɛna-ɪ na í wiina-ɪ

⁶ sɪ: Taaɔa, ma yom nɔɣɔlv hɛnta tɛyaya. Kvɔtɔɪ kvɔtvɔlvɣv tɔkvɛna-ɪ na í salɛmɔɣɪ teu.

⁷ Yesu cɔ-ɪ sɪ: Maa polo na má waasi-ɪ.

⁸ Tɛnaɣa yoolaa nyvɣv tv ɪni ɪ pɛsɛnaa sɪ: Taaɔa, ma ta tala sɪ ń svv ma tɛyaya. Ama yɔɣɔɪ kvɔyɔɣɔɪv kɛ tɔm kvɔlvɔm na ma yom hiki alaafɛya.

⁹ Má ɪsɛntɔ ma see ma sɔsaa ké. Pɛ́cɔ́ ma wɛna ma sɛkpɛma na pɛlɛ pá laki ma luyv nyɛntv. Má heela pa taa wei sɪ í polo cɛnɛ, ɪlɛ ɪ puki ké. Má heela wei sɪ í kɔɔ, ɪlɛ ɪ kɔɔ tɔtɔ. Pɛ́cɔ́ ye ma heela ma yom sɪ í la pɛnɛ, ɪ laki ké.

10 Yesu nu tɔm tənɛ, ɪlɛna í pəsəna mpá pa tɛɣaya-ɪ tɔ pa tɔɔ na í tɔ si: Tampana kɛ ma heeliyi-mɛ yoo, maɔ cɛsəyi. Ma ta nata yɔlv kɛ ɪsɛyɛli nyóma taa na í tɛma ɪ taa na ɪsɔ kɛ ɪsəntɔ.

11 Ma heeliyi-mɛ tɔtɔ si, paɣalɛ ká luna ilim tɛlɪlɛ na ilim tɛtɪlɛ, na pá na Apələham na ɪsaaka na Yakɔpu paa caɣa tɔɣɔv kɛ ɪsɔtaa Kawulaya taa.

12 Ama mpá paa kɛ Kawulaya nyóma tɔ paa lɔ-wɛyɛ awali kɛ səkɛɛtɔyɔv taa, timpi paa casəyi kapusi na pá nyasəyi pa tɔyi kɛla tɔ.

13 Ḿpóyú Yesu heela yoolaa nyuyɔv tɔ si: Kpɛ, ɪsəna mpi n tɛma nyá taa na ɪsɔ tɔ pu la ḿpóyú tɛitei.

Waatɔ ɪnɪ ɪ maɣamaya kɛ pə waa yoolaa nyuyɔv tɔ yom.

*Yesu waasuyɔv kɛ kɔtɔntɔnaa paɣalɛ
(Maləki 1:29-34; Luku 4:38-41)*

14 Ḿpóyú Yesu pola Piyɛɛ tɔyaya, na í maɣana watɔ wɛna Piyɛɛ yəsɔ na í həntaa.

15 Ḿpóyú Yesu tokina kɔtɔntɔv niŋ na ɪ watɔv ya kpakpaa. ɪlɛna í kɔli na í caləsi-wɛ.

16 Taanaya taanaa ɪlɛna pá kəna Yesu kɛ alɔyɔhilaa paɣalɛ. Na í yɔyɔtɪ kuyɔyɔtɔv na alɔyaa se, na í waa kɔtɔntɔnaa təna tɔtɔ.

17 ɪ lapa mpɔv si pə la nti ɪsɔ kuyɔyɔtɔtɔv tɛləsɔlv ɪsayii ka yɔyɔtaa tɔ si: ɪ ləsa tá ɪcantɔv na í lɔ, na í mu ta kɔtɔməŋ.

*Yesu tɛɣuyɔv nyullaa
(Luku 9:57-62)*

18 Yesu ná samaa kotina-ɪ, ɪlɛna í tɔ-wɛ si pá tɛsi tɛŋku na waali.

19 Ḿpóyú ɪsɔ Tɔm sɛyɛsəlv nɔyɔlv ɪ kpɛtəna Yesu na í tɔ si: Taaɔ, maɔ tɛɣəyi-ŋ nyá tɛpote təna taa.

20 Yesu cɔ Isɔ Tɔm seɣesəlv inɪ sɪ: Sɔɔŋ wɛna ɪ lona na sumasi wɛna sɪ tana. Ama Yvlv Pɛyaya mǎ, ma feina nyɔvɔv tɛtvle mayamaya.

21 Tɛnaya Yesu ifalaa taa nɔvɔlv nǎ tɔma-ɪ sɪ: Tacaɔ yele na mǎ polo na mǎ pi ma caa na pɛcɔ.

22 Ilena Yesu cɔ-ɪ sɪ: Tɛŋi-m na n̄ yele na sɛtaa pi pa sɛtaa.

Yesu heesvɔv ke kacuculaya

(Malaki 4:35-41; Luku 8:22-25)

23 M̄pɔvɔ Yesu na ɪ ifalaa pa svv kvɪlvɔv taa.

24 Tɛnaya heelim sɔsɔm kula tenku tɔɔ na lvm hola waasɛvi kvɪlvɔv. Ama pɛ pamna Yesu tooki.

25 M̄pɔvɔ ɪ ifalaa polaa na pǎ feesi-ɪ na pǎ tɔmi-ɪ sɪ: Tacaɔ, ya-tv, tɛ lepaya.

26 Ilena Yesu cɔ ɪ ifalaa sɪ: Pepe tɔɔ kɛ sɔvɔntv kpaamɛ? ɪ tǎ tɛ Isɔ na mɛ taa na pɛ tɔɔ suwe? M̄pɔvɔ ɪ kvlaa na ɪ kalɛna heelim na lvm, na pɛ tɛna pɛ hee tɛli.

27 Ilena piti kpa pa tɛna na pǎ pɔsɛvi sɪ: Aweɣe inɛ inɪ na pɛ kpeŋna heelim na tenku lvm na pɛ nukɛna-ɪ?

Alɔvɔhilaa naale na afanaa pa tɔm

(Malaki 5:1-20; Luku 8:26-39)

28 Yesu tɛsa tenku kvtenɛ lenkv tɔɔ kɛ Katalee nyɔma tɛtv taa. Ilena apalaa naale luna pɛlaaŋ taa na pǎ sɛŋvɔ-ɪ. Apalaa mpe paa hii alɔvɔ kɛ, na pa nyaŋ we sɔvɔntv. Yɛlaa cɔlaya pa mpaav ŋkvɔv.

29 Tɛnaya pa svv kiisvɔv sɪ: Isɔ Pɛyav, ta na-ŋ suwe? N kɔma sɪ n tɔvi-tɔvɔ vahala na pɛ waatv mayamaya ta tata?

30 Pɛ pamna afanaa kalɛkv sɔsɔv nakvli kv we pɛ cɔlv tɛna na kv tuliyi.

31 Μρύγύ αλόγαα wiina Yesu si: Ye n ká tǝǝni-tu, yele na tǝ suv afanaa kalǝku kune ku taa.

32 Yesu cǝ-we si: I polo. Ilena pá se apalaa naale inu i waali na pá tǝena afanaa taa. Ilena afanaa tu casǝle ke yem ke kpakpaa, na pá tii kalakala na pá tu lum na pá si.

33 Μρύγύ afanaa tiikilaa ná loma kpakpaa na pá polo icate taa, na pá keesi pǝ tǝna mpi pǝ lapa tǝ, na isǝna alǝga mpe pa tǝm lapa tǝ.

34 Tǝnaya icate nyǝma tǝna luwa si pa sǝǝǝi Yesu. Pa na-i, ilena pá tǝeki-i si í lu pa tetu taa.

9

*Yesu waasǝyv ke kutǝǝ kutvulǝyv tu
(Malǝki 2:1-12; Luku 5:17-26)*

1 Yesu suv kpulǝyv na í tǝsi tenku na í polo i mayamaya i icate taa.

2 Μρύγύ pa kǝna-i kutǝǝ kutvulǝyv tu na í hǝnta i kpatǝle tǝǝ. Yesu nawa apalaa mpe pa naani, ilena í heeli kutǝntu si: Ma pǝyalu, tǝki nyá ti, nyá isayatu husaa.

3 Tǝnaya Isǝ Tǝm sǝǝsǝlaa napǝli pa huv pa taa si: Apalu inǝ i kpakǝǝi i ti na í keesǝǝǝna Isǝ.

4 Yesu nyǝmá nti pa huuki tǝ, ilena í pǝǝsi-we si: Pepe tǝǝ kǝ í huuki huwee asayee ke mpu?

5 Na nti tǝ yǝǝtǝyv kǝla tǝlev: Nyá isayatu husaa, yaa Kuli na n tǝ?

6 Tǝv, maa hǝlí-me si Yulu Pǝyaya má, ma pǝsǝǝi na má husi isayatu ke ate cǝne.

Tǝnaya Yesu tǝma kutǝntu si: Kuli na n kpaǝ nyá kpatǝle na n kpe.

7 Μρύγύ apalu inu i kolaa na í kpe.

⁸ Samaa ná mpv, ulena sɔɔntv kpa-we. Na pá san Iɔ ké mpi pə tɔɔ ɪ ha yɔlaa ke pəsuyv ŋku kv taka ke mpv tɔ.

Yesu yaav ke Matiyee

(Maləki 2:13-17; Luku 5:27-32)

⁹ Yesu lu təna na í tɛeki, ulena í na apalv wei pa yaa sɪ Matiyee tɔ, na í caya lampuu təmvlɛ. Ulena í yaa-ɪ sɪ: Kvlɪ na ŋ təŋi-m.

Tənaɣa Matiyee kɔlaa na í hu Yesu waalɪ.

¹⁰ Yesu na ɪ ifalaa na lampuu mvlaa na asayaa paɣale pa krenta Matiyee tɛ na pá tɔki.

¹¹ Falisanaa na mpv, ulena pá pɔɔsɪ ɪ ifalaa sɪ: Pepe tɔɔ ké mə caa na lampuu mvlaa na yɔlaa asayaa pa krentəɣɪ na pá tɔki?

¹² Yesu nu pa kɔpɔɔsvtɔ, ulena í cɔ sɪ: Pə taya alaafəya nyóma nyuləɣəna fetaa. Ama kutəntvnaa ké.

¹³ Pa ŋmaawa sɪ: Kɔpantv ke ma sɔɔlaa, pə taya kɔtasɪ. ɪ polo na í pɛeki ŋmaatv təm tənɛ tə huwɛɛ. Mpi tɔ, ma kəmaɣa sɪ ma yaaki asayaa, pə taya kɔpama.

Yesu keesvyv ke nəhəkvɔv təm

(Maləki 2:18-22; Luku 5:33-39)

¹⁴ Ḿpóyó Iɔ Lvm Səlv Yohaani ifalaa kɔrətəna Yesu na pá pɔɔsɪ-ɪ sɪ: Pepe tɔɔ ké ta na Falisanaa tə həkəɣɪ nɔɔsɪ na nyá ifalaa u lakɪ mpv?

¹⁵ Ulena Yesu cə-we sɪ: ɪ ká pəsɪ na í la na akpayaɔlv taapalaa wɛɛ laŋwakəllɛ taa na í na-we pá wɛɛ? Aai, pəle pə fɛɪ lapv ke paa pəcɔ. Pɪ kɔɔ na pə kɛɛsɪ kvyakv nakvlɪ, ulena pá ləsɪ-ɪ pa hɛkv. Pələɣɛ paa həkə nɔɔsɪ.

16 Nəyəlv fei wei i ka tə i wontuyu kəpənuyv na saaliya kəfalaya tə, pə taya pulv tə, saaliya ŋke kaa hə-kv na púyú kəli isu ku wee tə.

17 Pécó nəyəlv kaa suu solum kəfam ke solum hulun kəpəŋ taa, təfə hulun ká ya na solum ti na hulun náá wakəli yem. Ama hulun kəfəŋ taa ké pa suuki solum kəfam, ilena pə təna pə caya teu.

*Yailu pəelə na alv təyəllv pa təm
(Maləki 5:21-43; Luku 8:40-56)*

18 Yesu təŋna-weye təm təneye heeluyu, ilə Yuta nyéma səsə nəyəlv i kəmayale, na í hoti Yesu nəəhe tē na i tə si: Ma pəelə hee nəəhə, kəə na í tənə nyá nin ke i tə, i ká hiki weesuyu.

19 Ḿpúyú Yesu na i ifalaa pa kulaa na pá təŋi-i.

20 Ḿpúyú alv nəyəlv, wei hatoo pusi naanəwa na naale taa i təŋna təyəlvəv na pə we-i təŋ tə, i kəpətəna Yesu na i waali tə, na í tokina i capa ntompəle.

21 Mpi tə, alv inu i ka tv i taa ké si: Ye ma pəsaa na má tokina paa Yesu capa mayamaya pu waa-m.

22 Tənağa Yesu pəsa i waali na í na-i na í təmi-i si: Taa nyá, n tēma ləə na nyá taa təyə pə waasa-ŋ ma pu.

Tənağa pə waa-i kəakpaa ke tənə inu.

23 Yesu tala ləə təsəle səsə inu i təyaya taa na í mayana həsi hullaa na samaa kəkətə.

24 Ḿpúyú i təma si: I lu cəne, pəeliya ta si. Ama ka too kutoo ké.

Ḿpúyú pa wəŋa-i.

25 Pa tēma samaa ke ləsvyv, ilena Yesu svv naŋ taa, na í təkí pəeliya nin taa na ká kulí.

26 Ḿpúyú pə təm yawa pa tetv təna taa.

Yesu waasvɔv ke yvɔlmaa naale

27 Yesu lu tɛna na í tɛeki na í tala tiili, ɔlena yvɔlmaa narɛlɛxi naale tv ɪ waali na pá kiisiyi si: Tafiiti Pɛyaya nyɛni tá pɛtɔtɔle.

28 Yesu tala tɛyaya taa, ɔlena yvɔlmaa mpe pá kɛtɛna-i. Tɛnaya ɪ pɔɔsa-we si: ɪ tɛma-m na mɛ taa si ma pɛsɛxi na má la mpu?

ɪlena pá cɔ-i si: Ee, Taa.

29 Ḿpɔyú Yesu tokina pa ise na í tɔ si: Pɛ la isu í tɛma mɛ taa tɔ.

30 ɪlena pa ise kuli. Ḿpɔyú Yesu kraala-we na ton si: Tɔv, í taa yeke na nɔyɔlv nu yoo.

31 Ama pa luwa na pá yasɪ Yesu tɛm ke tetv tɛna taa.

Yesu loou ke ɔɔyɔv kamumuka

32 Pɛle pa lu ḿpɔyú kraakraa, ɔlena pá kɔna Yesu ke ɔɔyɔhɪlu kamumuka.

33 Tɛnaya ɪ tɔyɔna ɔɔyɔv, na kamumuka svv yɔyɔtvɔv ke kraakraa. Piti kra samaa na pá tɔɪ si: Tɛ ta keesita isɛntɔyɔ lseyeli tetv taa.

34 Ama Falisanaa ná tɔma si: Aɔyaa wulav ton ke ɪ tɔyɔnɔyɔna aɔyaa lelaa.

Samaa pɛtɔtɔle kra Yesu

35 Yesu cɔakaya acalɛɛ na acalisi tɛna na í seyɛsɛxi Yuta nyɛma tɛkotilɛnaa taa. Na í laki waasv ke ɪsɔ Kawulaya Laapaali Kɔpan tɛm. ɪ waakaya kɔtɔmɔɪ tɛna na acamaa tɛna.

36 Yesu nyɛnaya samaa na pɛtɔtɔle kraa-i. Mpi tɔ, yɛlaa pane pa kawaya, pa feina apalvɔv. Pa nɔyɔsɛna heɛɪ wei ɪ feina tiikɪlu tɔ.

37 Tɛnaya ɪ heela ɪ ifalaa si: Kɔmɔv tɔɔwa sɔsɔm. Ama kɔntaa fei payale.

38 Ӏе і wiina kumtu tu si і sәәsi kuntaa ke і kumtu taa.

10

Yesu ifalaa həla

(Maləki 3:13-19; Luku 6:12-16)

1 Мрүгү Yesu yaa і ifalaa naanwa na naale ke і kin, na і ha-weye pәsvyу si pа tәgәni alәgaa na pа waa kutәmәh tәna na acamaa tәna.

2 Tillaa mpe pa naanwa na naale həla ntә. Kancalaya nyәh ntә Simәh wei pa yaa si Piyee tә, na і neu Antәli, na Sepetee pәyalv Saaki na і neu Yohaani,

3 na Filipv na Paatelemii, na Tomaa na lampuu mvlv Matiyee, na Alәfe pәyalv Saaki na Tatee,

4 na Seloti tv Simәh, na Yutaasi Isәkaleeu wei і tv Yesu ke і kolontunaa nih taa tә.

Yesu tillaa naanwa na naale tiluyu

(Maləki 6:7-13; Luku 9:1-6)

5 Yesu tila yәlaa naanwa na naale inu na і seҗesi-we si: Ӏ taa polo tetv nti tә ta ke Yuta nyәma nyәntv tә tә taa, і taa svv Samalii acalәe taa.

6 Ama і polo Iseҗeli nyәma mpa pa lepa usu heeh tә pa cәlv.

7 Ӏ kәlakı waasv na і heeliyi mә mpaasv taa si: Isәtaa Kawulaya wvsa kәntә.

8 Ӏ waa kutәntvnaa, na і feesi sәtaa, na і waasi asilima kutәh nyәma, na і tәgәni alәgaa. Mә hika faalaa kә, і ha tәtәgә faalaa.

9 Ӏ taa tv mә sipanaa taa kә liyitee, paa nna.

10 ɪ yele mə mpaav hulun. ɪ taa tənɪ tokonaa, ɪ taa læe ntaŋkpala, ɪ taa təkɪ kprátóyú. Mpi tɔ, təmle latv na ɪ caləsvyú ké.

11 Ye ɪ svv ɪcate yaa ɪcaliya nakəli ka taa, ɪ pɛeki wei ɪ luyv wɛɛ sɪ ɪ ká mv-mɛ tɔ, na ɪ caya təna haləna mə tɛɛv.

12 Ye ɪ svv təyaya nakəli ka taa ɪɛ ɪ tɔ sɪ: ɪsɔ ɪ ha-mɛyɛ alaafəya.

13 Ye təyaya ŋkɛ ka nyəma ɪ mv-mɛ, pu la-wɛ ɪsu ɪ kooluyv tɔ. Ama ye pa kisa-mɛ, mə koolɛɛ ɪ məli mə tɔɔ.

14 Ye pa kisa-mɛyɛ mvvyv yaa mə təm nuw kɛ təyaya nakəli yaa ɪcate natəli tɔ taa, ɪ lu na ɪ kpiisi-wɛyɛ mə nəɔhɛɛ mvsvyú na ɪ tɛɛ.

15 Tampana kɛ ma heeliyi-mɛ yoo maɔ cɛsəyi, Sɔtəm na Kəmɔy tɛtv kaa na wahala kɛ Huvɛ wule na pə kəli ɪcate n̄tɛ.

*Wahalanaa mpa paa kɔɔ tɔ
(Maləki 13:9-13; Luku 21:12-17)*

16 ɪ nyənɪ, ma tiliyi-mɛ ɪsu heen kɛ svnsvməŋ hekv. ɪ la layatv ɪsu tomaa, na tɔpamm ɪsu alukukunaa.

17 ɪ la laakali, yəlaa ká yaa-mɛyɛ puloonaa taa. Paa ma-mɛyɛ akpatɛɛ kɛ Yuta nyəma təkotilɛnaa taa.

18 Paa yaa-mɛyɛ nənɔɔsɪ kɛ tɛtv təkəlaa na awulaa sɔsaa pa kiŋnaa kɛ ma tɔɔ. ɪlɛna pəcɔ ɪ hólɪ ma təm tampana kɛ pa na mpa pa ta kɛ Yuta nyəma tɔ pa ɪsɛntaa.

19 Waatv wei paa pona-mɛyɛ puloonaa taa kɛ mpv tɔ, ɪ taa nəyəsɪ nti ɪ ká yəyətɪ na ɪsəna ɪ ká yəyətɪ-tɪ tɔ. Pə waatv ɪ talaa, pu tv mə luun tɛɛ kɛ kprakpa kɛ nti ɪ ká yətətɪ tɔ.

20 Mpi tɔ, pə taya mə kiŋ kɛ mə kvəyətətɪv ka luna. Ama mə Caa Feesuyv ká yəyətəna na mə nəɔsɪ.

21 Yəlaa ká kuli na pá húlí pa taalónaa yaa pa newaa si pá ku-we. Cəcənaa ká la pa piya ke mpv tətə. Piya səle si kuli si nyəma təə si pá ku-we.

22 Yəlaa təna taa ká kpana-meɣe ma təə. Ama wei í nyaga apalətv na í tala tənaga, pəntv nyvɣv ke pu ya.

23 Ye pə kəma na pá tv-meɣe kunyɔŋ ke ɪcate natəli tə taa, í se na í polo lentə taa. Tampana ke ma heeliyi-me yoo maa cəsəɣi, í kaa te Iseyeli acaləe ke cəəv na pəcə Yulv Pəyaga má ma kəə.

24 Təmlə kreləməlv ta kəli ɪ hullv. Pəcə ɪfalv nəɣəlv ɪ fei wei ɪ kəla ɪ caa tə.

25 Ye pə lapa təmlə kreləməlv ɪsu wei ɪ húlýí tə, pə mayanaa ké. Na ye pə lapa ɪfalv ɪsu ɪ caa pə mayanaa tətəɣə. Pa ta kisi təyaga Caa ke tvvv si Pesepule, kacanɣana təyaga nyəma na?

*Isə seu təm
(Luku 12:2-7)*

26 Ye mpv ɪe, í taa nyana yəlaa. Pə təna mpi pə ŋməlaa tə, ɪsu pə təma na pə kuli pə təə. Pə təna mpi pə lapa mukaya tee tə, ɪsu pa təma na pá nyi-wi.

27 Pə təə ké təm nti ma ŋməsəɣi na má heeliyi-meɣe ahoo tə, í kraali-təyi ilim taa. Na nti pa wələta mə ŋkraŋŋ taa tə, í kraali-ti na nəɣə səsəɣa.

28 ɪ taa nyana mpa pa pəsəɣi na pá ləsi yulv weesuyv tike, na pə waali paa pəsəɣi pulv tə. Ama í se Isə, ɪnɪ ɪ pəsəɣəna na í kv yulv. Pəyele ɪ pəsəɣi na í tv-ɪ tənaaasəle səsəle taa.

29 Pə taya sumpwɔwɔnaa naaləɣe pa pəetəyi santii kuləvm taa? Pəyele kuləvm nyvɣv u leki na pə tá luna mə Caa kiŋ.

30 Mpv ɪnɪ tətəɣə na mə nyvɣv taa nyəəəsi, Isə nyəmə si təna si nyvɣv ké.

31 Ye mpv í taa nəḡəsi. Í kəla sumprwprwnaa təcaɣaɣaɣa.

*Yesu Kilisiti mvyv yaa ɪ kisuyu
(Luku 12:8-9)*

32 Ye yvlv ta ηmesi sɪ ɪ ké ma nyəη, ma mayamaya maa tisi ma Caa wei ɪ we ɪsəttaa tɔ ɪ ɪsentaa sɪ pʊntv ké ma nyəη tɔtɔ.

33 Ama wei í kpreesa yəlaa ɪsentaa sɪ ɪ ta nyɪ-m, ma mayamaya maa tɔ ma Caa wei ɪ we ɪsəttaa tɔ ɪ ɪsentaa sɪ ma ta nyəmi-ɪ tɔtɔ.

*Yəlaa fayav ke Yesu tɔɔ
(Luku 12:51-53; 14:26-27)*

34 Í hvv sɪ hɛsʊɣv ke ma kəna antulinya taa? Aai, yoo ke ma kənaa.

35 Ma kəmaya sɪ ma yoosiɣi cɛcɛ na ɪ pəyaya, na pɛɛlv na ɪ too, na poolu na paη alv nyəη.

36 Yvlv təyaya nyəma mayamaya ká pəsəna ɪ kolontunaa.

37 Ye wei ɪ sɔɔləɣɪ ɪ caa yaa ɪ too na pə kəli ma, ɪ ta tala í la ma ifalv. Na ye wei ɪ sɔɔləɣɪ ɪ pəyalv yaa ɪ pɛɛlv na pə kəli ma, ɪ ta tala í la ma ifalv.

38 Ye wei ɪ ta səḡəli ɪ səm tesika na í təηɪ-m, pʊntv kaa pəsi na í la ma ifalv.

39 Wei í nyəna ɪ weesuyv təcʊtʊtʊ, ɪ tɛηna sərv. Ama wei í lapa ɪ təɣɪ awusa ke ma tɔɔ, pʊntv ká hikina weesuyv.

*Cele kasɛɛsɪ
(Maləki 9:41)*

40 Ye wei í mv-mɛ, maya ɪ mvwa. Na ye wei ɪ mv-ma, pʊntv mv wei ɪ tila-m təɣɔ.

41 Ye wei ɪ mv ləɔ kvɣəɣətʊtʊ tɛləsʊlv nəḡəlv sɪ ɪ ké ləɔ nyəη tɔ pə tɔɔ, pʊntv ká hiki kasəyaya ηka ləɔ

kuyəɣətətɔ teləsɔlv ká mv tɔ. Na ye wei í mv yɔlv wei lɔ nyənəyi kupaŋ tɔ sɪ ɪ kɛ kupaŋ tɔ pə tɔɔ, pɔntɔ ká hiki kasəyaya ŋka paa ha yɔlv kupaŋ tɔ.

⁴² Tampana ke má, ma heeliyi-me, wei í ha lɔm sasala ane a mayamaya ke piya səne sɪ taa nakəli ke ka kɛ ma ifalv tɔ pə tɔɔ, pɔntɔ kaa laŋ pə kasəyaya.

11

lɔ Lɔm Solv Yohaani tiluyɔ ke Yesu kin (Luku 7:18-35)

¹ Yesu tɛma ɪ ifalaa naanɔwa na naale ke pə tənaya keesɔyɔ ke mpɔ, ulɛna í kvli tənna na í tɛɛ sɪ ɪ sɛyɛsəyi na í laki waasv ke acalɛɛ taa.

² Lɔm Solv Yohaani wɛ saləka taa na í nu pa yəɣətəyi nti nti Kilisiti laki tɔ pə təm. Ulɛna í tili ɪ mayamaya ɪ ifalaa taa napəli,

³ sɪ pá pɔɔsɪ-ɪ sɪ: Nyayale wei ɪ təm paa tɔma sɪ ɪ ká kɔɔ tɔ, yaa nəɣɔlv wɛɛ ɪ kəŋ tə taŋ ilɛ?

⁴ Ḿpúyú Yesu cɔ-wɛ sɪ: ɪ polo na í keesɪ Yohaani ke nti í nukɪ na nti í naaki tɔ sɪ,

⁵ yɔlvmaa naaki, kaakalasi təŋ, na tənuyɔ tɔɔ asilima kvtəŋ nyəma naaki nyuyɔ, ntamaa nukɪ, səttaa ná feŋ. Pécó kɔnyəntɔnaa ná təŋna Laapaali Kupaŋ ke nuw.

⁶ Wei ɪ naani kaa lu ma tɔɔ tɔ pɔntɔ nu leleŋ kɛ.

⁷ Yohaani ifalaa mpe pa kɔma na pá kpe, ulɛna Yesu sɔv samaa ke Yohaani təm pɔɔsɔyɔ sɪ: Pepeye í ka pola wɔlaya tetɔ taa kɛ nav ye? Heelim makɪ na pé ciyitiyi səsəncəŋa ŋka tɔ? Anɪ pə taya tələ.

⁸ Ilɛ pepe nav ke í polaa? Yaa yɔlv wei ɪ suu kacəka wontu tɔ? Təv mpa pa suuki kacəka wontu tɔ awulaa tɛɛsɪ taa kɛ pɛlɛ pa wɛɛ.

9 Ue pepe mayamaya ke í ka tu pola nav? Yaa Iso kuyəğətütü teləsülv nəğəlv? Tampam, Iso kuyəğətütü teləsülv ké. Halı ma heeliyi-me sı ı tu kəla mpv.

10 I təm ke pa tu ηmaawa Iso Təm taa sı: Nyəni, ma tillu ntə ma teləsəyi nyá nəğə təə, sı í tayanı nyá mpaav na í kəη.

11 Ma heeliyi-meγe tampana sı, yulvpiya təna taa nəğəlv fei wei ı kəla Iso Lvm Səlv Yohaani tə. Ue paa na mpv isətaa Kawulaya taa səkpelu mayamaya tee-ı.

12 Hatoo pə kpaγav waatu wei Iso Lvm Səlv Yohaani lakaya waasv na pə tana saηa tə, isətaa Kawulaya hikuyü ké isəle küseemle təm ké. Na mpa pa seesa ise tə mpe pa hikiyina-ke.

13 Iso kuyəğətütü teləsəlaa təna na Moisi küsəsütü kpaala Kawulaya ηke ka təm, haləna pə tala Yohaani kəntε.

14 Iı caa ma təm müγv təğə, təfə ma heeliyi-me sı Yohaani inəğəle Ilii wei paa təma sı ı ká məli tə.

15 Ye í ké nulaa í nu.

16 Pepeγe maa keesəna küfaləη yəlaa panε? Pa nəğəsəna ké isı piya cakuyv kataası taa na sı təη təma sı:

17 Anı tə mapa-meγe soo sı í paa, na í kisi. Pəćó tə wii səm wula, pə ta ce mə laηa na í wii.

18 Təv, Yohaani ná kəma, u təkı, u nyəəki solum, na pá yəğətəyi íle sı ı ké iləğəhilu.

19 Yulv Pəyaya má, ma kəma na má təkı na má nyəəki, iləna pá tayanəyi maya təm tətə sı ma ké hilitu na sölvnəəlv. Aaiyee sı lampuu mola na asayaa pa ceu ké. Ama Iso layatu hulə pə teu.

*Yesu kalənav ke acalεε
(Luku 10:13-15)*

²⁰ Μπρόγυ Yesu σου αcaλέε nna a taa ι wiisa piti tēma payale lapu tō a nyóma ke kalēnav na tonj. Mpi tō, pa ta layasi tōnte. I tōma-weyε si:

²¹ Hai, Colaseη nyóma me, mē tōm we waiyo. Hai Petesaita nyóma me, mē tōm we waiyo ké. Piti tēma nna pa lapa-yeyε mē hekυ taa tō, ye isu isēntō Tiii na Sitōη pa acalēε taa ke paa lapa-yε, isēntō paa tēma suuu ke layaga wontu isu fōlētōnaa taka na pá pēli pa tōō ké tōluma si pō hólí si pa caa pa layasi tōnte.

²² Pē tōō ké ma heeliyi-me si paa hólí suulu ke Tiii na Sitōη acalēε nyóma ke Hōule kuyaku wule na pō kēli-me.

²³ Pē kaasoyu Kapēnahum nyá tō, n huu si n ká pu na í kalēsēna hatoo isōtōnyu na? Ama paa tisi-η ké tēfe ke tuu tēnaasōle sōsōle taa. Pē taya pulv piti tēma nna pa lapa nyá taa tō. Ye Sōtōm ke paa lapa-yε, isēntō ι ka tapēna saηa.

²⁴ Pē tōō ké ma heeliyi-me si paa hólí Sōtōm ke suulu ke Hōule wule na pō kēli-me.

*Yesu kiη heesuyu tōm
(Luku 10:21-22)*

²⁵ Waatu inēyi Yesu yōyōtaa si: Hai, ma Caa, isōtaa na ate pē tu, ma sēε-η. N ηmesa tōm tēneyε layatōnaa, ilēna í kuli-tēyi piya.

²⁶ Ma Caa, pōpōtu fēi ma sēε-η. Nyá inι nyá luyu tu lapēna mpυ.

²⁷ Ama ma Caa cela-m pē tēnaya. Ye pē taya ma Caa tike nōyōlv ta nyi Pēyalv. Na pō taya Pēyalv tike, nōyōlv ta nyi Cēεε tōtō. Aηha, ye Pēyalv nōkēna si ι hólóyí wei pē paasi.

²⁸ Mē mpa ι kawa na mē sēyōla nu-me tō, mē tēna í kōō ma cōlv na má yele na í heesi.

²⁹ I yelee na má tǎki-meɣe teu na má seɣesi-meɣe ma layatu. Pə taya pulu tǎɔ, ma wena suulu na má we tǎramm, na mə mayamaya í ká heesi.

³⁰ Mpi pə tǎɔ tǎ, ye ma tǎka-me í nukɩ lelenj ké, na səɣəla nna maa sukɩ-me tǎ a fei yun.

12

*Yesu kele kuyaku kuhɛɛsuyɔ tu
(Malaki 2:23-28; Luku 6:1-5)*

¹ Pə waali ké Yesu tɛɛkayana tǎɣɔnaya pee taale natəli tǎ kinj ke kuyaku kuhɛɛsuyɔ nakuli ku wule. Ḿpóyó nyǎɣəsi kpa ɩ ifalaa, ɩlena pá suu tǎɣɔnaya pee pɛlɔyɔ na pá tǎki.

² Falisanaa ná mpɔ, ɩlena pá yǎɣɔtɩ-ɩ si: Nyəni, nyá ifalaa lakuyɔ mpi pə fei lapɔ ke kuyaku kuhɛɛsuyɔ wule tǎ yee?

³ Tǎnaya Yesu cǎ-we si: Ye mpɔ í tá kala mpi Tafiti lapa waatu wei nyǎɣəsi pu í na mpa paa we ɩ cǎɔ tǎ?

⁴ I suu Iɔ tǎyaya taa na í kpaɣa potopotonaa mpa paa su Iɔ tǎ na í na ɩ yǎlaa pá tǎɣɔ. Pəyele potopotonaa ɩsu mpɔ tá ké mpa yǎlaa tǎna ka tǎɣɔ tǎ. Ama kǎtǎlaa tike ka wenna mpa si pá tǎɣɔ-we.

⁵ Yaa í ta kala Moisi Kusəsutu taa si kǎtǎlaa ta nyɩ kuyaku kuhɛɛsuyɔ ke waatu wei pa tǎɣna tǎmlɛ lapɔ ke Iɔ tǎɛɛle taa tǎ. Pəyele nǎɣɔɔ u nyənəyi-we ɩsu pa wakǎləyi-ku.

⁶ Ma heeliyi-me si pulɔpɔ we cǎne na pá kǎla Iɔ tǎɛɛle.

⁷ Pa yǎɣɔta Iɔ Tǎm taa si: Kɔpantu ke ma sǎɔlaa, pə taya kǎtasi. Ye í ka cǎkǎna tǎm tǎne tǎ huwee í taa tu yǎlaa panɛɣe kɔpǎntuyɔ ke yem ké mpɔ.

⁸ Yulu Pəyaya mayale kuyaku kuhɛɛsuyɔ Sǎsǎ.

*Nkpaləkpekaya tu
(Maləki 3:1-6; Luku 6:6-11)*

⁹ Yesu lu təna, ɪlena í sʉv Yuta nyóma təkotile natəli tə taa.

¹⁰ Pə pamna ŋkpaləkpekaya tu nəǵəɓ ɪ ka we təna. Ḿpúyú mpa paa we təna tə pa caakaya pa hiki timpri paa waana Yesu tə. ɪlena pá pəəsɪ-ɪ sɪ: Ta mpaav taa, paa waasi yulɓ ke kuyaku kʉhɛɛsuyɓ wule yaa isəna?

¹¹ Tənaɣa Yesu pəəsɪ-we sɪ: Mə taa awe wena heu kulɓm təkɔŋ na heu ɪnɪ í hoti ṕúyú səsəw nakulɓi ku taa ké kuyaku kʉhɛɛsuyɓ wule, na í yeɓe-ɪ ləsuyɓ sɪ pə ké kuyaku kʉhɛɛsuyɓ?

¹² Na yulɓ na heu ke we? Təw, ye mpu pa pəsəɣɪ na pá waasi yulɓ ke kuyaku kʉhɛɛsuyɓ wule mee.

¹³ ɪlena Yesu tə ŋkpaləkpekaya tu ɪnɪ sɪ: Təw, loosi nyá niŋ.

Nkpaləkpekaya tu loosa ɪ niŋ, ɪlena ɪ niŋ məli teu təmmamm ɪsu lələŋ.

¹⁴ Tənaɣa Falisanaa polaa na pá caɣa na pá mayasi isəna paa la na pá ku Yesu tə.

Isə təmlɛ tu ləsuyɓ təm

¹⁵ Yesu nu mpu, ɪlena í se təna na yəlaa paɣale təŋɪ-ɪ. Ntəna í la na pa təna mpa paa ké kutəntɔnaa tə pá hiki alaafəya.

¹⁶ Ama ɪ kpaala-weɣɛ teu sɪ: ɪ taa yeɓe na pá nyɪ ma təw.

¹⁷ Pə lapa mpu sɪ pə la nti Isə kuyəɣətutɓ tɛləsɓɓ Isayii ka yəɣətuyɓ tə sɪ:

¹⁸ Isə yəɣətɔaa sɪ,

ma təmlɛ tu wei ma ləsaa təɣəɓ.

Wei ma səɓlaa na ma lanɓɓe hɛɛna səsəm tə.

Maa tu ma Feesuyɓ ke ɪ taa.

ɪ ka heeli hʉɓnav təm ke piitimnaa.

19 **Ι** na nəɣəlv pa kaa yoo.

Pəyele pa kaa nu i taŋ.

Pa kaa na-i na í lakɪ faaci ke
samaa taa ke ɪcate patəma taa.

20 **Ι** kaa tɛɛsi ɪsəkrɔlvɔv tɔ ɪsələ ke nanɔvɔv.

Ι kaa tɛɛsi teesuyu ke fətəla

wei i kəkə təŋna fiyinuyu tə.

Haləna í tɛ siɣisuyu təm nyɔvɔv ke kusɔvɔv.

21 Katenɔ təna yəlaa ká tekiyi-i.

Yesu cəv ke i təm tvlaa

(Maləki 3:22-30; Luku 11:14-23)

22 **Μ**ρύγύ pa kəna Yesu ke ɪləɣəhilu wei u naaki
pəyele u yəɣətəɣi tə. ɪlena Yesu la na í suv yəɣətɔvɔv
na nav.

23 **Μ**ρύγύ piti kra yəlaa təna na pá tə si: Yaa Tafiti
Pəyalv ɪnəɣələ?

24 **Α**ma Falisanaa ná kəma na pá nu mpv, ɪlena pá
tə si: **Α**ləɣaa səsə wei pa yaa si Pesepule tɔŋ ke apəlv
ɪnɛ i təɣənəɣəna ələɣaa lɛmpa.

25 **Y**esu ná cəkəna pa taa hɔwɛɛ, ɪlena í tə-wɛ si: **Y**e
kawulaya í wɛɛ na ka taa yəlaa fɛi nəɣə kulɔmaya,
nəɔnəɔ ka yawaya. Na ɪcate í wɛɛ na tə taa yəlaa yaa
ye təɣaya wɛnna na ka taa nyəma fɛi nəɣə kulɔmaya,
nəɔnəɔ ka yawa.

26 **Y**e Satanɪ təɣənəɣi i ti, ɪlɛ pə wɛ ɪsu i kawulaya
nyəma yooki pa taa pa tike nté. Na saa ɪnɪ i kawulaya
nyɔvɔv nté ka ɪsəna?

27 **Y**e ɪləɣəv Pesepule tɔŋ ke ma lookina ələɣaa ɪsu
mə huɔkɔvɔv tə, ɪlɛ awɛ tɔŋ ke mə pəyalaa ná lookina
pa nyəma? Tənaɣa mə pəyalaa mpɛ pa maɣamaɣa
paa kəna mə təm.

28 Ama ye Iso tonj taa ké ma lookina alɔyaa, ile Iso Kawulaya we mə tee mə tee ké.

29 Nɔɔɔlv kaa pəsi na í suv yulv tonjv tɔyaya si ı kuuki ı wontu na í ta tɛmı-ı ɲmısi ke həkuyv. Ama ı kpa-a-ı ké na í həkə təkɛɲkɛɲ na pə́cɔ́ í suv wontu kuuu ke tɔyaya taa.

30 Wei ı fei ma tɔɔ tɔ, pɔntv ké ma kolontu ké. Na wei u sɛɲna-m tɔɔsvyv tɔ ı yaasəyi ké.

31 Pə tɔɔ ké ma heeliyi-me təfoo si paa yəlaa kuvakələm ka tɔɔ isəna, yaa paa yɔɔɔtɔ isayatu isı we, Iso pəsəyi na í h́lí-wɛyɛ suulu. Ama wei ı ka yɔɔɔtɔ isayatu ke Feesuyv Naɲɲtv tɔɔ tɔ, pa kaa h́lí pɔntv ke suulu.

32 Ye wei ı yɔɔɔta Yulv Pəyaya má, ma tɔɔ ké isayatu, paa h́lí pɔntv ke suulu. Ama wei í yɔɔɔta Feesuyv Naɲɲtv tɔɔ ké isayatu, pɔntv kaa na suulu, paa saɲa, paa cele.

*Tuyv nyam na kv pəle kin
(Luku 6:43-45)*

33 Tuyv í lɔlɔyi pee kuvana ke pa tɔɲ si kv ké tuyv kuvankv. Na tuyv í lɔlɔyi pee asayee ke pa tɔɲ si kv ke tuyv isayav. Pə taya pulv tɔɔ, tuyv lɔlɔyv kin ke pa nyəɲna-kv.

34 Akala piya me, isənaya me mpá í ké asayaa tɔ́ í ká pəsi na í yɔɔɔtɔ tɔm kuvantv? Pə taya pulv, isəna yulv lotu taa tɔɔwa tɔ m̀p̀yó ı yɔɔɔtaya h́lɔ́yí.

35 Yulvpaɲ kuvantv lukəna tuu ı lotu taa kuvantv kin ké. Ilena isayav unı ílé ı isayatu luna tuu ı lotu taa isayatu kin.

36 Ma heeliyi-me si Hvule wule paa pɔɔsi yəlaa na paa heelina pa mayamaya pa nɔɔsi ke paa tɔmaya kpai nyəɲka ɲka pa yɔɔɔta yem tɔ.

37 Pə taɣa pulv, nyá yəɣətaya taa ké paa nyəna si nyá təm tewa yaa tə səpa.

Piti təmlə nyulvyv

(Maləki 8:11-12; Luku 11:29-32)

38 Mprúyú Iso Təm səɣesəlaa napəli na Falisanaa napəli pa təma Yesu si: Taca, tə caa si ń la-tuyv piti təmlə natəli na tə ná.

39 Tənaɣa Yesu təma-we si: Kɔfalan yəlaa asayaa mpa paa tɛɲ Iso na pa taa tə pa caa pá ná piti təmlə natəli. Ue pa kaa na natəli, ye pə taɣa Iso kuyəɣətutu tɛləsulv Yonaasi nyəntɛ.

40 Pə taɣa pulv, isu Yonaasi cayav tinte səsəəle lotu taa ké kuyɛɛɲ tooso ké ilim na ahoo tə, mpv tətəɣo Yulv Pəyayə má maa caya tətɔ tɛɛ ké kuyɛɛɲ tooso kɛ ilim na ahoo.

41 Ye pə tala Hɔvle wule Ninifi nyəma ká kv kɔfalan yəlaa panɛ pa təm. Pə taɣa pulv, kuyayku pele pa nu Yonaasi waasv tə pa yela pa isayatu kɛ kprakpaa ké. Pəyele pulvpu wɛ cəne na pə tɛɛ Yonaasi un.

42 Na ye pə tala Hɔvle wule tətə, ilim mpətəɲ təw wulav alv nyəɲ ká kv kɔfalan yəlaa panɛ pa təm kɛ mpi pə təw ílé i ka luna tuu tətɔ pooluɲ taa na í kəw si i nukɪ isəna Salvməɲ yəɣətayana nyəm tə. Pəcɔ pulvpu wɛ cəne na pə tɛɛ Salvməɲ təcayacaya.

Uɔɣəv wei pa loowa tə i məlvvyv

(Luku 11:24-26)

43 Waatu wei pá loowa uləɣəv, wulaya taa ké i cəwki si í hɛɛsi. U laɲəɣi

44 ilena í tayanı i taa si: Maa məli təyayə ɲka ka taa ma luwa təɣə. I takɪ kɛɛ ka taa, ue i ká mayana pa hasa-ke na pá tayanı pə tənaya teu, na nəɣəlv fɛi ka taa.

45 Pæle tō i puki ké na í caa aləyaa ləlaa mpa pa kəla inəyi isayatu təyō təm naatosompəyolaya, na pá kəə na pá caya təyaya ŋke ka taa. Ilena ləŋ nyəntu náá məli na tē lá sana na nənəə nyəntu. Mpróyú pə wεε na kofalan yəlaa asayaa pane.

*Yesu too na i newaa pa təm
(Maləki 3:31-35; Luku 8:19-21)*

46 Yesu təŋna samaa ke yəyətənav ke mpv, ilē i too na i newaa apalaa nyéma pa talaa kele, na pá səŋa awali na pá caa pa yəyətəna-i.

47 Mpróyú nəyəl teləsa Yesu si: Nyá too na nyá newaa pa səŋna nteye awali na pá caa pa yəyətəna-ŋ.

48 Təyaya Yesu nəyō təkpaυ si: Aweye ma too, na mpaɣa ma newaa ye?

49 Ilena Yesu hólí i ifalaa ke niŋ na i tō si: Ii naa ma too na ma newaa ntō.

50 Pə taya pulv tō, mpa pa lakí mpi ma Caa wei i wεε isətāa tō i caaki tō, mpeyele ma newaa na ma toonaa.

13

*Mətutuuna təm
(Maləki 4:1-9; Luku 8:4-8)*

1 Mpróyú kuyaku ŋku Yesu kula təyaya na í polo ləm nəyō na í caya na í seyesəyi.

2 Təyaya yəlaa kota i kin ke səsəm pə fei keesuyv. Haləna í kulí na í kpa kpuluyv taa na í caya. Na yəlaa náá səŋa ləm nəyō.

3 Ilena í la-weye faaci ke teu na í seeki-weye isənāa si pá cekəna. Ilena í tō si: Tuulu poləna tuutu.

4 I tuukaya i mətutuuna ilena, lenna hoti mpaav nəyō nəyō na sumasi tii na si tōəsi-ye.

⁵ Μπόγύ lenna hota kowau tōo timpī tetu ta lim tō. Ilena a tēhna nyōu ke tetu we tētayasam tō pə tōo.

⁶ Ilim kōma na pə han na pə nyaga mēhoo, ilena a woli, ke a ta hiki tetu si a ka hoosi kupaŋsi tō pə tōo.

⁷ Pee lenna nāá hoti sōwa taa na ale a nyō isu a ka kulī teu, ilena sōwa fete-yē na a kpisi lulōyu.

⁸ Ama pee lenna ná hota tetu mōsoŋ nyōntu taa na ale á lá teu, lenna nāá luli sōsōm sōsōm, lenna ke mayana, lenna ke pəcō.

⁹ Yesu tema mπόγύ yōgōtōyu ilena í cuγusi si: Ye í ké tōm nulaa í nu.

*Yesu seγesōyu na atuwa nyōyu
(Malaki 4:10-12; Luku 8:9-10)*

¹⁰ Tōnaga Yesu ifalaa pola ι kin na pá pōōsi-ι si: Pepe tōo ké n tukiyi-weγe atuwa ke kutuku?

¹¹ Μπόγύ ι cō-we si: Με pə ha-meγe si í nyi isōtaa Kawulaga tōm kuŋmesətu. Ama pə kaasa lelāa tō, pele pa ta hiki tē nyōm.

¹² Pə taga pulu tōo, wei ι wena tō paa sōōsi-ι na pə tōlōna-ι tōhō. Ama wei ι feina tō paa lēeki pəciimaga wei ι wena tō.

¹³ Pə tōo ké ma tukiyi-weγe atuwa ke kutuku. Mpi tō, pa nyōnəγi paa naa, pa keŋ ŋkraŋŋ pəyele paa nuki, paa cekəγōna.

¹⁴ Tō mayamaga ke Isayii ka ná lōŋ na í yōgōti si: I ka nu teu yaa, ama í kaa cekəna. I ká nyōni teu yaa, ama í kaa na.

¹⁵ Pə taga pulu tōo, yōlāa pane pa lōmayasēe səpa. Pa tōka pa ŋkraŋŋ, pa wiisa pa ise si pa ise í taa na, pa ŋkraŋŋ í taa nu.

Si pá taa cekæna pə yaasi.
 Pə taa kəə pá pəsəna ma təə.
 Na má lá na pá waa-we.
 Iso yəyətəna mpv yoo.

¹⁶ Ye me ile, mə nu lelenj ké. Pə taya pulv təə, mə isə naaki na mə ηkpaηη nukı.

¹⁷ Ma heeliyi-meγe tampana təfoo si Iso kyəyətutv teləsəlaa payale na Iso yəlaa taa payale nyula teu si pá ná mpi í naaki isəntə tə, pa ta na. Pa nyulaa si pá nu nti í nukı isəntə tə, pa ta nu.

Yesu kilisuγu ke mətutuuna hɔwɛɛ
(Maləki 4:13-20; Luku 8:11-15)

¹⁸ Təv, pənentə í yele na má kilisi-meγe isə wei ma sɛɛ-meγe mpv tə í hɔwɛɛ ile.

¹⁹ Mpa pa nukı Iso Təm na pá ta cekæna-ti tə pa wɛɛ ké isu mpaav kpeenja tetv nti tə təə mətutuuna hotaa tə. Isayətv tv təηəyi kpaakraa ké na í ləsi təm nti pa nu mpv təyə pa taa.

²⁰ Lɛlaa ná wɛ isu kɔwəv təə timpı pee lenna hɔtaa tə. Pɛɛyɛɛ mpa pa nukı Iso Təm na pá mv-təyi kpaakraa na laηhɔlvmlɛ.

²¹ Paa yeki si tə sɔvna-wɛyɛ teu. Pa təkəyi-təyi tətantaa. Saa wei wahala nəyɔlv í ká tala, yaa Iso Təm təə konyəη tɔyɔv ka kəə, ilena pá lu Iso sɛɛv taa ké kpaakraa.

²² Lɛlaa ná nəyəsəna wena a hota səwa taa tə. Mpi tə, pa tɛη Iso Təm nuw ilena atɛ cənɛ kɔlaputv nəyəsɛɛ na wɛnav konyulɔyɔv puyusi-wɛ na pá kv təm ntəyi pa taa, na tə cəη tə kɔpisi lɔlvɔv.

²³ Pə kaasa pee lenna ná hota tetv mɔsvη nyəntv taa. Aηhaa, aɛ a wɛnna nté isu yəlaa mpa pa nukı Iso

Təm na pá cekəna-təyi teu na pá lələyi pee tə. Lələa ke səsəm səsəm, lələa ke maɣana, na lələa ke pəcə.

Nyutu isayatu

²⁴ Μρύγύ Yesu tasa-weyε isə seεv tətə si: Isətəa Kawulaya nəγəsəna isəna təγələ. Apəlv nəγələ ι tuuna ι haləm na ί tεε.

²⁵ Μρύγύ ι kolontu keesa ahoo heka ke waatu wei yələa təna tookaya tə, ləna ί tuu nyutu isayatu ke kutəγəv hekv na ί tεε.

²⁶ Pə kəma na kutəγəv kulι na kv pu, ləna pá tuti nyutu isayatu tələ tətə.

²⁷ Tənaɣa taale nté tə tv pəyalaa pəsa-ι si: Taca pə taya kutəγəv ke n ka tuu nyá taale taa? Pə lapa isəna na nyutu isayatu siti pə hekv taa?

²⁸ Tənaɣa pa caa cə-we si: Ma kolontu nəγələ ι lapəna mpv. Μρύγύ apəlv inι ι pəyalaa mpε pa pəsa-ι si: Tə polo na tə kpesι nyutu isayatu nti?

²⁹ ləna apəlv inι ί cə-we si: Aai, ί taa kpesι. Ye ί təma si ί kpesəyi-tι, ntanyi pu kpeηna kutəγəv na pə kpesι.

³⁰ I yelev na pə təna pə krentι puw ke mpv, haləna pə tala kvm. Pə tala kvm lε ma heeli kvntaa si pá caaləna nyutu isayatu ke setəγv na pá həkə-tι təcari təcari, na pá tv kəkə. ləna pəcó paa kpaɣa kutəγəv na pá tv ma kprou taa.

Səɣa pile təm

(Maləki 4:30-32; Luku 13:18-19)

³¹ Μρύγύ Yesu tasa-weyε keesvυv si: Isə Kawulaya weε ké isv yvlv tuukuyv səɣa pile ke ι haləm taa tə.

³² Wontu pee təna taa nté tə kələna weεv təminimini. Ama tə tεη nyəv tə tə pukι təγv ké na

tó kəli tuusi lensi. Haləna sumasi kəŋ na sí tuyi tana ke ku piliŋasi təw.

Potopoto taa kəkvsom təm
(Luku 13:20-21)

³³ Mpróyú Yesu tasa-weyge heeluyu si: Isotaa Kawulaya nəğəsəna ké isu alv mağasuyv mvlvm ke cəmsə təpam, na í kpağa kəkvsom ke pəcə na í tu na í huɣuti, na pə təna pə kpa təfvv təyə.

Yesu tukuyv ke atuwa
(Maləki 4:33-34)

³⁴ Təmnaa pəne, Yesu yəğətəyā-weyge samaa taa tə na atuwa ké. I ta seɣesi-weyge natələyi yem na í ta keesəna pulv.

³⁵ I lakaya rmpóyú si pə la nti Isə kuyəğətvtv teləsolv ka yəğətəa tə si:

Atuwa ke maa yəğətəna-wə.

Maa heeli-weyge təmnaa mpa paa wə

ɨmɛsav ke hatoo antulinya lapv waatv tə.

Yesu kilisuyv ke nyutv isayətv təm hōwə

³⁶ Mpróyú Yesu yela samaa na ɨni í polo təyāyā. ɨlena ɨ ifalaa polo ɨ kin na pá təmɨ-ɨ si: Kilisi-tuyv haləm taa nyutv isayətv nti tə təm na tə nu.

³⁷ Tənağā Yesu cə-wə si: Kətəğəv tuulu nté Yvlv Pəyāyā ma.

³⁸ Na antulinya ɨneyele taale nté. Na mpi pa tuuwa təyələ mpa pa ké Isə Kawulaya nyəma tə. Nyutv isayətv nté mpa pa ké Isayətv tv nyəma tə.

³⁹ Kolontu wei ɨ tuu nyutv nti təyələ ɨləğəv. Na kvmtv waatv keke antulinya təm. Isotaa tillaa nté kvntaa.

40 Isu pa tɔɔsʊyʊ nyutu na pá tʊ kəkə tɔ, m̀p̀r̀óyú pu la antulinya tem waatu.

41 Yulu Pəyaya má maa tili ma isɔtaa tillaa, na paa læsi ma Kawulaya taa ké mpa pa tusiyi lɛlaa ke isayatu lapu taa na mpe pa mayamaya pa laki mpi pə fei teu tɔ.

42 Na pá tʊ-wɛyɛ kəkə səsəɔŋka taa timpi paa casəyi kapusi na pá nyasəyi pa təyi kela tɔ.

43 Na saa inɪ mpa pa nukəna Isɔ tɔ, pɛlɛ paa tee kəkə ke pa Caa Kawulaya taa isu ilim. Ye í ké nulaa í nu.

Kvpam mpi pə ηmɛlaa tɔ

44 Isɔtaa Kawulaya wɛɛ ké isu pa ηmɛsʊyʊ liyitihutaya pulʊyʊ tetʊ tɛɛ, na nəɔɔlʊ kɔɔ na í hii-wi, na í tayani-wəyi ηmɛsʊyʊ ke teu. Ulena í tɛɛna laŋhʊlʊmɛ na í polo í pɛɛti pə təna mpi ɪ wɛna tɔ na í kɔɔ í yana tetʊ nti tɔ.

Lulʊyʊ kʊpaŋkʊ tɔm

45 Isɔtaa Kawulaya wɛɛ ké isu payatʊlʊ wei ɪ pɛɛkəyi lutʊ kʊpantʊ tɔ.

46 Waatu wei ɪ suliyina nakʊli ulena í pɛɛti pə təna mpi ɪ wɛna tɔ na í yana-kʊ.

Kvpama na asayaa pa fayav

47 Isɔtaa Kawulaya wɛɛ ké isu pa petʊyʊ tiina puluyʊ ke lule taa na pə kpa tiina ke yem yem tɔ.

48 Puluyʊ suyi ulena tiina kpalaa hɔ-kʊ na pá luna kpeenja, na pá caya na pá tɔɔsi mpi mpi pə wɛ teu tɔ na pá tʊ təkʊ taa. Pə kaasəyi mpi pə fei teu tɔ, ulena pá mələna na pá peti lʊm taa.

49 Mpu tətəyɔ pu la antulinya tem wule. Isɔtaa tillaa ka kɔɔ na pá tɔɔsi kʊpama.

50 Πῶς καὶ ἀσάγα ἰένα πᾶ τὸ κῶκῶ σῶσῶηκα τὰ. Τῆναγα παρὰ ἀσάγα κάρυσι νὰ πᾶ νῦασάγα παρὰ τῆγα κέλα.

Κυρᾶντὸ κυρᾶντὸ νὰ κῶφᾶτὸ

51 Ἄπρὸγὸ Ἰησοῦ πῶσα-ῶε σι: Ἰ κέκῶνα τὸμ ντὶ τὸ τῆνα νὰ? Ἰένα πῆλε παρὰ σι: Ἐε, τὸ κέκῶναα.

52 Τῆναγα ἰ τὸμα-ῶε σι: Ἰε Ἰσὸ τὸμ σεγῆσῶλὸ νῶγῶλὸ ἰ πῶσα ἰσῶταα Κῶυῶλᾶγα τὰ ἰφᾶλὸ, ἰ ῶε κέ ἰσὸ τῆγαγα τὸ κῶρη ῶε ἰ λῶσῶγῶ ἰ ῶντὸ τῶσῶλε κέ κῶφᾶτὸ νὰ ντὶ τὸ τᾶηῶα τῶγῶ ῶᾶτὸ ῶᾶτὸ τῶγῶ.

Νᾶσαλετὶ νῦῶμα κῶσῦγῦ κέ Ἰησοῦ (Μᾶλᾶκι 6:1-6; Λῦκα 4:16-30)

53 Ἰησοῦ τῆμα-ῶεγῆ ἰσῶναα παρῆγῆ σεεῦ, ἰένα ἰ κῶλὶ τῆνα

54 νὰ ἰ πόλο ἰκατε ντε τὸ τᾶ ἰ κα πῦῶα τῶ, νὰ ἰ σῶτῶ τῆνα Ἰῦτα νῦῶμα τῶκῶτῶλε τᾶ νὰ ἰ σεγῆσῶγῶ. Τῆναγα ἰ νῦῶμ λαπα μῦπα παρὰ ῶε τῆνα τῶγῶ πῶτῶ, νὰ πᾶ τῶη σι: Λεγῆ ἰνε ἰ ἦκα νῦῶμ πῶνε ἰνὶ πῶ τᾶκα? Λεγῆ ἰ ἦκῶνα πῶτῶ τῆμα λαπὸ τῶμα?

55 Πῶ τᾶγα καῶφῶντα πῶγᾶλὸ ἰλέ τᾶα? Πῶ τᾶγα Μᾶλὶ λῶλῶνα-ἰ? Πῶ τᾶγα ἰ νεῶαα ντέ Σᾶακῶ νὰ Ἰῶσεῶντὸ νὰ Σῶμῶη νὰ Ἰῦτῶ?

56 Πῶγῆλε τᾶ νὰ ἰ νεῶαα ἀλα νῦῶμα τῶ ῶεῶνα. Λεγῆ ἰ ἦκῶνα τῶμα ἀνε ἰνὶ?

57 Πῶ τῆναγα μῦπὸ πῶ λαπα παρὰ λαη κέ κῦρῶσῶη, νὰ πᾶ κῦρῶσι Ἰησοῦ τὸμ μῦγῶ. Τῆναγα Ἰησοῦ τῆμα-ῶε σι: Ἰσὸ κῦρῶγῶτῶτῶ τῆλῶσῶλὸ τᾶ λαη sam κέ τῶλλῶ γῆ πῶ τᾶγα ἰ μαγᾶμαγα ἰ ἰκατε τᾶα, νὰ ἰ τῆγαγα νῦῶμα ἦεκῶ.

58 Ἰησοῦ τᾶ πῶσι νὰ ἰ λά πῶτῶ τῆμα κέ μαῶῶα νῶγῶλὸγῶ τῆναγα παρὰ τὸ Ἰσὸ κέ νᾶνῶ τῶ πῶ τῶ.

14

Lvm Sɔlv Yohaani kvɔv
(*Malaki 6:14-29; Luku 9:7-9*)

¹ Waatv unɪ ɪ taa ké Kalilee kvfəneɛ Helɔti nu Yesu taŋ.

² Uena í yɔɔɔti ɪ tɔmle nyóma kin si: Lvm Sɔlv Yohaani ílé ɪ taɔanna fem. Pə tɔɔ ké ɪ pəsəɔti na í laku piti tɔma.

³ Kɔpam Helɔti unɪ ɪ ka tɔmna si pá kpa Yohaani na pá həkə-ɪ na pá tɔ-ɪ saləka taa. Pə taɔa pɔlv tɔɔ ké Helɔti lapa mpv, ɪ ka kpaɔa ɪ taalv Filipv alv Helɔtiyati ké,

⁴ na Yohaani yɔɔɔti-ɪ si: Pə ta mɔna si ń la Helɔtiyati ke alv.

⁵ Tənaɔa Helɔti nyulaa si ɪ kvɔti Yohaani. Ama ɪ nyaŋaɔana Yuta nyóma. Mpi tɔ, pɛle pa maɔamaya pa nyənaɔa-ɪ lɔɔ kvɔɔɔtɔtv teləsɔlv ké.

⁶ Ḿpɔ́gú Helɔti lɔlvɔv acima wule Helɔtiyati pɛelɔ polaa na í paaki mpa pa yaa tɔɔv tɔ pa isentaa. Tənaɔa pə lapa Helɔti ke lelenɔ.

⁷ Haləna í yɔtɔti na í tuu si: Paa mpiɔi n sələma-m maa ha-ŋ-wi.

⁸ Uena ɪ too sɛɔɛsi-ɪ si: Polo si í ha-ŋ Lvm Sɔlv Yohaani nyvɔv ke nyənaɔa taa.

⁹ Ḿpɔ́gú wulav laŋle wakəlaa. Ama isu ɪ ka tɔma tuunav ke ɪ mɔvlaa isentaa ilɛ, pə fɛi si ɪ ká kisi.

¹⁰ Tənaɔa ɪ kusa yɔlv na í polo í seti Lvm Sɔlv Yohaani nyvɔv ke saləka taa.

¹¹ Na pá tɔ-kvɔv nyənaɔa taa na pá cɛla pɛɛliya ŋke, na ká polo ká cɛla ka too.

12 Μρύγύ Yohaani ifalaa kōma na pá kpaγa-ι na pá polo pa pi. Ilena pá polo pá keesi Yesu ké isēna pē lapa tō.

Yēlaa iyisi kakpası calōsvyv

(Malaki 6:30-44; Luku 9:10-17; Yohaani 6:1-14)

13 Yesu nu tōm tēne, ilena í svv kpuivyv na í tee ι tike ke kpeηa. Samaa nu mpv, ilena pá luna acalēe taa na pá malēyi lvm na pá tēηēyi Yesu waali.

14 Yesu luna kpuivyv taa na í ná yēlaa ke sōsōm ke mpv, ilena pa tōm lapı-ι pētōtēle na í waa pa kvōtōntōnaa.

15 Pē kōma taanaya, ilena Yesu ifalaa polo na pá tōmı-ι sı: Cāne ké nyutu taa ké na ilim tēma. Tōγōni yēlaa pane na pá polo acalēe taa na pá ya kvōtōγōv na pá tōγō.

16 Tēnaya Yesu cōwa ι ifalaa sı: Yēlaa í taa nōki teeu, mu hana-wēγe tōγōnaya ke mē maγamaγa.

17 Tēnaya Yesu ifalaa cōwa sı: Ntōη potopotonaa kakpası na tiina naaleγe tē wēna yaa.

18 Μρύγύ Yesu tōma ifalaa sı: I kōna potopotonaa kakpası na tiina naale ιni.

19 Ilena Yesu heeli yēlaa sı: I caya atēγe nyutu tōō. Tēnaya ι kpaγa potopotonaa kakpası na tiina naale ιni, na í teki ise na í see Iōó ké í na tēmlē. Ilena í faya-wē na í cēla ι ifalaa sı pá tala samaa ιni.

20 Μρύγύ pa tēna pa tōγaa na pá haγa na pē kpisi hōγōlasi, halēna ι ifalaa koti-sı na sı su tōkvη naanōwa na naale.

21 Pāyele mpa pa tōγō mpv tō pa nyōōη tala ιsu iyisi kakpası. Alaa na piya pa paasi.

Yesu tōnte ke lvm tōō

(Malaki 6:45-52; Yohaani 6:15-21)

22 Μ'ρύγύ Yesu tōma ι ifalaa κε pə waali kέ kpakpaa si: I sɔv kpulɔyɔ na ί tee-m nɔɔ na ί tesɪ koteŋ leŋku. Uena inɪ ί saali tēna na ί paasəna samaa yasuyɔ.

23 Yesu tēma samaa κε yasuyɔ, uena ί kra puyɔ nakuli kv tɔɔ kέ ι tike si ι sələməxi, haləna ahoo caŋ na a yu-ι tənaya ι tike.

24 Saa inəxi mpu tɔ na kpulɔyɔ nάά tēma pote κε pooluŋ κε lɔm hεkv taa na lɔm hola taŋ-kv. Mpi tɔ, heelim maki tulunja kέ na pə mələxəna-we na waali waali.

25 Μ'ρύγύ Yesu tōma lɔm tɔɔ na ί puki ι ifalaa kiŋ. Waatu inɪ tɔ pə wɔsəna kampaaŋ koou κε mpu.

26 Pa nά ι təŋ lɔm tɔɔ, uena sɔxɔntɔ kra-weye səsəm si asənaalu kέ, na pá sɔv kapusi mapu.

27 Ama ι tōma-weye kpakpaa si: I təkɪ tənəŋ, maya, ί taa nyά.

28 Tənaya Piyee tōma Yesu si: Taca, ye nyaya tampana, tɔ si má tɔ lɔm tɔɔ na má kɔɔ nyά kiŋ.

29 Μ'ρύγύ Yesu tōma-ι si: Eε, kɔɔ.

Tənaya Piyee lu kpulɔyɔ taa na ί sɔv lɔm tɔɔ kέ tɔntɛ na ί puki Yesu kiŋ.

30 Ama Piyee kōma na ι ləmayasεε polo heelim kiŋ, uena sɔxɔntɔ kra-ι. Tənaya pə sɔv-ι tisuyɔ κε lɔm tee na ί kiisi si: Hai, Taca, ya-m.

31 Uena Yesu siisi kpakpaa na ί kra ι niŋ taa na ί pɔɔsi-ι si: Pepe tɔɔ kέ n lapa sika. Ama n ta te nyά taa na Iɔ na pə tɔɔ yoo.

32 Μ'ρύγύ pa naale pa kra kpulɔyɔ taa, uena heelim hεε tɔli.

33 Tənaya Yesu ifalaa mpa paa we kpulɔyɔ taa tɔ pa lunja akula κε ι tee na pá tōmɪ-ι si: Tampana n kέ Iɔ Pəyaya.

Yesu waasvuyv ke kv̄t̄ant̄vnaa ke Kenesalet̄i
(Mal̄aki 6:53-56)

³⁴ Yesu na ı ifalaa pa teesa tesvuyv ke lum, ılena pá tala Kenesalet̄i tetv taa.

³⁵ T̄ena nȳema nȳemá sı Yesu, ılena pá heeli na p̄e tel̄esi t̄emaya pa tetv t̄ena taa sı Yesu k̄oma. ılena pá k̄ona-ı kv̄t̄ant̄vnaa m̄pe pa t̄ena.

³⁶ Na pa wiikayana-ı sı ı yele na pá tokina ı k̄pai nt̄umpee mayamaya. Na pa t̄ena m̄pa pa tokina ı k̄pai ını t̄o p̄e waa-we.

15

Falisanaa kv̄seyes̄tv ke k̄otası t̄o
(Mal̄aki 7:1-13)

¹ M̄p̄ȳú Falisanaa na İso T̄om seyes̄laa luna Yosalem na pá k̄o pá mayana Yesu, na pá p̄osa-ı sı:

² Pepe t̄o ké nyá ifalaa naa t̄eh̄ayi ıs̄ena ta caanaa sıwa sı pá laki t̄o? P̄e taya pulv, pa sañh̄ayi ısu İso seetv taa p̄e wee sı yulv ká la na p̄c̄ó ı t̄ȳo t̄o.

³ M̄p̄ȳú Yesu ná p̄osa-we t̄ot̄o sı: Pepe t̄o ké me m̄e yeki İso kv̄ȳot̄v̄t̄v ke t̄eh̄oyv na ı t̄eh̄ayi m̄e mayamaya m̄e kv̄seyes̄tv?

⁴ İso ka ȳȳot̄aa sı: Se nyá caa na nyá too, na t̄ot̄o sı: Ye wei ı tv̄v ı caa yaa ı too, ısu pa kv̄-ı.

⁵ Ama me m̄e seyes̄ayi sı yulv p̄es̄ayi na ı heeli ı caa yaa ı too sı: M̄pi ma l̄esa ma wenav taa na má tena-me t̄o p̄e p̄esa kuhaham m̄pi p̄e ké İso nȳem t̄o.

⁶ Saa ını p̄e fei sı ı t̄eh̄ ı caa t̄ot̄o. ı tá ná timp̄i ı wak̄el̄ayi İso T̄om na ı t̄eh̄ayi m̄e mayamaya m̄e kv̄seyes̄tv t̄o.

⁷ Ces̄laa me, İso kv̄ȳot̄v̄t̄v tel̄esulv İsayii ka nawa m̄e t̄om ké t̄ekelekele na p̄c̄ó ı ŋmaa-t̄ayi ı tak̄alaya taa sı:

⁸ Nəγə taa ké yəlaa pəne pa saŋi-m yem.

Paa caa-m paa pəcəγə hatoo pa taa.

Isə yəγətəna mpv.

⁹ Pa seeki-m yem ké.

Pa kpaγa yəlaa kuyəγətutv na

pá seγesəγi isu Isə nyəntv.

Mpi pə laki yulv ke isayav tə

(Maləki 7:14-23)

¹⁰ Pəle pə waali Yesu yaa samaa na í tə-we si: I nu təm təne na í nyi si

¹¹ mpi pə suuki yulv nəγə taa tə pu laki-i isayav. Ama mpi pə lukəna yulv nəγə tə mpi pə lakəna-i isayav.

¹² Mpróγú Yesu ifalaa pola i kin na pá təm-i si: Ntəŋ n yəγətə mpv tə n nawa si pə ta la teu ke Falisanaa?

¹³ Mpróγú Yesu cə-we si: Ma Caa wei i we isətaa tə ye i ta sə tɔγv ŋku, paa kpesi-kuyv na pá pəti.

¹⁴ I yeke pəle, pa ké mpa pa húləγi ləlaa ke mpaav na pəcó mpe pa mayamaya pa ise u naa təγə. Ye yulvm həŋ yulvm ləlv, pa təna paa krenti na pá hoti púúγú taa ké.

¹⁵ Tənaγa Piyee təma Yesu si: Kilisi-tɔγv ituule təne tə hɔwεε.

¹⁶ Tənaγa Yesu təma si: Pə kpeŋna-me mə ta cekəna-təγələ?

¹⁷ I ta nyi si pə təna mpi pə suuki yulv nəγə taa tə, pə tiiki i hiluyv taa na pə te tə pə lukəna i tapuyv?

¹⁸ Ama mpi yulv nəγə ná yəγətəγi tə hatoo i lotu taa ké pə lukəna, na mpv pə lakəna yulv ke isayav.

¹⁹ Pə taγa pulv təə, yulv lotu taa ké isayav hɔwεε caaləγi na a pukina-i yulvkule na wasaŋkalətv na asilima lapv taa, na ŋmuləm na kaloolaya na yəlaa cayanaav taa.

²⁰ Mpi pə laki yulv ke isayav təγəle. Ama si n̄ təγə na n̄ tá saŋ nyá niŋ isu yulv ká la lso sɛɛv taa na pécó í təγə tə, pəle pu laki yulv ke isayav.

*Kanaaŋ alv təm
(Maləki 7:24-30)*

²¹ Yesu lu təna, ɔlena í polo tetv nti tə we Tiii na Sitəŋ pə cələ tə tə taa.

²² Pə pamna Kanaaŋ alv nəγəlv ɪ ka we tetv nti tə taa. M̄p̄úγú alv ɪnɪ ɪ kəma Yesu kiŋ na í wiina-ɪ na nəγə səsəγa si: Tafiti Pəyalv Tacaa, nyəni ma pətətəle. Ma pɛelə hiina aləγaa na pə təkə-ɪ teu.

²³ Ama Yesu ta cə alv ɪnɪ si pulv. Tənaγa Yesu ɪfalaa polaa na pá tə Yesu si: Təγəni-ɪ, ɪ kələγɪ ta ŋkraŋŋ təkəγv na í təŋəγɪ-tv.

²⁴ Tənaγa Yesu heela-ɪ si: lseγelɪ yələa mpa pa lepa isu heeŋ tə pa waalɪ ké ma kəma.

²⁵ Ama alv ɪnɪ ɪ kulaa na í kəə í sopi Yesu tɛɛ na í tə si: Hai, Tacaa, waasi-m.

²⁶ ɔlena Yesu n̄aa cə alv ɪnɪ si: Pə ta m̄vna si pá kraγa piya təγənaγa na pá tv hasi.

²⁷ M̄p̄úγú alv ɪnɪ ɪ təma si: Hai, ma ce, paa na mpv hasi təŋəγɪ na si təəsəγɪ mpi si nyəma təkɪ na pə pətətəγɪ afe tə mɛɛ.

²⁸ M̄p̄úγú Yesu təma-ɪ si: Puvwe, alv nyá, nyá naani təwa yoo. Mpi n caa tə n ka na-wɪ. Tənaγa ɪ pəyaya hika alaafəya ke krakraa.

Yesu waasvγv ke kv̄təntvnaa payale

²⁹ M̄p̄úγú Yesu kulə təna na í polo Kalilee tenku nəγə, na í kra p̄vγv nakulɪ kv̄ təə na í caγa.

³⁰ Na yələa samaa samaa kəə ɪ kiŋ na pá kraŋna kv̄təntvnaa ke payale mpa pa təŋ tala tə na yulvmaa

na acamaa na kamumusi na kutəməŋ leləŋ nyóma tətə. Pa pona kutəntónaa mpe na pá su-weyε Yesu kin, ilena Yesu la na pá hiki alaafəya.

³¹ Ḿpóyó pə lapa yəlaa ke piti ké isəna kamumusi suu yəgətuyu na acamaa hiki toma na tala təntaa náá təŋ teu na yuluma náá suu nav tə. Tənaɣa pa suu Isɛyeli Isə ké sam.

Yəlaa iyisi liyiti caləsvuy
(Maləki 8:1-10)

³² Ḿpóyó Yesu yaa ɪ ifalaa na í tə si: Yəlaa pane pa təm wε-m pətətəle. ɪ nyəni, kuyeyi tooso kələ pa wε ma kin cəne na pa kutəyəu tɛma. Pəyele ma luyi fei si má yeke na pá kpəna nyəgəsi, pá taa kəə na pá kpisi tənəŋ ke mpaav taa.

³³ Tənaɣa ɪ ifalaa pəəsə-ɪ si: Nyutu taa cəne, leye tu hiki təyənaya na tə cəla samaa inε ɪ taka?

³⁴ Ulena Yesu pəəsɪ-wε si: Potopotonaa isənaya í wena? Ulena pəle si: Potopotonaa naatosompəyələya na tiinisi ke pəcə.

³⁵ Ḿpóyó Yesu heela samaa si: ɪ caya atε.

³⁶ Tənaɣa Yesu kpaɣa potopotonaa naatosompəyələya unɪ na tiina anɪ, na í sεε Isə ké í na təmle na í cəli, na í cəla ɪ ifalaa na pəle pá tala samaa.

³⁷ Ḿpóyó pa təna pa təyaa na pá haya. Ulena ɪ ifalaa koti həyelasɪ nsi si kpisaa tə na pə su təkəŋ naatosompəyələya.

³⁸ Pəyele mpa pa təyaa tə pa wε yəlaa iyisi liyiti ké, alaa na piya pa paasi.

³⁹ Yesu tɛma samaa inəyi yasuyu ulena í kpa kpuluyi taa na í tεe Makatan tətə taa.

16

Waatvnaa cekənav

(Maləki 8:11-13; Luku 12:54-56)

¹ M̄p̄óyú Falisanaa na Satusee nyóma pa kəma Yesu kin na pá təm̄i-si: La piti təmle natəli na pá hólí si nyá tōj luna Iso kin. Pa kuukaya Yesu nəyɔ ke kokuu ké.

² Tənaɣa Yesu cə-we si: Ilim í kəma tɔyɔ na isətulɔnası sɛɛwa, í tōj si: Cele isətaa ká cɛ tənəŋj.

³ Na ye tanəŋ təhulu ké pə sɛɛwa na pá we təsutii, i tōj si: Tɛv ká kəɔ saŋa. Mpi tɔ, isətənyɔv sɛɛwa na pá we səkɛtɔyɔv. Pə lapa isəna na í nyəŋ mpi mpi pə lakı isətənyɔv taa tɔ, na u nyəŋ mpi pə lakı kuyɛɛŋ inɛ i taa tɔ.

⁴ Kufalanɣ yəlaa asayaɣa mpa paa tɛŋ Iso na pa taa tɔ pa pɛkəyɔ si pá la-weyɛ piti təmle. Ama pa kaa na piti təmle natəli se. Ye pə taya Yonaası nyəntɛ.

I yəyɔta mpv, ilena í yele-we na í tɛɛ.

Falisanaa na Satusee nyóma pa kəkvsəm

(Maləki 8:14-21)

⁵ Yesu ifalaa kəma na pá tɛsi lɔm kɔtəŋ lɛŋku tɔɔ, ilena pá sɔɔ potopotonaɣa kpaɣav.

⁶ M̄p̄óyú Yesu təma-we si: I la laakalı na Falisanaa na Satusee nyóma pa kəkvsəm.

⁷ Ilena Yesu ifalaa svv təmaɣa təm si: Tə ta kpaɣa potopotonaɣa təyɔ i yəyɔtəyɔi mpv.

⁸ Yesu nu nti pa təŋna yəyɔtɔyɔv ke mpv tɔ, ilena í pəɔsi-we si: Pepe tɔɔ ké í təŋ si í feina potopotonaɣa tɔ pə tɔɔ? Ama í ta tɛ Iso na mə taa na pə tɔɔ yoo.

⁹ Haləna saŋa í tá cekəna keɛ? I tá təɔsi potopotonaɣa kakpası wei ma faɣaa na apalɔnyəɔŋ iyisi

kakpası təγə tə ı təə? Na təkuj ı səna pə kpisaa na í kpaγa tə, í səə ílé ı nyuyv na?

¹⁰ Na í ta təəsi tətəγə potopotonaa naatosompəγəlaya wei ma fayaa na apalonyəəη iyisi liyiti təγə tə ílé ı təə? Na təkuj ı səna pə kpisaa na í kpaγa tə, í səə ílé ı nyuyv na?

¹¹ ı sənaγa pə lapa na í ta cekəna sı pə taya potopotonaa təm ke ma yəγətəγı? ı taa yele na Falisanaa na Satusee nyəma kukusum suv-me.

¹² Waatu ınəγı Yesu ifalaa cekənaa sı pə taya kukusum mayamaγa təm ke Yesu yəγətaya. Ama Falisanaa na Satusee nyəma pa kuvəγesətəv ke ı təη.

*Piyee hovuyv sı Yesu ké Mesii
(Maləki 8:27-30; Luku 9:18-21)*

¹³ Mpyəγ Yesu pola Sesalee Filipv tetv taa ké tiili. ı lena í pəəsi ı ifalaa sı: Yəlaa təη sı Yulv Pəγaya má ma ké awe?

¹⁴ Mpyəγ pəle sı: Pa təη sı n ké Lum Səlv Yohaani. Ləlaa sı Ilii ké, na ləlaa sı n ké Selemii yaa ı sə kuvəγətətəv teləsəlaa taa nəγəlv.

¹⁵ Tənaγa Yesu pəəsa-we sı: Na me se, mə hovki sı ma ké awe?

¹⁶ Mpyəγ Siməη nəγə təkpaυ sı: N ké ı sə weesuyv tv Pəγəlv Mesii.

¹⁷ Tənaγa Yesu təma-ı sı: Yohaani pəγaya Siməη, n nu ləleη ké. Mpi tə, pə taya yulv cəpəna-η tampana aηe. Ama ma Caa wei ı we ı sətaa təγə.

¹⁸ Na má, má heeliyi-η təfoo sı nyá hətə yəγətəγı sı, Pəle, na pəle nyá nyá təə ké maa su ma yəlaa kpekəle. Na səm kaa pəsi na pə la-weγe pulv cəcəka.

¹⁹ Maa cəle-η ı sətaa Kawulaya saafvnaa. Na mpi n kaa ha mpaav ke atə cəne tə, pə kaa na mpaav ke

isɔtaa. Na mpi n ká ha mpraav ke ate cəne tɔ, pu hiki mpraav ke isɔtaa.

²⁰ Ilena Yesu kpraali i ifalaa si: I taa heeli nɔyɔlv si ma ké Mesii.

*Yesu sɛm na i fem pə tɔm
(Maləki 8:31-9:1; Luku 9:22-27)*

²¹ Pə kpraav waatu inu tɔyɔ Yesu sɔv i ifalaa ke heeluyu tɔfoo si: Pə wee si má polo Yosalem na nyɔyɔ nyɛma na kətɔlaa sɔsaa na Iso Tɔm seɣesɔlaa pá tv-m kunyɔŋ ke tənaya sɔsɔm. Paa kv-m, na maa fe pə kvyeyɛŋ tooso wule.

²² Mprɔyɔ Piyee yaa Yesu na í luna kpreŋa na í təkɪ-tɪ, si: Aai Tacaɔ, Iso í taa yele na tɔle tɔ kɔɔ.

²³ Tənaya Yesu pəsaa təkpreɔ na í tɔ Piyee si: Satan tɛe ma tɔɔ. Isayatu taa ké n caa n tusi-m. Nyá hwwee ta ke Iso nyəna, yɔlaa nyəna ké.

²⁴ Pəle pə waali, ilena Yesu pəsəna i ifalaa tɔɔ si: Ye wei i caa si í tɛŋi-m pɔntu í la i tɔyɪ awusa na í sɔyɔli i sɛm tesika na í tɛŋəyənə-m.

²⁵ Pə taya pɔlv, ye wei í pɛɛkəyɪ i weesuyɔ tɔcututu i tɛŋna sɔpɔ. Ama wei í lapa i tɔyɪ awusa ke ma tɔɔ, pɔntu ká hikina weesuyɔ.

²⁶ Ye yɔlv pəsaa na í hiki antulinya nyəm tənə ilena inu i si, i kawaaya nté we? Pɔlvɔv wee mpi yɔlv ká kpraɔ na í layasəna i weesuyɔ tɔ?

²⁷ Mpi tɔ Yɔlv Pəyaya má, maa kpraɔ ma Caa teeli na má na ma isɔtaa tillaa tɔ kɔɔ na má feli paa wei ké isənə i kulapɔtv wee tɔ.

²⁸ Tampana ke ma heeliyi-me yoo maa cesəyɪ, mpa pa we cəne tɔ pa taa lelɔa ká ná Yɔlv Pəyaya má na má kəŋ isu wulav sɔsɔ na pɛcɔ pá si.

17

Yesu isentaa layasvuv

(Malaki 9:2-13; Luku 9:28-36)

¹ Κυγεηη naatoso teeewa, ilena Yesu kraaya Piyee na Saaki na ilé i neu Yohaani na pá polo puyv kukuluvv nakuli kv tōō ké pa tike.

² Tēnaya i layasa pa isentaa ké kprakpa, na i isentaa tee kōkō.

³ Mprōyō i ifalaa tooso inu i na Moisi na Ilii, na pá na Yesu pá yōyōtēyi.

⁴ Tēnaya Piyee tōma Yesu si: Taca, isu tē wēv cāne isētō tō pē wē teu napōlēyi te. Ilē ye n caaki maa siki cōka tooso. Nyaya lentē, Moisi kē lentē, na Ilii kē lentē.

⁵ Piyee tēhna mprōyō yōyōtēyv ilē isōhmunvuvv kvhulvuvv lailai nōyōlv i kōmayale na í takī-wē. Na pá nu pē yōyōtēyi hmunvuvv hkv kv tēē si: Ma luyv tēē Pēyaya hka ma lanlē hvlv mēna sōsōm tōyōlv. I nuna-kē.

⁶ Yesu ifalaa nu tōm tēne, ilena sōyōntv kra-wēyē sōsōm na pá hoti pa nōōsi tōō.

⁷ Mprōyō Yesu polaa na í tokina-wē na í tō si: I kōli, í taa nyá.

⁸ Tēnaya pa kusa ise na pá nyēni, ilena pá mayana Yesu tike tōkōh.

⁹ Yesu na i ifalaa pa tiikayana puyv tōō ilena Yesu kraali-wē si: I taa heeli nōyōlvv mpi í nawa mpv tō. Halēna kvyanhkv Yōlv Pēyaya má maa si na má fe tō.

¹⁰ Mprōyō Yesu ifalaa pōōsa-i si: Pepe tōō ké Isō Tōm seyēsōlaa ná tōh si Ilii ká caalēna kōntē?

¹¹ Tēnaya i cō-wē si: Tampana pē wēē si Ilii ká kōō na í tayani pē tēnaya teitei na pōcō.

12 Ama ma heeliyi-me si Ilii tema kante. Ama yelaa ta nyami-i, ilena pa lana-i isu pa sɔɔlaa tɔ. Na mpɔ tɔtɔɔ paa la Yulu Pɔyaya mɔ ma mayamaya ke nyan.

13 Tɔnaya i ifalaa nyemɔ kpakpaa si Iso Lum Sɔlu Yohaani tɔm ke i yɔɔtɔyi.

Pu nɔɔɔɔɔ i alɔɔaa loou

(Malaki 9:14-29; Luku 9:37-43)

14 Yesu na i ifalaa pa tala timpi samaa ka kotaa tɔ, ilena apalu nɔɔɔɔɔ i polo i lun Yesu tee,

15 na i tɔmi-i si: Hai, Taaɔ, nyani ma pɔyaya pɔtɔtɔɔ. Timle wenna-ke. Tɔm pɔɔale pɔ pɔtɔyi-keɔ kɔkɔsi taa na lum taa.

16 Ma kana-keɔ nyɔ ifalaa ntɔ, na pa kpisi ka waasuyɔ.

17 Mɔpɔyɔ Yesu tɔma i ifalaa si: I tɔɔ Iso na mɔ taa, pɔcɔ i kɔtakɔɔɔɔɔ kɔ. Wɔɔ isɔnaya mɔ na-me tu caya na mɔ tɔki mɔ kɔnyɔɔ? I kana-m pɔyaya ɔkeɔ cɔɔɔ.

18 Ilena Yesu kalɔna ulɔɔɔ wei i ka wɔ pɔyaya ɔke ka waali tɔ na tɔɔ na i tɔɔɔ-i. Ilena pɔyaya hiki alaafɔya ke kpakpaa ke tɔne ni.

19 Mɔpɔyɔ Yesu ifalaa pɔɔsa-i pa tike si: Pepe tɔɔ kɔ tɔ ta pɔsi na tɔ loo ulɔɔɔ ni?

20 Mɔpɔyɔ Yesu cɔwa i ifalaa si: I ta tɔ Iso na mɔ taa na pɔ tɔɔ tɔɔ. Tampana ke ma heeliyi-me yoo maa cɔɔɔyi. Ye mɔ taa tɔmnɔv ke Iso ka tu tala isu sɔɔɔya pile ke yasɔɔya, i pɔɔɔyi na i tɔ pulaya kane si kɔ kpɔsi na kɔ layasi, kaa kpɔsi kɔ. Pulɔ kaa wɔɔ mpi i kɔ kpisi tɔ. [

21 Ulɔɔɔ isu mpɔ, ye pɔ taya Iso sɔlɔmuyɔ na Iso sɔlɔmuyɔ, na nɔhɔkɔtu na nɔhɔkɔtu, pulɔ u tɔɔɔɔɔ-i.]

Yesu sām na ɪ fem pə təm tətə
(*Maləki 9:30-32; Luku 9:43-45*)

²² Ḿpóyó kuyaku nakuli pə pamna Yesu ifalaa kota təntəmle ke Kalilee tetu taa. Tənaɣa Yesu heela-wε si: Paa tu Yulu Pəɣaya maɣa yəlaa niŋ taa,

²³ na pεle pá ku-m. Ama wεε tooso wule maa fe.

Ḿpóyó təm tənε tə wakəla ɪ ifalaa laŋa ke səsəm.

Isə təsεεle lampuu fεlvɣv

²⁴ Yesu na ɪ ifalaa pa tala Karənahum, ɪlena Isə təsεεle səsəəle lampuu mɔlaa polo pa pəəsɪ Piyεε si: Mə Caa naa fεləɣɪ Isə təsεεle səsəəle lampuu yεε?

²⁵ ɪlena Piyεε si: ɪ fεləɣɪ.

Saa wei Piyεε sɔvkaya təɣaya ɪlena Yesu caali-ɪ pəəsɔɣv si: Siməŋ, n huɔ suwe? Le nyəma fεləɣəna antulinya ɪnε ɪ awulaa ke lampuunaa na patantənaa ye? Tetu piya yaa mɔlaa?

²⁶ Ḿpóyó Piyεε cəwa si: Mɔlaa fεləɣəna. Ḿpóyó Yesu təma si: Tampana ke te, pə fεɪ si tetu piya ɪ fεli lampuu se.

²⁷ Paa na mpv tu caa si pə la yəlaa pane pa taa ké pɔlv, ɪε polo pəɣə taa na ń tu kulaya. Kancaalaya tinte nte n ká kpa tə, wiili tə nəɣə taa, n ká maɣana liɣitee nyəɣəlvɣv. Ləsɪ-ku na ń kəə na ń fεli ma na-ŋ tá lampuu.

18

Səsəəntv təə həm
(*Maləki 9:33-37; Luku 9:46-48*)

¹ Waatv ɪnəɣɪ Yesu ifalaa pola ɪ kiŋ na pá pəəsɪ-ɪ si: Aweyele səsə ke ɪsətəa Kawulaya taa?

² Tənaɣa Yesu yaa peiya na ɪ su-keɣε pa ɪsɛntaa,

³ na í tǝ-wε sɪ: Tampana ke ma heeliyi-me yoo maa cesəyi, ye í tá layasi na í pəsi isu peisi, í kaa suv isɔtaa Kawulaya.

⁴ Wei ɪ pasəyi ɪ ti na í pəsi isu peiya kanε tǝ, inəyǝle isɔtaa Kawulaya taa sǝsǝ.

⁵ Na wei ɪ ká mu peiya isu kanεye ma nyoyu tǝ tǝ, maya puntu mǝwa.

*Lɛlaa tusuyu ke isayatu taa
(Malaki 9:42-48; Luku 17:1-2)*

⁶ Ye wei í lapa na piya nsi sɪ mu ma tǝm ke isǝntǝ tǝ sɪ taa nakǝli pǝnti, pǝ nǝyǝsǝna pá tu puntu luyu tεε kέ namle sǝsǝle na pá tvisi-ɪ tenku taa.

⁷ Ama antulinya inε ɪ tǝm wε waiyo kέ. Mpi tǝ, mpi pu la na yǝlaa hoti isayatu taa tǝ pǝ wεε kέ. Mpi pu tusi yǝlaa ke isayatu taa tǝ pǝ kaa lan. Ama wei í lapa na ɪ tǝyǝntǝle la isayatu, puntu ká ná.

⁸ Ye nyá nin yaa nyá nǝhǝle tusiyina-η isayatu lapu taa, seti-te na ń lǝ pooluη. Sana kele sɪ ń suv weesuyu kupaηku taa na nin kulǝmǝη yaa nǝhǝle kulǝmtǝle, na mpi n ká wεena nyá nin naale yaa nǝhǝε naale na pá peti-η kǝkǝ tam nyǝηka taa tǝ.

⁹ Ye nyá isǝle tusiyina-η isayatu lapu taa, hǝyǝsi-te na ń lǝ pooluη. Sana ń hiki weesuyu kupaηku na isǝle kulǝmtǝle, na mpi n ká wεena isε naale na pá peti-η kǝkǝ ηka ka wε tǝnaasǝle sǝsǝle taa tǝ.

*Heu kolepu tǝm
(Luku 15:3-7)*

¹⁰ ɪ la laakali na piya sǝne sɪ taa nakǝlǝyi nyǝnyuyu ke yem. Pǝ taya pulu tǝ tǝ, ma heeliyi-me sɪ tampana tǝ sɪ isɔtaa tillaa sǝηa tam kέ ma Caa wei ɪ wε isɔtaa tǝ ɪ isɛntaa kέ. [

11 Mpi pə lepa tə pə mayamaɣa pə nyuyɣu yaru təə kə Yulu Pəyaya má ma kəma.]

12 Awe wəna heeɲ nunuwa (100) na ɪ taa kuləm le, na í kaa yelee pəɣɔlayafei nunuwa ɪneɣe pulaya təə na í tɛɛ na í suv kulepu ɪneɣe pɛɛkuyɣ?

13 Ye ɪ kəma na í hii-ɪ, pəpətu fei, ɪ lanje huləməɣəna-ɪ kə na pə kəli pəɣɔlayafei nunuwa wei ɪ ta le tə.

14 Mpu tətəɣə mə Caa wei ɪ we ɪsətəa tə u caa si piya sənɛ si taa nakəli í le.

Təɣəntəle pəntənav təm

15 Ye nyá təɣəntəle pəntəna-ɲ, polo na ń yaa-ɪ mə naale na ń huli-ɪ timpi ɪ pəntəna-ɲ tə. Ye ɪ nuna-ɲ, pə lapa n waasa-ɪ kəle.

16 Ama ye ɪ kisa, n yaa nəɣəlv yaa napələɣi naale na í na-ɪ na pə́cə́ pə́ lá ɪsu pa ɲmaav ɪsə Təm taa tə si: Paa təm nti tu wəna seliya nyəma kə naale yaa tooso.

17 Ye saa ɪni ɪ tasa kisuyɣu, ɪle n heeli Yesu seela kpekəle. Na í kisa Yesu seela kpekəle kə nunav tətə, ɪle n nyəni-ɪ ɪsu ma ta nyi ɪsə yaa ɪsu lampuu mɔlv.

Yəlaa í we timpiyi naale maa wəe pa hekv

18 Tampana kə ma heeliyi-me yoo maa cəsəɣi, pə tənə mpi í kaa ha mpa kə atɛ cənɛ tə, pə kaa na mpa kə ɪsətəa. Na pə tənə mpi í ká ha mpaav kə atɛ cənɛ tə, pu ná mpaav kə ɪsətəa.

19 Ma tasəyi-meɣe heeluyɣu si: Ye mə taa naale lapa nəɣə kulməɣa na pá sələmɪ pulv, ma Caa wei ɪ we ɪsətəa tə ɪ ká ha-wəɣe-wi.

20 Pə taya pulv təə, yəlaa naale yaa tooso í kota timpiyi ma pulv lapu təə, ma we pa hekv kə.

Təmle tv wei ɪ fei ɪ təɣəntəle pətətəle tə

21 Μρύγύ Piyee pola Yesu kin na í p̄ōsi-ι si: Taca, ye ma t̄ōḡōnt̄ēle p̄ēnt̄ōḡōna-m tam na má suma, t̄ōm is̄ēnaya p̄ō talaa ma kaa su? T̄ōm naatosomp̄ōḡōlaya na?

22 T̄ōnaya Yesu c̄ō-ι si: Ma heeliyi-η si p̄ō taya t̄ōm naatosomp̄ōḡōlaya se. Ama t̄ōm nutoso na naan̄ōwa naan̄ōwa ke t̄ōm naatosomp̄ōḡōlaya k̄ē.

23 P̄ō t̄ōō k̄ē is̄ōtaa Kawulaya n̄ōḡōs̄ēna is̄u wulav s̄ōs̄ō n̄ōḡōlv̄ wei ι caakaya si í mv ι k̄ēma ke ι t̄ōmle nȳōma kin t̄ō.

24 I caγaa na í t̄ōηna ι k̄ēma ke mapv, ilena pá k̄ēna-ι apalv n̄ōḡōlv̄. Apalv in̄i ilē ι wēna-ι k̄ēmlē ke liyitee nȳōḡōtv̄ iyisi iyisi.

25 I ta nȳi is̄ēna ι k̄á la na í hiki liyitee an̄i na í fel̄i t̄ō. Ilena wulav t̄ō si: I k̄pa k̄ēmlē tv̄ in̄i na ι alv na ι piya na ι wontu t̄ēna na í p̄ēti, na má hiki ma liyitee.

26 T̄ōnaya apalv in̄i ι hota wulav t̄ēē na í wiina-ι si: Hai, taca, la-m suulu, ye ma hikaa maa fel̄i-η p̄ō t̄ēna t̄ēc̄w̄c̄w̄.

27 Μρύγύ wulav in̄i ι nȳēna t̄ōmle tv̄ p̄ēt̄ōt̄ēle na í c̄ēpi-ι, na í yele-ι na í t̄ēē.

28 T̄ōmle tv̄ in̄i ι t̄ēē mpv, ilena í sulina ι t̄ōmle taa taapalv n̄ōḡōlv̄, ilē ι ka wēna in̄ōgi k̄ēmlē ke liyitee nȳōḡōtv̄ ηm̄vn̄ōgv̄. T̄ōnaya t̄ōmle tv̄ in̄i í l̄ēla ι taapalv luyv̄ t̄ēē t̄ākem, si í fel̄i-ι ι k̄ēmlē ke í fel̄i-ι.

29 Μρύγύ ι taapalv in̄i ι hota in̄i ι t̄ēē na ι wiina-ι si: Hai, la-m suulu, ye ma hikaa maa fel̄i-η.

30 Ama t̄ōmle tv̄ in̄i ι kisaa na í k̄pa ι taapalv in̄i na í p̄ona na í t̄ēki sal̄ēka taa, si í fel̄i in̄ōgi ι k̄ēmlē.

31 Wulav s̄ōs̄ō in̄i ι t̄ōmle nȳōma l̄ēlaa ná mpv, ilena pa lan̄a wak̄ēli s̄ōs̄ōm, hal̄ēna pá polo pá heeli-t̄ōgi pa caa.

³² Tənaɣa pa caa unɪ ɪ yaa təmle tu unɪ na í təmɪ-ɪ sɪ: Təmle tu isayav nyá, nyá wiina-m na má ce-ŋ təkpatakpata.

³³ Pə nəɣəsəna isu nyá tətə nyaa nyəni nyá taapalv pətətəle isu má nyənvɣv nyá nyənte tə.

³⁴ Tənaɣa pááná kpa pa caa inəɣɪ səsəm na í kpa təmle tu unɪ na í tu-ɪ naasələa niŋ taa sɪ í feli ɪ kəmle təna təcɪcɪw na pəcɔ́ í lu.

³⁵ Tənaɣa Yesu təma-we sɪ: Ḿpógó ma Caa wei ɪ we isətəa tə ɪ ká la-mɛ. Ye u hvləɣɪ mə təɣəntələnaa ke suulu na lotu kvlvmtv.

19

Apalv na alv pa yav təm (Maləki 10:1-12)

¹ Waatv wei Yesu təma ḿpógó seɣesvɣv, ilena í kvli Kalilee tetv na í tee Yuta tetv nti tə we Yaatanɪ waalv tə tə taa.

² Tənaɣa samaa ke səsəm təɣa-ɪ na í waa pa kvətəməɣ.

³ Ḿpógó Falisanaa napəli pa polaa sɪ pa kuuki Yesu nəɣə, ilena pá pəsɪ-ɪ sɪ: Tá mpaav taa yvlv pəsəɣɪ na í təɣəni ɪ alv ke natəli tə tə?

⁴ Tənaɣa Yesu pəsə-we sɪ: I ta kala nti pa ηmaa lə Təm taa tə? Pa ηmaawaya sɪ: Hatoo kancalaya, antulinya inɛ ɪ latv lapa-weɣe apalv na alv ké.

⁵ Ilena í tə sɪ: Mpv pə tə kə apalv ká yele ɪ caa na ɪ too na í na ɪ alv pá caya na pa naale pá pəsɪ yvlv kvlvəm.

⁶ Saa unɪ apalv na alv pa ta ke yələa naale tətə. Ama pa pəsə yvlv kvlvəm kə təkəɣ. Ye mpv ilɛ, yvlv í taa yasɪ mpi lə kpentaa tə.

7 Μήρύγύ Falisanaa pəsa-ι si: Pepe təw kέ Moisi naa ha mpaα si apalu pəsəyi na ί la ι alu ke kisuyu takəlaya na ί təwəni-ι?

8 Tənaγa Yesu cə-we si: Mə lan̄kpusəη təw kέ Moisi ka ha-meγe mpaαv si ί təwəni mə alaa. Ama hatoo kancaalaya pə taa wee mpu.

9 Ma heeliyi-me təfoo si, ye yulu təwəna ι alu na pə tá kέ si alu ini ί lapa wasan̄kalətu tə pə təw, ilena apalu tēe na ί kraγa alu lelu, pəntu lapa wasan̄kalətu kέ.

10 Tənaγa Yesu ifalaa təma si: Ye m̄pύγύ pə we apalu na alu pa hekυ, ile pə kəla teu si yulu ί caya itante ile.

11 Μήρύγύ Yesu cə-we si: Yəlaa təna u pəsəyi na pá mu seγesuyu kune. Ama mpa Isə ná ha pə toma tə pele pa pəsəyi.

12 Mpi pə kayatəyi yəlaa ke alaa kraγav tə pə we ηkan̄ka kέ. Lelaa kin̄ ile, pa luləyi-weγe mpu na pá feina pa ti. Lelaa ile, yəlaa lapəna-weγe kataasi. Pə kaasi lelaa ná kisa alaa kraγav ke kukisu ke isətaa Kawulaya təw. Ye wei ι ká pəsi na ί mu seγesuyu kune, ί mu-ku.

*Piya səkpesi kypantv kooluyu təm
(Maləki 10:13-16; Luku 18:15-17)*

13 Yəlaa pukayana piya kέ si Yesu ί tənι si təw kέ nin̄ na ί sələməna-səyi Isə. Tənaγa ι ifalaa kaləna si kəntaa.

14 Ilena Yesu tə ι ifalaa si: I yele na piya kəw ma kin̄, ί taa kayati-si. Pə taγa pulv təw, mpa pa we isu piya tə mpe pa tənna isətaa Kawulaya.

15 Μήρύγύ ι təna nin̄ ke si təw. Ilena ί kolι təna na ί tēe.

*Yulv tonj tv tɔm**(Maləki 10:17-31; Luku 18:18-30)*

16 Μρύγύ apalv nəγəlv pola Yesu kinj na í pəəsɪ-ɪ sɪ: Tacaə, kʊpantv ntiyi pə wεε sɪ maa la na má hiki weesuyv ηku ku tɛj tɔ?

17 Μρύγύ Yesu cə-ɪ sɪ: Pepe təə ké n pəəsəyi-m kʊpantv təə? Yulv kʊlvɔm təkəj kɛna kʊpəj. Ye n caa sɪ n̄ hiki weesuyv, tɛj mpi pa kɛesa kʊsəsutv taa tɔ.

18 Tənaγale apalv ɪv ɪ pəəsə Yesu sɪ: Kasɪ ntiyi pa kɛesaə ye?

Ilɛna Yesu cə apalv ɪv sɪ: Taa kv yulv, taa la wasəjkalətv, taa ηmuli, taa suu lɛlv kɛ tɔm.

19 Se nyá caa na nyá too. Səəli nyá təγəntələ ɪsu nyá ti.

20 Tənaγa ɪfepu ɪv ɪ tɔma sɪ: Ma təkə kʊsəsutv nti tə tənaγa. Ilɛ pɛpɛγe pə kaasa má la tətɔ?

21 Tənaγa Yesu tɔma-ɪ sɪ: Ye n caa n te təkpataa, polo na n̄ pɛɛti pə təna mpi n wɛna tɔ na n̄ tala kʊnyəntvnaə kɛ pə liyitee, na cele n̄ svv tonj kɛ ɪsətəa. N̄ tɛma mpv pə lapv ɪlɛ n kəə na n̄ təηi-m.

22 Ama ɪfepu ɪv ɪ nu mpv, ɪlɛna ɪ lanjle wakəli tətəγətəγə. Pə taya pulv təə, ɪ ka wɛna ké pə tu fɛi.

23 Tənaγa Yesu tɔma ɪ ɪfalaa sɪ: Tampana kɛ ma heeliyi-mɛ yoo maa cɛsɪyi, liyitee tv ɪsətəa Kawulaya svv vɛ katɛ ké pə tu fɛi.

24 Ma tasəyi-mɛγɛ heeluyv sɪ: ɪsəna mpi pə wɛ yooγoo ké katɛ sɪ ɪ svvna pənyalaya púyú na ɪ lu tɔ, mpv tətəγə pə wɛ liyitee tv kɛ katɛ sɪ ɪ svv ɪsə Kawulaya taa, halɪ pə tu tɛɛ mpv.

25 ɪ ɪfalaa nu tɔm nti ɪlɛna pə la-wɛγɛ piti na pá tɔ sɪ: Ilɛ awɛ ka tuləna nteγɛ-ti ɪlɛ?

26 Tənaɣa Yesu nyəna-wε, ɔlena í tɔ sɪ: Yəlaa kinɟ kε pə fεi pəsuyu. Ama Iso ílé, pə təna təlev ké.

27 Ḿpógó Piyee nəɣɔ təkpaɔ sɪ: Pepeɣe taa hiki ɔlé?

28 Ḿpógó Yesu cɔ-wε sɪ: Tampana kε ma heeliyi-me yoo maa cesəɣi, waatv wei Yulv Pəɣaɣa ma maa caya ma teeli kumte tɔɔ ké aləsanna taa tɔ, me mpa í təɣa-m mə naanɔwa na naale tɔ, í ká caya mə kumlee tɔɔ tɔtɔ, na í huɔna Isɛɣeli kpeka naanɔwa na naaleɣe tɔm.

29 Na pa təna mpa paa yelee pa teeɔi, yaa pa taalɔnaa, na pa kəɣənaa, na pa newaa, yaa pa caanaa, yaa pa toonaa, yaa pa piya, yaa pa tawa kε ma tɔɔ tɔ, paa hiki mpi mpi pa yela mpv tɔ pə tɔm nunɔwa (100). Pəyelee paa hiki pa paa nyəm kε weesuyu ŋku ku tɛɣ tɔ kv taa.

30 Mpa pa wε lɔlɔ ké kaɣana tɔ pa taa paɣale ká məli waali. Na waali nyəma taa paɣale náá məli lɔlɔ.

20

Apa nyəma tɔm

1 ɪ naa isəna isətaa Kawulaya nəɣəsənaa təɣɔlɔ. Sɔsɔ nəɣɔlv ɪ kuləna tananɟ ahula tee tɔpam sɪ ɪ caa apaa nyəma na í tv ɪ lesɛɣ taale taa.

2 Ḿpógó ɪ tisaa sɪ: Ilim í tɛma maa feli-meɣe liyitee nyəɣəlɔɣv kulɔmɔɣv kulɔmɔɣv. ɔlena í heeli-wε sɪ: ɪ tee na í luɣ ma taale taa.

3 Ilim kɔma na pə kra pəcɔ ɔlena í tasa luw na í maɣana napəli, pelee pa caya yem ké nənəɣo tee.

4 Tənaɣa ɪ heela pelee sɪ: ɪ tee ma lesɛɣ taa, maa feli-meɣe isəna pə nəɣəsənaa tɔ.

5 ɔlena pelee pá tee. Ḿpógó sɔsɔ ɪnɪ ɪ kɔma na í tasa luw kε ilim sikuyv na í hiki napələɣi mpv tɔtɔ. Pə

kōma na p̄ tala ilim hōvō ilena í tasa lēlaa ke hikuyū na í pona i taale taa tōtō.

⁶ P̄ kōma taanaγa ilim ilena í lu na í mayana nap̄li, p̄le pa caγa nōnōγō tēē. Ilena í p̄ōōsi-wē si: P̄epe tōō k̄é í caγa yem ke mpv?

⁷ M̄p̄r̄ȳḡ p̄le pa cō-i si: T̄ō ta hiki wei i k̄á kraγa-tuyv t̄ōmlē tōγō. T̄ōnaγa i tōma si: Ye mpv, í polo ma lēsēη taale taa yaa.

⁸ Ilim kōma na p̄ tē ilena sōsō inī í yaa i t̄ōmlē tōō nyēnlb na í t̄ōmī-i si: T̄ōv, yaa ap̄aa nyōma mp̄e na ḡ felī-wēγē pa liγitee. Caalēna mp̄a pa t̄ākēna kraγav tō na ḡ tēsēna mp̄a pa caala kraγav tō.

⁹ M̄p̄r̄ȳḡ mp̄a i ka hika taanaγa ilim tō p̄le pa kōma na p̄á hiki liγitee nyēγ̄ēlv̄ȳv nyēγ̄ēlv̄ȳv.

¹⁰ M̄p̄r̄ȳḡ mp̄a pa caala t̄ōmlē taa k̄é sōvō tō pa hōvwa si mp̄e pa nyēna k̄á k̄ēli panē pa nyēna. Ama liγitee nyēγ̄ēlv̄ȳv nyēγ̄ēlv̄ȳv k̄é pa cēla-wē.

¹¹ Sōsō inī i fel̄ȳv-wēγē mp̄v tō p̄ō ta maγa-wē.

¹² Ilena p̄á tō si: Mp̄a pa kōma nōōnōō tō kalifu kulōm ke p̄le pa lapa t̄ōmlē, ilena ḡ m̄ēli na ḡ k̄p̄enti-tuyv k̄ufel̄ȳv kulōmuyv na? P̄āyele t̄á kana na ilim nyāγa-tuyv hatōō tanaη tēē.

¹³ T̄ōnaγa sōsō inī i cō pa taa lēlv̄ si: Ma taap̄alv, ma ta muγuli-η se. Ma na-η tu su ḡp̄r̄ȳḡ si ḡ lapa ilim na p̄ō tēm maā felī-η liγitee nyēγ̄ēlv̄ȳv, yaa p̄ō taγa mpv?

¹⁴ Mō nyá liγitee na ḡ tēē ḡ fēē-m. Má nōkēna si má cēla wei p̄ō t̄ākēnaa tōtōγō teitei isu ma cēla nyá tō.

¹⁵ Ma fēina mp̄aav si má lana ma liγitee ke isēna ma sōēlaa tō? Ma lapa k̄up̄antv tōγō p̄ō wuki-η yaa?

¹⁶ T̄ōnaγa Yesu tasaa si: Waali nyōma k̄á m̄ēli lōlō, na lōlō nyōma n̄áá m̄ēli waali.

Yesu s̄əm na ı fem p̄ə t̄əm t̄ət̄ə
(Mal̄akı 10:32-34; Luku 18:31-34)

17 *Μ*ρύγύ Yesu pukaya Yosalem, ılena ı yaa ı ifalaa ke kpeen̄a ke waatv wei pa we mpaav taa t̄ə na ı t̄ə-we si:

18 T̄əv, t̄ə kpāa Yosalem ıs̄ənt̄ə t̄ə, paa kpāya Yulv P̄əyaya má na p̄á t̄v k̄ət̄əlaa s̄əsaa na Iso T̄əm sēyes̄əlaa pa niñ taa. Paa t̄ə si p̄á kv-m.

19 Paa t̄v-m ma ta nyi ıs̄ənaa niñ taa, na p̄ele p̄á paana-m na p̄á casa-m akpat̄ee na p̄á ka-m s̄əm tesika t̄ə. Na kuȳeñ tooso wule maa fe.

Saaki na Yohaani pa s̄ələma mpi t̄ə
(Mal̄akı 10:35-45)

20 T̄ənaya Sepetee p̄əyalaa na pa too pa pola Yesu kiñ, ılena pa too luñ Yesu t̄ee na ı wiina-ı si: La-m k̄vpantv nat̄əli.

21 T̄ənaya Yesu p̄əssa-ı si: Pepeye n caa má la-ñ?

ılena alb c̄ə-ı si: Ma caa si ń t̄ə si ma p̄əyalaa pane pa naale paa caya nyá kiñ ke waatv wei n ká t̄əȳə nyá Kawulaya t̄ə. L̄elv ke nyá nt̄əȳəñ t̄ə, l̄elv ke nyá mp̄ət̄əñ t̄ə.

22 *Μ*ρύγύ Yesu c̄ə-we si: ı t̄á nyi mpi ı s̄ələməȳı t̄ə yeē? ı p̄əs̄əȳı na ı t̄əȳə wahala s̄əs̄ə wei maa t̄əȳə t̄ə? T̄ənaya pa t̄əma si: Tu p̄əsi.

23 ılena Yesu c̄ə-we si: Tampana ı ká t̄əȳə wahala s̄əs̄ə wei maa t̄əȳə t̄ə. Ama p̄ə t̄əȳə má l̄əs̄əȳəna mpa paa caya ma nt̄əȳəñ t̄ə, na mpa paa caya ma mp̄ət̄əñ t̄ə t̄ə. Mpa pa t̄ə ma Caa t̄əȳəna lona anı t̄ə p̄ele pa kena a nȳəma.

24 Yesu ifalaa naan̄wa wei p̄ə kaasaa t̄ə p̄ele pa ná mp̄v, ılena pa taa w̄ına Sepetee p̄əyalaa mpe pa naale.

25 Tənaɣa Yesu yaa pa təna na í tə-we si: ǀ nyəmə si mpa pa ké yəlaa awulaa tə, pəle pa təkí kawulaya ke ləlaa tə. Na mpa pəle pa ké kufelaa tə, pəle pa ŋmakələɣi səkrəma.

26 Ama pə fei si pu wee m̄p̄yó mə kin. Nti təɣəle si, ye mə taa wei í caa ɪ la səsə ke mə heku, p̄ntu í pəsi mə pəyalu.

27 Na ye mə taa nəɣəlu í caa ɪ la mə nəɣə tu, p̄ntu í pəsi mə yom.

28 Mpu tətəɣə Yulu Pəɣaya má, ma ta kəə si má təɣə cecəele. Ama ma kəməɣa si má pəsi yəlaa təna təmlə tu, na má ha ma weesuɣu na pə cə yəlaa pəɣalə ke pa yomle taa.

*Yesu kuluɣu ke yolumaa naale ise
(Maləki 10:46-52; Luku 18:35-43)*

29 Waatu wei Yesu luna Yeliko ɪcate taa tə samaa tuutuuma təɣa ɪ waali.

30 Pə pamna yolumaa naale ka caɣa mpaav nəɣə. Pa nuwa si Yesu tēna nté, ɪlena pá suv koou si: Tafiti Pəyalu, Taca, nyəni tá pətətəle.

31 Tənaɣa samaa kaləna-we na pá heeli-we si pa su. Ama pəle pa səsə koou ke səsəm si: Tafiti Pəyalu, Taca, nyəni tá pətətəle.

32 M̄p̄yó Yesu səɣaa na í yaa-we na í pəəsi-we si: ǀ caa ma la-meyə-we?

33 ǀlena pəle pa cə-ɪ si: Taca, tə caa ké si ń kuli tá ise.

34 M̄p̄yó pa təm lapa Yesu ké pətətəle na í takí pa ise na pá suv nau ke tənə inəɣi kpaakraa na pá təɣ ɪ waali.

21

Yesu caya kpaɲaya

(Malaki 11:1-11; Luku 19:28-40; Yohaani 12:12-19)

¹ M̀p̀ỳg̀ pa tala Petafasi ke Olifinaa puyv tɔɔ. Waatu inɪ tɔ pa fei pooluɲ na Yosalem. Tɔɲaya Yesu tila ɪ ifalaa naale si:

² ɪ polo ɪcate nte tɔ wɛ mɛ nɔyɔ tɔɔ tɔ tɔ taa. Ye ɪ tala tɔ taa kɛ kpaɲaa ɪ ká ná pa tv kpaɲaya toto nɔyɔlv na ɪ pile ke ɪ kin, ɪ heɪ-sɪ na ɪ kɔna-m.

³ Ye nɔyɔlv ɪ pɔɔsa-me si pulv, ɪ cɔ puntv si Tacaa caakɛna. Ye ɪ cɔ mpv paa yele-me na ɪ teena.

⁴ Pɛ lapa m̀p̀ỳg̀ si pɛ la nti Isɔ kuyɔyɔtutv telɔsulv ka yɔyɔtaa tɔ si:

⁵ ɪ heeli Siyɔɲ ɪcate nyɔma si,
 ɪ nyɛni, mɛ wulav kɔɲ mɛ kin,
 na ɪ caya kpaɲaya toto tɔɔ, na ɪ wɛ tɔpamm.
 Nɲ na ɪ caya kpaɲaya pɔyaya tɔɔ.

⁶ M̀p̀ỳg̀ Yesu ifalaa mpa ɪ tilaa tɔ pa teewa na pá lá ɪsu ɪ keesa-wɛ tɔ.

⁷ M̀p̀ỳg̀ pa kɔna kpaɲaya toto inɪ na ɪ pile, na pá kpaɲa pa wontu na pá pɔ si tɔɔ, na Yesu kpa na ɪ caya pɛ tɔɔ.

⁸ Na yɛlaa payale ke sɔsɔm náá pɔ pa wontu ke mpaav taa. Lɛlaa náá cɛ akɔɔ na pá pɔ mpaav taa.

⁹ Samaa wei ɪ ka wɛ Yesu nɔyɔ tɔɔ na wei ɪ ka wɛ Yesu waali tɔ pele pa tɔɲna yɔyɔtvuyv na nɔɔsi sɔsɔɔnsɪ si: Paa wei ɪ tv Tafiiti Pɔyalv ke teeli. Isɔ ɪ wɛɛ wei ɪ kɔɲna Tacaa tɔɲ tɔ ɪ waali. Paa wei ɪ tv Isɔ kɛ teeli ke ɪsɔtaa.

¹⁰ Yesu kɔma na ɪ svv Yosalem taa, ɪlena ɪcate la yuɲ tɔkemm, na yɛlaa pɔɔsɔyɪ si: Aweye ye?

11 Ilena samaa cə si: Kalilee Nasaletı İso kuyəətutu teləsulə Yesu ké.

Yesu ke İso təsele taa
(*Maləki 11:15-19; Luku 19:45-48; Yohaani 2:13-22*)

12 Məryə Yesu suv İso təsele taa na í təyənı pa tənə mpa pa pəetayaa na mpa pa yakaya tə. Na í pəsi liyitee yəkəlaa taapələnaa ke alele na alukukunaa pəetəlaa kpelası tətə.

13 Ilena í tə-we si: Pa ηmaawa İso Təm taa ké si: Paa yaa ma təyaya sı İso təsələməle. Ama mə pəsəna-keye ηmulaa təyaya.

14 Məryə yuləmaa na səkəllaa pa pola Yesu kiη ke İso təsele taa na í lá na pá hiki alaafəya.

15 İsu Yesu lapa piti təma ke mpv, na pə kaası na piya náá yəətəyənə nəəsi səəsənsı ke İso təsele taa si: Paa wei í tv Tafiiti Pəyalv ké teeli tə, pə ta maya kətəlaa səsa na İso Təm seyesəlaa nté.

16 Tənaya pa pəsa Yesu si: N nukı nti pa yəətəyi tə? Ilena Yesu náá cə-we si: Ee, ma nukı. Məryə í pəsa-we si: İ ta kaləta İso Təm taa ké timpı pa ηmaawa si: Piya səkpesi na ahuləmnəa nəəsi taa ké n yelaa na nyá sam luna tə yeə?

17 Pə waalı ké í yela-we na í lu na í se pa ıcate, na í polo í suv kuyanəkyu Petanii.

Fiki tuyv mpusi təηsvyv
(*Maləki 11:12-14,20-24*)

18 Kv fema ilena Yesu kvlı na í mələyi ıcate taa, ilena nyəətəsi kpa-ı mpaav.

19 Məryə ı loosa fiki tuyv ke mpaav nəyə. Ilena í polo na í mayana hatv tike. Tənaya ı təma fiki tuyv si: N kaa tasa pile ləlvyv ke paa pəcə.

Ulena tuyu ηku ku woli tənaya kpakpaa təwoηwoη.

²⁰ Yesu ifalaa ná mpυ, ulena pə la-weyε səγəntu ke səsəm. Ulena pá pəəsi Yesu si: Isənaya pə lapa na fiki tuyu ηku ku woli kpakpaa ke mpυ?

²¹ Tənaya Yesu cəwa si: Tampana ke ma heeliyi-me yoo maa cəsəyi, ye í tu Isə ké naani na í tá lá sika, pə taya mpi ma lapa fiki tuyu kune tə pə tike ké í ká la. I pəsəyi na paa pulaya kane í tə-ke si ká kpesi na ká hoti tenku taa, pə laki ké.

²² Ye í wena naani pə təna mpi í sələməyi si Isə í la-me tə, i laki-meγε-wəyi.

Yesu pəsuyv təm

(Maləki 11:27-33; Luku 20:1-8)

²³ Mpyúy Yesu suv Isə təsele taa na í niki seγesuyv. Ulena kətəlaa səsaa na Yuta nyəma taa səsaa polo na pá pəəsi-i si: Kanƙante nteye n makı nyá taa na n laki isəntə? Yaa awe tu ha-η pə mpaav?

²⁴ Tənaya Yesu cəwa Yuta səsaa mpe si: Təu, ma mayamaya maa pəəsi-meγε təm kuləmtv təkəη. Ye í cə-m ile, maa heeli-meγε kanƙante nte ma makı ma taa na má laki isəntə tə.

²⁵ Isə yaa yəlaa tilina Yohaani si í səkı yəlaa ke Isə lum? Mpyúy pa mayasa-təyi pa taa pa tike.

Ulena Yuta səsaa mpe pá tə si: Ye tə təma si Isə tilina-i, i ká pəəsi-tv si na pepe tə ké tə ta mv i təm ile?

²⁶ Pəyele ye tə təma si yulv tilina-i kəlo, tə wena samaa səγəntv. Pə taya pulv təo, pa təna pa nyəma si Yohaani ké Isə kuyəγəttv teləsulv ké.

²⁷ Mpyúy Yuta səsaa mpe pa pəsəna Yesu si: Tə ta nyi. Tənaya Yesu ná cə-we si: Anhaa, má kaa heeli-meγε kanƙante nte ma makı na má laki isəntə tə.

Apalv na i pəyalaa naale pa təm

28 Μρύγύ Yesu tasa Yuta səsaa mpe si: I na-weye təne tə taa? Apalv nəγəlv ka wenna pəyalaa ke naale. Ilena í heeli lelv si: Akele polo na í hala ma lesen taale taa ké san̄a.

29 Tənaγa pəyalv cə-i si: Ma kaa polo. Pəle pə waali ilena pəyalv kəə í layasi hūwεε na í polo.

30 Μρύγύ pa caa in̄i i polaa na í heeli lelv ke mpv tətə. Ilé si: Təv yaa, paapa. Ama i ta polo.

31 Pa naale pa taa awe lapəna nteγe i caa luyv tεε nyəntv? Μρύγύ Yuta səsaa cə-i si: Kancaalaya nyəη. Tənaγa Yesu təma-wε si: Tampana ke ma heeliγi-me yoo ma cεsəγi, lampuu mvlaa na wasaηkalənaa ká tεε-meγe nəγə ke Iso Kawulaya taa.

32 Pə taγa pulv təə, Yohaani ná kəma si i húləγi-meγe mpaav kupaηkv na í kisi i təm mvyv. Ama lampuu mvlaa na wasaηkalənaa ná mv i təm. Paa na mə kəma na í ná mρύγύ waali waali tə, í tá tə si í layasəγi mə taa hūwεε na í mv i təm.

Təmlε nyəma asayaa təm

(Maləki 12:1-12; Luku 20:9-19)

33 Μρύγύ Yesu tasa Yuta səsaa mpeγe yəγətvv si: I nu, ma seeki-meγe iso lelv. Səsə nəγəlv i ka səna lesen ke taale təcū na í ηma kolun̄a na í cəəna. Na í lá timp̄i i ká nyaasəγi pə lvm tə. Na í ηma akele taηkav wei i təə pa səηəγi na pá feηiγi tə. I tεma mpv ilena í caa yəlaa na í su tə taa, ilena í tεe yela.

34 Pə kəma na pə tala tuiη in̄i i kooluyv waatv, ilena í kvsi i tillaa napəli si: I polo ma təmlε nyəma kiη na pá cεε-m ma tete.

35 Tənaγa təmlε nyəma mpe pa kpa i tillaa mpe na pá má lelv ke teu, na pá kv lelv, na pá yoo lelv ke pεε.

36 Μρύγύ σῶσῶ ἰνι ἰ tayana tillaa lēlaa ke kusuyu ke payale na pḥ kəli kancaalaya nyóma. Ulena təmle nyóma tasa peleye lapu ke teitei isu paa lapu kancaalaya nyóma tṵ.

37 Tənaɣa ἰ tēsa ἰ pəyalu ke tiluyu, na í huuki si paa nyá ἰ pəyalu isəle.

38 Ama təmle nyóma ná kəma na pá loosi ἰ pəyalu, ulena pá heeli təma si: U loosiyi kpancoou tu kəna nte? Í kəw na tḥ ku-ἰ na ἰ taale pəsi tá nyənte.

39 Tənaɣa pá kra-ἰ, na pá ləsi-ἰ taale na waali na pá ku-ἰ.

40 Tənaɣa Yesu pṵsa Yuta sṵsaa mpe si: Taale tu í kəma na í kəw, isənaɣa ἰ ká la təmle nyóma pane?

41 Μρύγύ Yuta sṵsaa cṵ Yesu si: U kaa nyəni yəlaa asayaa pane pa pətətəle. Ama ἰ kuɣi-weyə, na í kraɣa taale na í cəla lēlaa mpa pḥ tala pḥ waatu paa cəle-ἰ ἰ tete tṵ.

42 Tənaɣa Yesu pṵsa Yuta sṵsaa si: U tá kaləta nti pa ηmaa Isṵ Təm taa tṵ yee? Pa ηmaawaya si:

Pəle nte tetu ηmalaa ηmaakaya na pá lṵ tṵ,

ńté tṵ tṵw kəlw ηmatu təna məlaa na tḥ səη.

Mpi Tacaalapa na tḥ nyənəyi na pḥ we-tuyu piti tṵɣəle.

43 Μρύγύ Yesu tasa-we si: Pḥ tṵw kə ma heeliyi-me si paa ləkki-meyə Isṵ Kawulaya na pá cəla-keɣe yəlaa mpa pa muna ka təmle tṵ. [

44 Ye pḥ cəpa wei na í hoti pəle nté tṵ tṵw, tḥ pətətəyi-ἰ kə, ἰ kaa wee hiiu. Ya pḥ cəpa yulu nəɣəlu na pəle ńté tḥ nyək-ἰ, tḥ taaləyi-ἰ na ateyə.]

45 Kətəlaa sṵsaa na Falisanaa pa nu mpv, ulena pá nyi si mpeɣe Yesu sēena isṵ ἰnι.

46 Τῆναγα πα σου μπααυ πεεκυθυ σι πά κπα-ι. Αμα πα nyamna samaa. Πῶ ταγα pulv τῶ, πελε πά nyῆναγα Yesu κέ Ισῶ κυθῶγῶτῶτῶ telῶsulv κέ.

22

*Μπα πα γαα τῶγῶν na πά kisi τῶ
(Luku 14:15-24)*

¹ Μπόγύ Yesu tasa ισῶναα σεευ κε μπα πα νικαγα ι τῶμ τῶ σι:

² Ιι naa ισῶνα ισῶταα Kawulaya nῶγῶsῶnaa τῶγῶλῶ. Wulav nῶγῶlv ι lapῶna τῶγῶναγα κε ι pῶyalv alv κπαγῶυ τῶ.

³ Μπόγύ ι tila ι τῶmle nyῶma σι: Ι polo ί γαα μπα μα lapa τῶγῶναγα τῶ. Τῆναγα πελε πα kisa κῶντε.

⁴ Ιlena ί ταγῶνι κῶfama κε tiluyv σι πά heeli μπα ι γαα τῶγῶυ τῶ σι: Μα kv naaη kataasi na wontu nim nyῶntv, na pῶ tῶna pῶ tῶma puw na pῶ cayaα. Πά κῶ na πά τῶγῶ ma akpayaλε τῶγῶναγα.

⁵ Αμα μπα πα γαα μῶυ τῶ πα τaa nῶγῶlv ta ke. Paa wei ι tῶe ι nyῶηkv κέ. Ινεγε ίλέ ι taale, ινεγε ίλέ ι kuyakv.

⁶ Πῶ kaasi lῶlaa na πελε πά κπα tillaa μπε na πά hῶλί- weγε kankanσi na πά kv-we.

⁷ Τῆναγα pῶ lapa wulav κε πάáná na ί tili ι yoolaa σι πά kv yulῶkulaa μπε, na ί sῶ pa icate.

⁸ Ι tῶma μῶυ ilena, ί heeli ι τῶmle nyῶma σι: Τῶυ, akpayaλε τῶγῶναγα puwa. Pῶyele μπα μα yaawa τῶ πα laηaa.

⁹ Μῶυ τῶ ί polo nῶnῶσi sῶsῶnσi tῶe na πα tῶna μπα ι ká ná τῶ ί γαα-we σι πά κῶ na πά τῶγῶ.

¹⁰ Μπόγύ πελε πα tῶewa nῶnῶσi tῶe na πά koti πα tῶna μπα πα naWa τῶ, asaγaa na pῶ kopama κε μῶυ, na yῶlaa su acima kutuluyv.

11 Μρύγύ wulaw suwa si ι naa mpa pa pola təγəv tə. Uena í mayana nəγəlv, ι ta suu akpaγale wontu.

12 Uena í pəəsi-ι si: Ma taapalv, isənaγa η̄ suv cəne na η̄ tá suu akpaγale wontu? Apalv ιnι ι ta cə si pəlv.

13 Tənaγa wulaw heela ι təmle nyəma si: I həkə ι niη na ι nəəheə na í polo í pəti-ι səkpətyv taa. Tənaγa ι ká casa kapusi na í nyasəγι ι təγι kela.

14 Uena Yesu tə si: Pa yaa paγale, ama pəcəγə pa ləsa.

Lom wulaw səsə lampuu təm

(Maləki 12:13-17; Luku 20:20-26)

15 Μρύγύ Falisanaa caγaa na pá seγesi isəna paa nyi Yesu ké katəka na təm kypəəsutv na pá hiki-ι tə.

16 Μρύγύ pa tila pa ifalaa taa napəli na Heləti kpekəle nyəma napəli tətə si pá polo na pá tə Yesu si: Taca, tə nawa si tampana ke n yəγətəγι na η̄ seγesəγι teu, na isəna mpi pə maγamaγa Isə caa si yəlaa í la tə pə tampana ke n heeliγi. Nn nyaηna nti yəlaa hυv tə, na nn paasəγəna tə, pəcə nn faγasəγι yəlaa.

17 Pə we mpv tə, ta mpaav taa pə mvna pá felι lampuu ke Lom wulaw səsə na? Heeli-təγv nti n hυkι tə.

18 Ama Yesu ná təma nyəm ke pa hυweə asayəe. Uena í pəəsi-we si: Cəsəlaa me, pepe təv ké í nyəkι-m katəka.

19 I hυli-m liγitee wena í feləγι lampuu tə na má ná.

Μρύγύ pa ləsa liγitee nyəγəlvəγv na pá cəle-ι.

20 Uena í pəəsi-we si: Awe nyυγv fotoo na ι hətə ke pa η̄maa pə təv cəne?

21 Μρύγύ pa cə-ι si: Lom wulaw səsə ké.

Μρόγύ Yesu ná cə-wε si: Ye mpυ í cεla Lom wulav səsə kε mpi ι ti tə, na í cεla Isə ιλεγε mpi íλέ ι ti tə.

²² Pa nu təm təne ιlena pə la-wεγε piti kε səsəm. Na pá yeλε-ι na pá τεε.

*Tu si na tə fe na tə weε ιsəna tə
(Maləki 12:18-27; Luku 20:27-40)*

²³ Μρόγύ kuyaku ηku ku mayamaya Satusee nyəma napəli pa kəma Yesu kin. Satusee nyəma mpe pa təηayana si paa pə la ιsəna səttaa kaa τε na pá fe. Μρόγύ pa pəsə Yesu

²⁴ si: Tacaα, Moisi ka təma si ye yulv í səpa na í feina pəyaya, ι neu həη ι alv kε leelu na í hikina ι taalv səl v kε piya.

²⁵ Təv, yəlaa naatosompəyələya ka we tá hekv, yulv na ι newaa. Μρόγύ taalv kpaγα alv ιlena í si, ι feina pəyaya. Uena íλέ ι neu hə leelu.

²⁶ Μρόγύ naale nyəη səpa, pəyaya fei, na tooso nyəη tətəyə mpυ. Haləna pə polo pə siyili pa naatosompəyələya ηke ka tənaya mpυ təpai, nəyolv ta hikina-ι pəyaya.

²⁷ Pə waali kέ alv ιni íλέ ι τεεσα səpv.

²⁸ Təv, səttaa fem wule pa taa aweyele alv tv? Mpi tə, pa naatosompəyələya ιni pa təna pa kpaγana-ι alv.

²⁹ Μρόγύ Yesu cə Satusee nyəma mpe si: Ι ta nyi Isə Təm na ι təη təyə pə liyitiyi-mε.

³⁰ Mpi tə, waatu wei səttaa ká fe tə, akpaγale təm kaa weε. Ama apalaa na alaa paa weε kέ ιsu ιsəttaa tillaa wev tə.

³¹ Ye səttaa fem təm ιλε, í ta kala nti Isə heela-mε tə yeε? Ι təmaya si:

³² Ma kέ Apəlaham na Isaaka na Yakəpv pa Isə kέ. Isə kέ weesyυ nyəma nyəη kέ, ι ta kε səttaa Isə.

33 Yəlaa samaa wei i nu Yesu seysesuyv ηku tə, pə lapa-weye piti.

*Isə kəsəsutv taa səsəəntv
(Maləki 12:28-34; Luku 10:25-28)*

34 Waatv wei Falisanaa nuwa si Yesu lapa na Satusee nyəma ta hiki kəcəcətv ilena pá koti.

35 Ilena pa taa Isə Təm seysesəlv nəyəlv í kəə si í kuuki Yesu nəyə. Ilena í pəəsi Yesu si:

36 Tacaa, Isə kəsəsutv taa təm ntiyile səsəəntv?

37 Tənaγa Yesu cə-i si: N ká səəli Tacaa nyá Isə na luyv kulvmuyv na nyá ləsaγa svb-i təmmamm.

38 Kəsəsutv taa səsəəntv nté, na nti tə kələna tə təna.

39 Na kvkələtv lentv tətəyələ, si n ká səəli nyá təyəntələ ke isv nyá ti.

40 Təm naale inε i təə ké Moisi kəsəsutv təna na Isə kvyəyətətv teləsəlaa təm təna səηaa.

*Tafiiti pəyaya nté Mesii
(Maləki 12:35-37; Luku 20:41-44)*

41 Falisanaa kota mpv, ilena Yesu pəəsi-we si:

42 I hvv suweye Mesii təə? Awe ləlvuyv tv ke-i? Mpyəy pεle pa cə-i si: Tafiiti ləlvuyv tv ké.

43 Tənaγa Yesu pəəsa-we si: Ye pə we mpv, ilε isənaya pə lapa na Feesuyv Naηηtv náá lá na Tafiiti yaa-i si Tacaa? Pə taya pulv təə, Tafiiti yəyətəa si:

44 Tacaa Isə heela ma Səsə si,

caya ma kəηkəη taa,

haləna má kəna nyá kolontunaa ke nyá nəəheε tεε.

45 Ye Tafiiti ná yaa-i i Səsə, ilε isənaya Mesii ná mələa na í ké Tafiiti ləlvuyv tv tətə?

46 Pa taa nəyəlv ta pəsi na í cə. Pə kraγav kvyakv ηku tə nəyəlv u nyuləyi si i pəəsiyi-i təm.

23

*Falisanaa na Iso Təm seyesəlaa tooluyu
(Maləki 12:38-39; Luku 11:43,46; 20:45-46)*

¹ Μρύγύ Yesu heela samaa na ı ifalaa sı:

² Iso Təm seyesəlaa na Falisanaa təmle nté sı pá kéesı yəlaa ke Moisi kəsəsutu.

³ I ká nuna-weyε teu na í la pə təna mpi pa heeliyi-me sı í la tə. Ama í taa la ısu mpe pa mayamaya pa laki tə. Pə taya pulv tə, nti pa seyesəyi tə, pə taya ntəyi pa laki.

⁴ Pa kprakəyi səgəla yuη nyəna na pá sukəyi ləlaa. Pəyele mpe paa caa sı pá tu taa-weyε taav mayamaya.

⁵ Pa laki pə tənaya sı yəlaa í na-wε. Pə tə kə pa ηmaaki Iso Təm loosi na pá tui, na pá kəkı pa kpaınaa təcηcη.

⁶ Acima taa səsaa səsaa təcayale ke pa pεekəyi na pá cakı. Na Yuta nyéma təkotilenaa taa teeli teeli təcayale ke pa pεekəyi.

⁷ Pa səla pá seeki-weyε samaa taa kə na pá luηiyi na pá yaaki-wε sı ta caa ta caa.

⁸ Ama mε, í taa yelee na pá yaa-mε sı ta caa ta caa. Pə taya pulv tə, mə təna ı wε teitei kə, na mə Səsə nté kuləm.

⁹ I taa yaa ate cənεye nəgəlv sı mə caa. Pə taya pulv tə, mə Caa wε kuləm kə təkəη, na ınəgəle wei ı wε ıətəa tə.

¹⁰ I taa yelee sı pá yaa-mεye səsə səsə. Pə taya pulv tə, mə Səsə wε kuləm ke təkəη, ınəgəle Mesii.

¹¹ Mə taa səsə í pəsi mə təmle tv.

¹² Wei í kpaasa ı tu paa tisi-ı, na wei ı tisiyi ı tu paa kusı ı nyuyv.

*Falisanaa waali kuluyu**(Malaki 12:40; Luku 11:39-52; 20:45-47)*

13 Iso Təm seyesəlaa na Falisanaa, cesəlaa me, mə təm we waiyo. İ təkəyi yəlaa ke isətaa Kawulaya. Mə mayamaya u suuki, pəyele u yeki si mpa pəle pa luyu wee tə pə suu.

[
14 Iso Təm seyesəlaa na Falisanaa, cesəlaa me, mə təm we waiyo. İ leekəyi leela ke pə təna mpi pa wəna tə, na í sələməyi Iso na pə taɣaləyi si pə hılı si meye kupaama. Pə tə kə í ká te na í ná katatəlaya nau napələyi teu.]

15 Iso Təm seyesəlaa na Falisanaa, cesəlaa me, mə təm we waiyo. İ cəəki kateŋa təna, na pə kpeŋna teŋku tə si í hiki Iso seebu kuləm mayamaya təkəŋ. Na í tu hika-ı kəb, í lapi-ı isayav. Haləna ilé í nəɣəsəna tənaasəle səsəle taa suuu na pə kəli isu meye təm naale.

16 Mpa me í həŋ lelaa pəyele mə ise naa naa tə, mə təm we waiyo. İ təŋ si ye yəb tuuna Iso təsəle səsəle pə we isu ı ta tuu kəle. Ama ye ı tuuna Iso təsəle səsəle taa wəla ilé ı tuuwayale.

17 Ama mə kumeləntu na mə yəbmlə təwa yoo. Pepe kəlaa? Wəla yaa Iso təsəle səsəle nte tə lapa wəla inəyi kate pulu tə?

18 İ yəɣətəyi tətə si ye yəb í tuuna kətaya təlate pə we isu ı ta tuuna kəle. Ama ye ı tuuna mpi pə mayamaya pa lapa kətaya na pə we kətaya təlate ilé ı tuuna kəle.

19 Yəbma me, pepe kəlaa? Kətaya təlate yaa kətaya nyəm mpi kətaya təlate lakı na pə pəsi kate pulu tə?

²⁰ Ye yulɔ tuuna kɔtaya tɔlate, ɪ kpeɲna pə tɔna mpi pə wɛ kɔtaya tɔlate taa tɔɔ na ɪ tuuna.

²¹ Yulɔ ɪ tuuna Iso tɛsɛɛle sɔsɔɔle, ɪ kpeɲna Iso wei ɪ cakɪ Iso tɛsɛɛle nte tɔ taa tɔɔ na ɪ tuuna.

²² Yulɔ ɪ tuuna isɔtɔnɔɔ, ɪ kpeɲna Iso kumte na Iso wei ɪ caya tɔ tɔ tɔɔ na ɪ tuuna.

²³ Iso Tɔm seɣesɔlaa na Falisanaa, cɛsɔlaa mɛ, mɔ tɔm wɛ waiyo. Ye ɪ hika nyutu nti pa yaa sɔmantɪ na fenuwili na kumɛɲ, ɪ lɔsɔɣɪ pə hɔɔlɔɲ naanɔwa taa kulɔm na ɪ cɛlɔɣɪ Iso. Pə kaasi na ɪ lɔkɔna mɔ lumasi waali kɛ kusɔsutɔ taa sɔsɔntɔ. Tɔlɛɣɛɛ siɣisuyɔ na kupantɔ na tampana tɔɲɔɔ. Pɔcɔ tɔlɛɣɛ pə mɔna ɪ seɛsɔna isɔle. Ile ɪ taa sɔ hɔɔlɔɲ naanɔwa taa kulɔm ɪnɪ ɪ tɔɔ.

²⁴ Mpa mɛ ɪ hɔɲ lɛlaa, pəyele mɔ isɛ naa naa tɔ, ye ɪ na mɔ lum taa kɛ kacɔka ɪ lɔsɔɣɪ kɛ. Ama ye yooyoo ile, ɪ kpeɲtɔna na ɪ li.

²⁵ Iso Tɔm seɣesɔlaa na Falisanaa, cɛsɔlaa mɛ, mɔ tɔm wɛ waiyo. Iyisi na nyɔnasɪ waali kɛ ɪ nyaalɔɣɪ tɔlailai, na si taa suna mɔ kɔɲmulɔm na mɔ isayɔtɔ huwɛɛ.

²⁶ Falisanaa yulɔmaa mɛ, pə wɛɛ si iyaya taa kɛ ɪ kɔ nyaali na ɪ kpenna waali, na pə tɔna pɔ la tɔnaɲɲ.

²⁷ Iso Tɔm seɣesɔlaa na Falisanaa, cɛsɔlaa mɛ, mɔ tɔm wɛ waiyo. ɪ wɛɛ kɛ isɔ pɔlaaɲ wei pa hulɔsaa na ɪ nyɔnɔɔ wɛ teu, na ɪ taa suna mɔwa na kusɔɔtɔ nti tɔ tɔna tɔ.

²⁸ Mpu tɔtɔɔ ɪ wɛɛ, yulɔ ɪ nyɔna-mɛɣɛ isɛntɔɔ, ɪ tɔɲ kɛ si ɪ kɛ kupama. Ama mɔ taa ile, cɛsɔɔ na isayɔtɔ pə maɣalɔna.

*Yesu kpaalɔɔ kɛ Falisanaa na Iso Tɔm seɣesɔlaa
(Luku 11:47-51)*

29 Išo Təm seysesəlaa na Falisanaa, cesəlaa me, mə təm we waiyo. I tayənəyi Išo kuyəçətutu teləsəlaa pəlaan ke teu təmammam, na í lakı kacəka ke mpa pa tənə tampana tə pa pəlaan.

30 Na í tən si: Ye tu we waatu wei ta caanaa kəkaya Išo kuyəçətutu teləsəlaa mpe tə, tə taa tən-we na tə ku-we.

31 Na mpyú í hüləğəna si í ké mpa paa kəwa Išo kuyəçətutu teləsəlaa mpe tə pa piya.

32 Mpu tə, pa akpaa ke í tənəyi, na mpi pele paa caalaa na pá su tə mpxi í teesəyi.

33 Tuma pıya me, akalanaa me. I tən tə, í tá ké tənəsəle səsəle taa sula nte?

34 Pə tə ké ma heeliyi-me si í nu yoo. Maa tili Išo kuyəçətutu teləsəlaa na layatunaa na isekullaa ke mə kin. I ká kv ləlaa ke kəkuyv, na í ká ləlaa ke səm tesikası tə. I ká ma ləlaa ke akpatəe ke mə təkotilenaa taa na í tən na í pəeki-weye acalee taa.

35 Mpa paa kəwa yem ke tulum tə, mə nyəñ taa ké pa kulaa isayatu ká məli. Pə krayav yulvəñ Apeeli kuyv na pə polo Palasii pəyalv Sakalı wei í kv katə taa katə na kətəya tətəte pə hekv tə ı nyəm tə.

36 Tampana ke ma heeliyi-me yoo maa cesəyi, kayana nyəma nyəñ taa ké pu tena.

Yosalem yəkvv təm
(Luku 13:34-35)

37 Hei Yosalem, Yosalem, nyá taa ké pa kvyi Išo kuyəçətutu teləsəlaa, na nyá taa tətəğə pa yooki Išo tillaa ke pəe na pá kvyi. Təm payale ke ma səlaa si ma kpeyeliyi nyá taa yəlaa tənə təkotokoto isu kantuyv papuyv kv piya tə tə. Ama pa kisaa.

38 Təv, mə təyaya ká təkı kaav təkpataa, nəğəlv kaa paasəna-ke.

39 Pə təə kə ma heeliyi-me təfoo si, pə kpaγau saŋa tə í kaa tasa-m keesuyu. Haləna pə tala wələ nte í ká tə si: Iso í səna Tacaa tillu tə.

24

Iso təseele wakəlvv təm
(*Maləki 13:1-2; Luku 21:5-6*)

1 Yesu lina Iso təseele taa na í təŋna təev, ɪləna ɪ ifalaa kpətəna-ɪ na pá hvlɪ-ɪ Iso təseele ŋmatv.

2 Tənaɣa Yesu təma-we si: Ntəŋ í nawa pə təna isəntə? Tampana ke ma heeliyi-me yoo maa cəsɪɣɪ, pə kaa kaasi pələ lentə na tə təna lentə təə, paa tusi pə təna.

Mpi pə lapv ká hvli antulinya təm tə
(*Maləki 13:3-13; Luku 21:7-19*)

3 Yesu kəma na í caya Olifinaa puyv təə, ɪləna ɪ ifalaa fayasi na pá pəəsɪ-ɪ si: Heeli-tuyv kuyayku mpv unɪ pu la tə. Nmaatəle nteɣe pu hvlɪ na tə nyəna nyá kəntə na antulinya təm.

4 Mpyú Yesu cə ɪ ifalaa si: ɪ la laakalɪ, í taa yeke na nəɣəlv kəə na í tolisi-me.

5 Mpi tə, payale ká kəə na pá ha pa təɣɪ ma hətə si mpeɣele Mesii. Halɪ paa tolisi payale.

6 ɪ ká nu yooŋ təŋ ke mə cəlv mə cəlv. Paa heeliyi-meɣe pooluŋ yooŋ təmnəa. Ama í taa yeke na mpv unɪ pə cə mə laŋa. Pə wee si mpv unɪ pələ pu la kə. Ama waalɪ waalɪ kə antulinya náá kəə na í təŋ.

7 Tətv kəteŋa ləŋka ká yooŋa ləŋka nyəma, kawulaya ləŋka ká kvlɪ ləŋka təə. Nyəɣəsɪ ká la tiiliwe tiiliwe, tətv ka sele tiiliwe tiiliwe tətə.

8 Pəne unɪ pə təna pə wəna ɪsu alv ləlvuyv na pə caalɪ-ɪ wuv ke səŋŋsəŋŋ tə.

⁹ Yəlaa ká kuli na pá hólí sí pá tu-meɣe kunyən, na paa ku-me. Katenja təna yəlaa taa ká kpaana-meɣe ma tɔɔ.

¹⁰ Yəlaa payale ká lɔ Isə seɣe təm ke waatu iní, na paa lu təma waali, na pa taa kpaana təma.

¹¹ Isə kuyəɣətutu teləsəlaa pəpətunaa ká lu payale na pá tolisi yəlaa ke səsəm.

¹² Isayatu ká tɔɔ səsəm səsəm, haləna yəlaa payale sɔɔluyɔ ká pasa.

¹³ Ama ye wei ɪ nyaga apalutu na í tala tənaya, pɔntu nyuyɔ ke pu ya.

¹⁴ Pə wɛɛ sí paa kpaali Isə Kawulaya Laapaali Kupaɲ ke antulinya təna taa ké na paa piitim mpi pə nu. Ye pə təma mɔ́yó lapu ke antulinya ka tɛ.

Acaalətu təm

(Maləki 13:14-23; Luku 21:20-24)

¹⁵ Mɔ́yó Yesu təma sí í ká kɔɔ na í ná acaalətu taa acaalətu nti tə təm Isə kuyəɣətutu teləsulu Taniyɛli ka yəɣətəa təɣə katɛ taa. Wei ɪ kaləɣi tɔ́ í cəkəna-təɣi teu.

¹⁶ Mpu iní tɔ, mpa paa wɛ Yuta tɔ́ pá se na pá kpa pɔ́ɔɲ.

¹⁷ Ye pə mayana wei na í wɛ kutuluyɔ tɔɔ na í tiiwa, ɪ taa tɔ sí ɪ suki təyaga na í kpaɣa ɪ pulɔ.

¹⁸ Na wei pu mayana ɪ wɛ taale tɔ́ í taa tɔ sí ɪ kpeɲ ɪ tɛ na í keli ɪ kpaɪ.

¹⁹ Ahusitonaa na asəɲ təm ká la wayo ké waatu iní.

²⁰ ɪ səlami Isə na mə kuseu kune ku taa pamsəna watu waatu yaa kuyaku kɔ́hɛɛsuyɔ wule.

²¹ Pə taya pulɔ, waatu iní wahala ká la sɔɣəntu ke səsəm pə tu fɛɪ. Pa ta nata wahala iní ɪ taka ke hatoo antulinya kancaalaya na pə kɔɔ saɲa, na pa kaa tasa ɪ taka ké nav.

22 Na ye pə taɣa ɪsu ɪsə huɣwa sɪ ɪ ká pasa kuyeeɲ inɪ təə, nəɣəlv kaa tɔli-ti. Ama ɪ pasa pə kuyeeɲ inəɣi yəlaa mpa ɪ ləsaa tə pa təə.

23 Na ye yɔlv təma-me sɪ: ɪ nyəni, Mesii we cəne yaa cəne, í taa nu.

24 Pə taɣa pulv təə, Mesiinaa na ɪsə kuyəɣətɔtu tɛləsəlaa pəpətɔnaa ká lu na pá lá kəkəlv nyəmnaa na piti təma. Halɪ ye paa pəsaya pa puɣusiɣi mpa pa mayamaya ɪsə ləsaa təɣə.

25 Təv, ma laalaa na má kpaalı-meɣele.

26 Mpu tə ye pa kəma na pá heeli-me sɪ: ɪ nyəni, ɪ wenna nteɣe wɔlaya tɛtv taa, í taa polo. Yaa sɪ, inɪ ɪ ɲmələna nteɣe cəne, í taa nu.

27 Yɔlv Pəyaya ma ma kənte ká la kə ɪsu tɛv nyəɣəsɔv hatoo tɛv kite tɛe na pə kaləsəna kv nəɣə tə.

28 Timpi pulv səpa na pə həntaa tə tənaya ye-pelekunaa kotiɣi.

Yɔlv Pəyaya kənte

(Maləki 13:24-27; Luku 21:25-28)

29 Wahala kuyeeɲ inɪ ɪ tɛeki kpaakraa tə, ilim ká sɪ təkpitii, ɪsətv kaa tasa huɣmɔvɣv. ɪsətvɔɲasɪ ká luna ɪsətaa na sɪ hoti. Pu ciɣiti ɪsətaa kəkəlvnaa.

30 Waatu inəɣi paa nu Yɔlv Pəyaya má ma taɲ ke ɪsətvntɔv taa. Katenɲa təna taa yəlaa ká kpa pa lanɲa na pá wii səsəm. Paa na Yɔlv Pəyaya má ma səɲa ɪsəɲmɔntɔv tə na má tiiki na ma toma ke səsəm na ma teeli.

31 Akantəle səsəle ká wii, ɪlena má tili ma ɪsətaa tillaa ke antulinya həɣələɲ təna taa. Pə kpaɣav ilim təlule na pə tətule tə, na pə polo pə ntəɣəɲ na pə mpətəɲ təə, sɪ pá cəə pá koti mpa ma ləsaa təɣə antulinya təna taa.

*Fiki tɔyɔ tɔm**(Malaki 13:28-31; Luku 21:29-33)*

³² ɪ nyɛnna fiki tɔyɔ na í cekɛna. Saa wei ku nyɛtɛyɪ na ku hatu yɛyɛlɛyɪ tɔ, í nyɛmá kɔakɔaa si hɛɛsɔyɔ talaa kɛɛ.

³³ Mɔv tɔtɔyɔ waatu wei í ká ná pə tənaya mɔv pə lakɪ tɔ, í nyɪ si pə wɔsaa kɛɛ, pə caa lapɔ ntɛ.

³⁴ Tampana kɛ ma heeliyɪ-mɛ yoo maa cɛsɔyɪ, yɛlaa mɔa pa wɛ isɛntɔ tɔ pa kaa si pa tɛna na pɛcɔ pə tənaya mɔv pə la.

³⁵ Isɔtɔnyɔ na atɛ ká mukɪ yem. Ama ma kuyɔyɔtɔtɔ kaa saali paa pəcɔ.

*Isɔ tike nyɛmna antulinya tɛm**(Malaki 13:32-37; Luku 17:26-30,34-36)*

³⁶ Nɔyɛlɔ fɛi wei ɪ nyɛmá pə waatu yaa pə wɔlɛ tɔ, paa isɔtaa tillaa na Pəyaya má ma mayamaya. Ama Taca tike tɔkɔɲ nyɛmna.

³⁷ Isɛna pu lapa Nowee pɔɔɛ taa tɔ, mɔv ɪni pə mayamaya pu lana kuyɔɲku Yɔlɔ Pəyaya má maa kɔɔ tɔ.

³⁸ Kɔpam, kuyɛɛɲ wei ɪ taa lum taa waasɛta tɛtɔ tɔ, pə tɔkaya kɛ na pə nyɔɔki, na pə haa tɔmaya alaa, na pə kɔakɔyɪ mɔv yoo, halɛna kuyɔɲku Nowee suv kɔulɔyɔ taa tɔ.

³⁹ Pa caya mɔpɔyɔ yem kɛ mɔpɔyɔ, pa ta huɔ pulɔ tɔɔ. Halɛna lum sɔsɔm kɔɔ na pə tɔyɔ pa tɛna tɔpai. Mɔpɔyɔ pu la kuyɔɲku Yɔlɔ Pəyaya má maa kɔɔ tɔ.

⁴⁰ Pu pana apalaa naale ká wɛɛ taale. Pu kɔaya lɛlɔ na pə yɛɛ lɛlɔ.

⁴¹ Pu pana alaa naale wɛ nama tɔɔ na pə nanɔyɪ. Pu kɔaya lɛlɔ na pə yɛɛ lɛlɔ.

42 I fen, pə taɣa pulv təɔ, í ta nyi kuyan̄ku mə Səɔ ka kəɔ tɔ.

43 I nyi teu si ye nyəm ka nyənaɣa na təyaya caa nyi waatu wei ηmulv ká kəɔ ahoo tɔ, ɪ ka caɣana ɪ ɪse ké. I kaa yele-ɪ na í ssv ɪ təyaya.

44 Pə təɔ ké me tətə mu taɣani mə təyi mpv. Yulv Pəyaya má ma kəŋ kənte ke waatu wei í kaa hsv təɣɔ.

Təmlɛ tɔ ɪsaɣav na kupaŋ pa təm
(Luku 12:41-48)

45 Aweye təmlɛ tɔ kupaŋ na laɣatu? Ye pə taɣa wei ɪ caa yelina-ɪ təmlɛ nyəma lelɛa si í nyənəɣi-wɛ, na pə talaa ɪ cɛɛ-wɛɣɛ pa kutəɣɔv tɔ?

46 Cɛɛɛ unɪ í kəma na í məli na í maɣana təmlɛ tɔ unɪ ɪ ɪsələ sɛɛna təmlɛ ηté tə lapv, ɪ nyuvu lapa leleŋ ké.

47 Tampana ke ma heeliɣi-mɛ yoo maɛ cɛsəɣi, təyaya caa ka tɔ təmlɛ tɔ inəɣi ɪ kupam təna təɔ fenjuɣu ké.

48 Ama pə cəpa təmlɛ tɔ unɪ na í tɔ ɪ taa si: Ma caa kaa kəɔ ləŋ se.

49 Uɛna í ssv ɪ taɣalaa ke mapv, na í təkɪ, na í na sɔlvnyəlaa lelɛa pá ssv sɔlvn nyəɔv na pə kɣi-wɛ.

50 Pu kəɔ na kuyaku ηku na ɪsəma waatu ɪ taa tɔ ɪ taa si təyaya tɔ ka tala tɔ, ílé ɪ ká ssv təkpuv.

51 Na í la təmlɛ tɔ unɪ təkəŋkəŋ, na í mələna-ɪ na í peti-ɪ cɛsələa təɔ. Tənaɣa ɪ ka casəɣi kapusi na í nyasəɣi ɪ təyi kela.

25

Pɛɛlaa naanwa təm

1 M̄p̄óɣó Yesu təma si: M̄p̄óɣó pə wɛɛ, ɪsətɛa Kawulaya ká nəɣəsəna ké ɪsu pɛɛlaa naanwa wei ɪ kpaɣa fətəlanaa na í tɛɛ akpaɣalv səŋuɣu tɔ.

2 Pa taa kakpası ke kumeleməḡ na kakpası ke layatunaa.

3 Kumeleməḡ ná kpaḡa fətəlanaa, ılena pá yele nim cosuyı sı pa təkəḡı pa təə.

4 Ama layatunaa ná kpaḡa pa fətəlanaa, ılena pá cosi nim ke kpaləpanaa taa na pá təkı pa təə tətə.

5 Akpaḡalv feı í kəə ləḡ, ılena tom caḡ na pá kelı-wə na pá too pa naanvwa ını.

6 Mıpúḡ pə keesa aḡoo həkə, ılena pá nu pə kiisaa sı: Akpaḡalv nté, í kvlı na í səḡı-ı.

7 Tənaḡa pəelaa mpe pa fema na pá nyəsəḡı pa fətəlanaa.

8 Mıpúḡ kumeleməḡ təma layatunaa sı: ı pasa-tuyv mə nim, ta fətəlanaa caa tem.

9 ılena layatunaa náá cə-wə sı: Ye tə pasa-me pə kaa tala tá. ı polo pəetəlaa cəə na í ya.

10 Waatu wei kumeleməḡ tēe mıpúḡ nim yaḡv tə, ılena akpaḡalv tala. Na í na mpa pa səəlv ka puwa mpv tə pá svv akpaḡale kvətəḡv tətəḡle taa, na pá təkı nənəḡv na pá kaləsı təkem.

11 Pə lapa laasaḡa ıle kumeleməḡ ını í məlaa kele, na í təḡ sı: Taca Taca, tvlı-tv.

12 Mıpúḡ akpaḡalv ná cə-wə sı: Tampana ke ma heeliḡı-me yoo ma cəsəḡı, ma ta nyı-me.

13 Tənaḡa Yesu tasa-wəḡe kpaalvuyv sı ye mpv í feḡıḡı. Mpi tə, í ta nyı kvyaḡku na ıəna waatu pu la tə.

*Timpi pə wēe tə tənaya pə səəsəḡı
(Luku 19:11-27)*

14 Pu nəḡəsəna ké ısu yolv kvlvuyv sı ı tēe yeła, na í yaa ı təmlē nyəma na í tv pa niḡ taa ké ı wēnav tə.

15 I yaa kancaalaya nyəŋ na í cɛlɛ ɪlɛyɛ wɔla nyəŋətu nasələ na nunɔwa (500). Na í yaa lɛlɔ ɪlɛna í cɛla ɪlɛyɛ wɔla nyəŋətu ŋmɔnɔyɔ (200). Pə tala tooso nyəŋ, ɪlɛna í cɛla ɪlɛyɛ wɔla nyəŋətu nunɔwa (100). I kɛsəna paa wei ɪ pəsuyɔ kɛ na í cɛlɛ-ɪ. ɪlɛna í kɔli na í tɛɛ.

16 Tənaɣa wei ɪ ka cɛla nyəŋətu nasələ na nunɔwa (500) tɔ ɪ tɛɛ kpakpaa na í suv taatuyɔ, na pə sɛɛ-ɪ nyəŋətu nasələ na nunɔwa (500) tɔtɔ.

17 Wei paa cɛla nyəŋətu ŋmɔnɔyɔ (200) tɔ, ɪlɛ ɪ taata mpɔ tɔtɔ, na pə sɛɛ-ɪ nyəŋətu ŋmɔnɔyɔ (200) tɔtɔ.

18 Ama wei paa cɛla nyəŋətu nunɔwa tɔ, ɪlɛ ɪ polaa kɛ na í huli pɔbɔyɔ kɛ atɛ na í ŋmɛsɪ pa caa liyitee anɪ.

19 Pə leelaa, ɪlɛna pa caa inɪ í kɔɔ. I tala mpɔ, ɪlɛna í yaa-wɛ sɪ pá huli-ɪ ɪsəna pa lapa pa liyitee na pə lu mpi tɔ.

20 Mɔpɔyɔ wei cɛɛɛ ka cɛla nyəŋətu nasələ na nunɔwa (500) tɔ ɪlɛ ɪ kɔma na í huli-ɪ nyəŋətu nasələ na nunɔwa (500) wei pə sɛɛ-ɪ tɔ. Na í tɔ sɪ: Tacaɔ, n ka cɛla-m nyəŋətu nasələ na nunɔwa (500), na pə sɛɛ-m nyəŋətu nasələ na nunɔwa tɔtɔ.

21 Mɔpɔyɔ ɪ tɔma-ɪ sɪ: Pə wɛ teu, n kɛ tɔmlɛ tu kɔpampanɟ. ɪsəna mpi n lapəna pɛɔ nyəm kɛ teu kɛ ɪsəntɔ tɔ, maa cɛlɛ-ŋ sɔsɔm. Kɔɔ na má na-ŋ tɔ yɔɔli.

22 Pələ pə waali kɛ tɔmlɛ tu wei pa cɛla nyəŋətu ŋmɔnɔyɔ (200) tɔ, ɪlɛ ɪ kɔma na í tɔ sɪ: Tacaɔ, n ka cɛla-m nyəŋətu ŋmɔnɔyɔ (200), na pə sɛɛ-m ŋmɔnɔyɔ (200) tɔtɔ.

23 Mɔpɔyɔ pa caa inɪ ɪ tɔma ɪlɛ tɔtɔ sɪ: Pə wɛ teu, n kɛ tɔmlɛ tu kɔpampanɟ. ɪsəna mpi n lapəna pɛɔ nyəm kɛ teu kɛ ɪsəntɔ tɔ, maa cɛlɛ-ŋ sɔsɔm. Kɔɔ na ma na-ŋ tɔ yɔɔli.

²⁴ Pə tala wei paa cela nyəgətu nunuwa (100) tə, ɪlena í tə si: Tacaá, ma nyəmə nyá təə si n ké yulə katə tu. Pə taya pulə təə, timpi n ta tuu təgə n kuŋ, na timpi n ta ŋmusi təgə n ceki.

²⁵ Səgəntu lapa-m, ɪlena má polo na má pi nyá liyitee ké atə ke teu təkulakula. Mv nyá cee.

²⁶ Tənaɣa ɪ caa təma-ɪ si: Ama n ké təmle tu isayav na felentu ké. N ka nyəmə mpv si timpi ma ta tuu təgə ma kuŋ, na timpi ma ta ŋmusi təgə ma ceki ɪe,

²⁷ pepe təə ké n taa tu ma liyitee anəyi panci taa? Ma kəma isəntə tə maa mayana pə see a təə na má krenti na má mv.

²⁸ Təv, ɪ leeki nyəgətu nunuwa (100) ɪnəyi ɪ niŋ taa, na í səsə nyəgətu nasəle na nunuwa (500) tu.

²⁹ Pə taya pulə, timpi pə wee təgə pə səsəyi teu si pə tələna pəle. Ama wei ɪ feina pulə tə, paa pəciuu mayamaya ke ɪ wena, paa leeki ké.

³⁰ ɪ kpaɣa təmle tu yem ɪni na í peti-ɪ awalí ké səkpetuyv taa. Tənaɣa ɪ ká casəyi kapusi na í nyasəyi ɪ təyi kela.

Tənaɣa hvule wule təm

³¹ Mpyó Yesu yəgətaa si: Waatu wei Yulə Pəyaya má, maa kəə ɪsu wulav səsə na ɪsətaa tillaa təna tə, maa caya ma teeli kumte təə.

³² Na atə putimnaa təna ká koti ma ɪsentaa. Maa fayasi yəlaa ɪsu tiikilu fayasuyv heeŋ na pəŋ tə.

³³ Maa su heeŋ ke ma ntəgəŋ təə na pəŋ ke ma mpətəŋ təə.

³⁴ Wulav Səsə má, maa heeli mpa pa we ma ntəgəŋ təə tə si: Mə mpa ma Caa yelaa na í nu leleŋ tə, í kəə na í təgə Kawulaya ŋka paa su-meyə hatoo antulinya lapv waatu tə.

35 Pə taɣa pulv, nyəɣəsɪ ka kpa-m tə mə hana-m təɣənaya. Ləkətɔ kpa-m tə mə hana-m ləm na má nyə. Maa ké mɔsɔv tə mə kpaɣana-m na í pona mə tɛ.

36 Maa wɛ kpetɛ tə mə hana-m wontu. Pə wɪkaya-m tə mə fɛpəna-m. Paa təkam saləka taa tə mə kəŋaya na í naa-m.

37 Kɔpama ká cə-m sɪ: Taca, leyɛ tə na-ŋ na nyəɣəsɪ wu-ŋ na tɛ ha-ŋ təɣənaya, na ləkətɔ wɛna-ŋ na tɛ ha-ŋ ləm?

38 Leyɛ tə na-ŋ na ń ké mɔsɔv na tɛ kpaɣa-ŋ na tɛ pona ta tɛ? Yaa n wɛ kpetɛ na tɛ suu-ŋ wontu?

39 Leyɛ tə na-ŋ na pɛ wɪki-ŋ, yaa pa təkə-ŋ saləka taa na tɛ polo nyá wiiluyɔ?

40 Wulav ma maa cə-wɛ sɪ: Tampana kɛ ma heeliyi-mɛ yoo maa cɛsəyi, timpɪ í lapa ma taapalaa panɛ pa səkɛpema taa nəɣəlɔyɔ kɔpantɔ tə, maya í lapa.

41 Pələ pə waalɪ ké Wulav má, maa heeli mpa pa wɛna ma mpətəŋ tə tə sɪ: Mpusi nyóma mɛ í tɛɛ na í fɛɛ-m. ɪ polo kəkə ŋka pa tayana lləɣəv na ɪ ɪsətəa tillaa pa tə na kaa tɛŋ tə ka taa.

42 Pə taɣa pulv tə, nyəɣəsɪ ka kpa-m tə í ta ha-m na má təɣ. Ləkətɔ kpa-m tə í tá ha-m ləm sɪ má nyə.

43 Maa ké mɔsɔv, í ta kpaɣa-m na í pona mə tɛ. Maa wɛ kpetɛ tə í ta ha-m wontu sɪ ma suu. Pu wɪkaya-m tə í ta fɛ-m. Waatv wei ma wɛ saləka taa tə í ta wiili-m.

44 Na pələ paa cə-m sɪ: Taca, leyɛ tə na-ŋ na nyəɣəsɪ yaa ləkətɔ pə wɛna-ŋ, yaa n ké mɔsɔv, yaa n wɛ kpetɛ, yaa pə wɪki-ŋ, yaa n wɛ saləka taa, na tə ta paasəna-ŋ?

45 ɪlɛ maa cə-wɛ sɪ: Tampana kɛ ma heeliyi-mɛ yoo maa cɛsəyi, timpɪ í tá la səkɛpema panɛ pa taa nəɣəlɔyɔ

kupantv tɔ, maya í tá la.

⁴⁶ Páne iní paa polo saləka tam nyəŋ taa, na kupama náá polo weesuɣu ŋku ku tɛŋ tɔ kv taa.

26

Sɔsaa sɔsaa cayaŋ ke Yesu acaya

(Maləki 14:1-2; Luku 22:1-2; Yohaani 11:45-53)

¹ Yesu tɛma tɔm tənɛ tɔ tənaya yɔɣɔtɔɣu, ɪɛna í heeli ɪ ifalaa sɪ:

² Ntəŋ í nyəmə teu sɪ pə kaasa kuyɛɛŋ naale na pá tɔɣɔ Tɛɛv acima na? Tɛɛv acima anɪ a tɔɔ ké paa tv Yɔlv Pəyaya maya yəlaa niŋ taa na pá ka-m səm tesika tɔɔ.

³ M'pɔ́yú kətəlaa sɔsaa na Yuta nyuɣu nyəma nyuɣu nyəma pa kota kətəlaa wulav wei pa yaa sɪ Kayifi tɔ ɪ təyaya.

⁴ Na pá caya na pá mayasi na pá su isəna paa kra Yesu təhɛɛ na nəɣəlv ta na tɔ, na pá kv-ɪ.

⁵ Pa yɔɣɔtaya pa taa sɪ: Tə taa kra-ɪ acima waatu, tɔfɔ pu la yoou ke yəlaa taa.

Alv tulaalv pəlvɣv ke Yesu tɔɔ

(Maləki 14:3-9; Yohaani 12:1-8)

⁶ Yesu ka wɛ Petanii ke tənɔɣv tɔɔ asilima kutəŋ tv Siməŋ təyaya taa.

⁷ Tənaya alv nəɣəlv ɪ kəma ɪ kin na í təka tulaalv kupampəŋ na pá lapa ɪ akpaləpiya ke liyitee pələ kvhuləməle taa tɔ. Yesu caya na í təŋna tɔɣɔv, ɪɛna alv iní í pəli tulaalv inəɣi Yesu nyuɣu taa.

⁸ Yesu ifalaa ná mpv tɔ pə ta maya-wɛ, na pá tɔ sɪ: Pa wakəlvɣv tulaalv inɛɣɛ isəntɔ tɔ suweyɛlɛ?

⁹ Ye paa pɛɛta-ɪ pə taa la liyitee ke səsəm na pá ha kunyəntvnaa?

¹⁰ Yesu cekənaa si pa yəgətəyi mpv, ilena í pəəsi-wε si: Pepe təw kέ í pəsəyi alv inε ι lanje ke mpv? Mpi ι lapa-m mpv tə pə tewaya halι.

¹¹ Mə na konyəntənaa í wenna tam. Ama má na-me tə kaa wεε təma kinj ke tam.

¹² Ma pim təw kέ ι pəla tulaalv ke ma tənuyv təw kέ mpv.

¹³ Tampana ke ma heeliyi-me yoo maa cesəyi, paa timpiyi paa heeli Laapaali Kupaη inεye antulinya təna taa, paa keesi alv inε ι lapa mpi tə pə təm na pá təsəyi ι təw.

Yutaasi kəlmətə təm

(Maləki 14:10-11; Luku 22:3-6)

¹⁴ M'pógy Yesu ifalaa naanəwa na naale taa lelv wei pa yaa si Yutaasi Isəkaleeu tə, ι kulaa na í polo na í mayana kətəlaa səsaa,

¹⁵ na í pəəsi-wε si: Ye ma tv Yesu kέ mə ninj taa pepeye í ka ha-m?

M'pógy pele pa kala liyitee nyəgətəv ke hiu na naanəwa na pá cεε-ι.

¹⁶ Pə kpaγa kupaηku təgə Yutaasi svv kuyaku kupaηku ke pεekuyv si í tv Yesu kέ pa ninj taa.

Tεεv acima kətəgəv tayənvv

(Maləki 14:12-21; Luku 22:7-14,21-23; Yohaani 13:21-30)

¹⁷ Pə tala potopotonaa mpa pa taa kukusvm fei tə pə acima kuyaku kancaalaya nyəηkv wule. Ilena Yesu ifalaa polo na pá pəəsi-ι si: Leyε n caa si tέ polo na tέ la-η Tεεv acima kətəgəv?

¹⁸ Tənaγa Yesu təma-wε si: I polo ιcate taa kέ akele tε na í heeli-ι si: Ma wule talaa, nyá tεye má na ma ifalaa tu təgə Tεεv acima.

19 Μρύγύ Yesu ifalaa lapa nti ι κεεσα-βε τσ. Pa polaa na pá lá Tεευ acima kotόγου.

20 Πσ κσma ιsu taanaya ιε, ί na pa naanowa na naale pa caya tόγου ntέ.

21 Pa tήna tόγου κε mpυ, ιlena Yesu γόγoti si: Tampana κε ma heeliyi-me yoo maα cεsαγι, mσ taa nόγουv κά la-m κσlσmσtσ.

22 Tόnaya ι ifalaa ιsentaa nyόηa sσsσm na tσm tσne. ιlena pá svυ-ι pσσsvυv κε kvlσm kvlσm. Ine si: Matōη pσ taya má, Tacaa? Ine si: Matōη pσ taya má, Tacaa?

23 Μρύγύ Yesu cσ-βε si: Ma na wei ta niη kpenaa svsvυv κε nyόnaya taa tσ pσntυv κά lana-m κσlσmσtσ.

24 Yυlv Pάyaya má, ma sάki teitei ké ιsu pa κεεσα ma tσm κε Ισσ Tσm taa tσ. Ama wei ι κά la Yυlv Pάyaya maya κσlσmσtσ κε mpυ tσ ι tσm κά la waiyo ké sσsσm. Pσntυv ιni, ye pa taa lυlι-ι, pάle pu lapa sana.

25 Πσ κpenηna Yυtaasi wei ι lakι-ι κσlσmσtσ tσ na ί pσσsi Yesu si: Matōη pσ taya má, Tacaa?

ιlena Yesu cσ-ι si: Ntόγάle mpυ.

Tacaa sam tσσsvυv

(Malaki 14:22-26; Luku 22:14-20; Kόlentι I 11:23-25)

26 Μρύγύ waatυv wei pa tσkaya tσ Yesu kpayα po-topoto na ί see Ισσ ké ί na tσmle, na ί fayα-ι na ί cela ι ifalaa, na ί heeli-βε si: ι mv na ί tόγσ, ma tσnvυv ntέ.

27 Pάle pσ waalι ké Yesu kpayα kσpv na ί see Ισσ ké ι na tσmle. ιlena ί cele-βε na ί tσ si: ι nyσσ-wάγι mσ tσna.

28 Ma calσm ntέ mpi pσ hόlόγι Ισσ nόγσ pεelυvυv tampana tσ. Mpi pσ kpenna yόlaa payale tσσ si pά husι ιsayatvnaa.

29 Tampana ke ma heeliyi-me yoo, saŋa waali ma kaa tasa sulbm p̄neye nyɔɔ. Haləna kuyan̄ku má na-me tu nyɔɔ sulbm kufam ke ma Caa Kawulaya taa tɔ.

30 Pa tema mpv lɛna pá yoo acima yontu, lɛna pá tɛɛ Olifinaa p̄yɔ tɔɔ.

Piyee kpeesuyv tɔm kpaalvyv

(Malaki 14:27-31; Luku 22:31-34; Yohaani 13:36-38)

31 M̄p̄yó Yesu tɔma i ifalaa si: Saŋa ahoɔ ane a mayamaya í ká yele-m mə tɔna na í se. Pa ŋmaa m̄p̄yó Iso Tɔm taa si: Maa kv tiikilu na heeŋ ká ya yem yem.

32 Ama waatu wei maa fe lɛna, má tɛɛ-meɣe nɔɔ ke Kalilee.

33 Tɔnaya Piyee nɔɔ tɔkpaɔ si: Paa pa tɔna paa yele-ŋ na pá se, má, ma kaa la mpv.

34 Ama Yesu tɔma-i si: Tampana ke ma heeliyi-ŋ yoo maa cesəyi, n ka kpeesi tɔm tooso ké ahoɔ ane si n ta nyi-m ké n ta nyi-m na p̄cɔ kampaau koo.

35 Tɔnaya Piyee tɔma-i si: Paa ma na-ŋ tu si tu si ké, ma kaa kpeesi si ma ta nyi-ŋ.

M̄p̄yó pa tɔna pa yɔɔta mpv.

Yesu sələmvv ke Ketəsemanee

(Malaki 14:32-42; Luku 22:39-46)

36 M̄p̄yó Yesu na i ifalaa pa tala timp̄i pa yaa si Ketəsemanee tɔ. lɛna í tɔ-we si: I caɣa cəne na má polo Iso sələmvv ke hatoo cəne.

37 lɛna í kraɣa Piyee na Sepetee p̄yalaa naale. Tɔnaya isənyəŋle na laŋwakəlle sɔsɔle svv-i kraɣ.

38 lɛna í tɔ-we si: Ma laŋle wakəlaa ké tətɔɔtɔɔ pə fei keesuyv. I caɣa cəne na má na-me tɔ feŋiyi.

39 I tuusa i nɔɔɔ tɔɔ kɛ pɛɔɔ, ɔlena i luɔ na i sɛlɛmi si: Ma Caa, ye pɛ we pɛsɔyɔ kɛɛli wahala sɔsɔ inɛye ma nyɔyɔ tɔɔ. Paa na mpɔ mpi n nɔkaa tɔ pɛle pɛ la, pɛ taa la ma luyɔ nyɛntɔ.

40 I tɛma mpɔ, ɔlena i mɛli i ifalaa tooso inɔ i kin na i maɣana pa tɔɔna tom. ɔlena i tɔ Piyee si: I kpisa cayana ntɛ si mɔ na-me tɛ feɔ paa pɛɔɔ maɣamaɣa.

41 I feɔ na i sɛlɛmi, tɔfɔ i kɔ hoti waatu wei maɣasɔyɔ kɔɔ-me tɔ. Pɔɔnɔ wee, ama tɔnyɔyɔ u pɛsɔyɔna.

42 I tasa tuusuɔyɔ, ɔlena i tasa Iɔ kɛ sɛlɛmɔyɔ si: Ma Caa, ye pɛ fei pɛsɔyɔ si wahala sɔsɔ inɛ i hatɛlɛna-m, nyɔ luɔyɔ nyɛntɔ i la.

43 I tasa i ifalaa kin ke mɛlɔyɔ, ɔlena i maɣana pa tɔɔna tom tɔtɔ, pa kpisa pɔ cayana pa ise.

44 Mɔpɔyɔ i tasa-weye yeluyɔ na i tuusi na i tasa Iɔ sɛlɛmɔyɔ ke tɔm tooso nyɛm ke tɔm kulɔmtɔ nti.

45 Tɔnaya i mɛla i ifalaa kin na i pɔɔsi-we si: I tɔɔna tom na i heesɔyi yaa? I naa, pɛ talaa keɛ. Paa tɔ Yɔlɔ Pɔyaya maɣa asayaa nin taa.

46 I kulɔ na tɛ tɛɛ. I nyɛni kɔlɔmɔtɔ tɔ tala cɛnɛ.

Yesu Kpav

(*Malɛki 14:43-50; Luku 22:47-53; Yohaani 18:3-12*)

47 Yesu tɔɔna yɔɔɔtaya ke mpɔ ile, i ifalaa naanɔwa na naale taa lelɔ Yutaasi talaa keɛ. Na i waali kɛ yɛlaa samaa tuutuuma, na pɔ tɔka layalee na kpatɔɔ. Kɔtɛlaa sɔsaa na Yuta nyɔyɔ nyɛma nyɔyɔ nyɛma pa tilina yɛlaa mɛɛ.

48 Yutaasi wei inɔ i laki Yesu kɛ kɔlɔmɔtɔ ke mpɔ tɔ i ka keesa samaa inɛyi isɛna i ka la tɔ. I heela-weye si: Ye ma polaa na mɔ maɣala wei ile, inɛyɛle, i kpa-i.

49 Tənağa Yutaası kprətəna Yesu ke kprakpa na í sɛɛ-ı sı: Fə Taca.

İlena í wayalı-ı.

50 Mıprıyú Yesu təma-ı sı: Ma taapalı, la nti n kəma lapı tə.

Tənağa í na mpa tə, pələ pa tu niŋ ke Yesu tə na pá kra-ı.

51 İlena Yesu na mpa pa wɛɛ tə pa taa nəɣulu kpeɛ ı layate na í lo kətulu səsə təmlɛ tu ŋkraŋıyı na í kəli təfɛŋ.

52 Mıprıyú Yesu təma-ı sı: Suu nyá layate ke tə suyute taa. Pə taya pulı tə, ye wei í kpağa layate, pıntı ká səna layate.

53 N ta nyı sı, má səlaa, maa ya ma Caa na í ha-m ıətəa tillaa ke iyisi naatosə (6000) ke loosi naanəwa na naaleɣɛ cənɛɣɛ kprakpa yɛɛ?

54 Ama ye ma lapa mı nti pa kɛɛsa İso Təm taa sı tu la tə, ıənəğa pı la na tələ tı lá ıɛ?

55 Tənağa Yesu pəsə samaa ını sı: İ kəŋı-m kraı na í nəki na í kprakəı layalɛ na kpatəŋ tə, mağa ŋmulı ıayav ke? Kuyɛɛŋ təna İso təsɛɛ taa ké ma caya na má sɛɣɛsəı, í tá kra-m.

56 Ama pə təna ıəntə pə lapaya sı pá la nti İso kuyəɣətıtu tələsəlaa ka yəɣətəa na tı wɛ İso Təm taa tə.

Tənağa ı ifalaa təna yela-ı na pá se na pá tɛɛ.

Yesu ponav ke Kotuyı səsəv taa

(Maləki 14:53-65; Luku 22:54-55,63-71; Yohaanı 18:13-14,19-24)

57 Mpa pa kra Yesu tə pa pona-ı kətəlaa wulav Kayıfı tɛ na pá mayana İso Təm sɛɣɛsəlaa na nyuyı nyéma nyuyı nyéma pa kotaa.

58 Piyee tənaya Yesu ké táálórn̄ tǝ, haləna í tala kǝtəlaa wulav taya tǝ. Uəna í sʉv na í caya tǝml̄e nyóma kin̄ si ı naa si pu tɛna-we.

59 M̄p̄óyó kǝtəlaa sǝsaa na Kotuyu sǝsǝŋku nyóma pa pɛkkaa si paa tǝm suuu pa suu Yesu na pá hiki mpaav na pá kv-ı.

60 Paa na yəlaa payale kulaa na pá suuki-ı pǝpǝtu tǝmnaa tǝ, pa ta hiki nti paa waana-ı tǝ. Waali waali ké yəlaa napəli pa kula naale

61 na pá tǝ si: Apalv ıne ı ka tǝma si ıni ı pǝsəxi na í yǝki Isǝ tǝsɛele sǝsǝle na ı tayanı-teye ŋmau ke kuyeyɛŋ tooso taa.

62 M̄p̄óyó kǝtəlaa wulav kulaa na í tǝ Yesu si: N kaa yǝǝti? Suweye yəlaa panɛ pa yǝǝtəyǝna-ŋ ye?

63 Ama Yesu suma. Tənaya kǝtəlaa wulav tǝma-ı si: Na Isǝ wei ı wɛna weesuyu tǝ, ye n ké Isǝ Pəyalv Mesii heeli-tv tǝfoo.

64 M̄p̄óyó Yesu cǝ-ı si: Ntəxi n yǝǝtaa. Ma heeliyi-me tǝfoo si pǝ kraǝav pǝnente tǝ í ká ná Yulv Pəyaya má na má caya Isǝ Toŋ tǝna tv kǝŋkǝŋ taa. Na í ká na-m ısǝtaa ŋmuntuyv tǝ na má tiiki.

65 Tənaya kǝtəlaa wulav cəla ı wontu na í tǝ si: ı kra Isǝ tǝ. Tǝ tasəxi aseeta nyóma ke pɛekuyv si tǝ lepe? Mǝ mayamaɣa í ná ısəna ı kra Isǝ tǝ tǝyale.

66 Tǝv, í na-we?

M̄p̄óyó pa tǝma si ı tǝm sǝpa, paa kv-ı ké.

67 Tənaya pa sʉv ntayama tǝv ke ı ısentaa, na pá makı-ı ŋkuma, na lɛlaa náá mapı-ı kataasi.

68 Na pá tǝŋ si: Mesii kpeye, heeli-tuyv wei ı mapa-ŋ tǝ.

Piyee kpeesuyu
(*Malaki 14:66-72; Luku 22:56-62; Yohaani 18:15-18,25-27*)

⁶⁹ Piyee ka caɣa awalí kɛ́ taya tɔɔ. Tɔnaya kɔ́tɔ́lɔ́a wulaw tɔ́mle tɔ́ alɔ́ nyɔ́ŋ nɔ́ɔ́lɔ́ kɔ́rɔ́tɔ́na-i na í tɔ́m-i si: Nyá tɔ́tɔ́ n ka wɛ Kalilee tɔ́ Yesu iní i kin.

⁷⁰ Ḿrɔ́yó Piyee kpeesá yɔ́lɔ́a tɔ́na isentaa si: Ma ta nyi nti n yɔ́ɔ́tɔ́yi mɔ́v tɔ́.

⁷¹ Pɔ́le pɔ́ waaɔ́ kɛ́ Piyee kulaa na í polo nɔ́nɔ́keelasi. Ilena tɔ́mle tɔ́ alɔ́ nyɔ́ŋ lɛ́lɔ́ náá na-i na í heeli mpa paa wɛ tɔ́na tɔ́ si: Ine iní i ka wɛ Nasalɛ́tí Yesu iní i kin kɛ́.

⁷² Ḿrɔ́yó Piyee taɣana kpeesuyu si: Na Isɔ́, ma ta nyi apalɔ́ iní.

⁷³ Pɔ́ lapa laasaya ilena mpa paa wɛ tɔ́na tɔ́ pá kɔ́rɔ́tɔ́na Piyee na pá tɔ́m-i si: Nyá n ta lan yɔ́lɔ́a mpe pa taa nɔ́ɔ́lɔ́. Nyá yɔ́ɔ́tɔ́ya hulɔ́ɔ́na timpi n lunaa tɔ́.

⁷⁴ Ḿrɔ́yó Piyee kpeesaa tɔ́lɔ́lɔ́a na í tuu na í tɔ́ si: Na Isɔ́, ma ta nyi apalɔ́ iní.

Tɔ́naya kampaav koo kɔ́kɔ́paa.

⁷⁵ Ilena Piyee tɔ́ɔ́si nti Yesu ka yɔ́ɔ́tɔ́-i tɔ́ tɔ́ tɔ́ si: Mpi pu takí kampaav koo tɔ́ n tɛ́ma tɔ́m toosoyo kpeesuyu si n ta nyi-m kɛ́ n ta nyi-m. Ḿrɔ́yó i tukaa na í lu, ilena í wii isu i sɔ́kí i sɔ́kí.

27

Yesu ponav kɛ́ Pilatí

(*Malaki 15:1; Luku 23:1-2; Yohaani 18:28-32*)

¹ Ḿrɔ́yó tanaŋ kɔ́paŋku tɛɛ kɔ́tɔ́lɔ́a sɔ́saa tɔ́na na Yuta nyuyɔ́ nyɔ́ma nyuyɔ́ nyɔ́ma caɣaa na pá mayasi na pá su si pá ku Yesu.

² Tənaɣa pa həka-ı na pá kraɣa-ı na pá polo na pá cəla Kufənee Pilatı.

*Yutaası kv ı ti
(Tillaa Təmlə 1:18-19)*

³ Yutaası wei ı lapa-ı kələmətə tə, ı nawa sı pa sıwa sı paa kv Yesu ké tampana ılena ı laŋle pəsi səsəm. Tənaɣa ı kraɣa liyitee nyəɣətə hiu na naanəwa ını na í polo í cəla kətəlaa səsə na nyuyə nyəma.

⁴ Na í heeli-we sı: Ma lapa ısaɣatə, ma cəla-meɣe yulə sı í kv-ı tulum ke yem.

Ípúyú nyuyə nyəma cə Yutaası sı: Tá paaye, pə ké nyá təm ké.

⁵ Tənaɣa Yutaası məhna liyitee anı na í pəti İso təsele səsəle taa, na í tee na í polo na í tə ηmənaɣa ke ı luɣu tee na í sı.

⁶ Ípúyú kətəlaa səsaa ná təsa-ye na pá tə sı: Ta mpaav taa pə fei pəsuyə sı tə kraɣa liyitee ane na tə tasa tuyə ke İso təsele səsəle atakaa taa. Pə taya pulə tə, yuləkvle liyitee ké.

⁷ Tənaɣa pa caɣaa na pá maɣası, ılena pá kraɣa liyitee anı na pá yana tetə natəli nti pa yaa sı cuyə təhulle tə, sı pa piŋ mɔvlaa ke təna.

⁸ Ípúyú haləna saŋa pa məhna tetə ntəyi həte sı: Caləm tetə.

⁹ Ípúyú pə lapa nti İso kuyəɣətətə teləsulə Selemii ka kraalaa tə sı: Pa kraɣa liyitee nyəɣətə hiu na naanəwa. Liyitee anəyi İseyeli yəlaa tisaa sı pá felı ı tə.

¹⁰ Pa kraɣa-ye na pá yana tetə nti pa yaa sı cuyə təhulle tə, na pə maɣamaya ke Tacaa ka heela-m.

*Pilatı pəsəyi Yesu ke təm
(Maləki 15:2-5; Luku 23:3-5; Yohaani 18:33-38)*

11 Μόργό πα pona Yesu κε Κυφάνεε ιsentaa, na íλέ ι pωσι-ι si: Nyagalē Yuta nyéma wulav səsə inəyi? Uena Yesu cə-ι si: Ntəyəle n yəyətə mpv.

12 Pəle pə waali waatu wei kətəlaa səsaa na nyuyv nyéma təhaya si ι lapa pəne na pəne tə, ι ta cə si pulv.

13 Təhaya Pilatı təma-ι si: Nn nukı isəna pa təhuyv si n lapa pəne na pəne tə?

14 Ama tə təhaya mpv Yesu tá cə-ι tə təə si pulv. Uena pə lá Kyfəneε κε piti ké səsəm pə tu fei.

Si pá kv Yesu ké pá kv-ι

(Maləki 15:6-15; Luku 23:13-25; Yohaani 18:39-19:16)

15 Paa Tεευ acıma wena Kyfəneε tuləyi saləka tv nəyəl vwei samaa caa si pá tvli təyə.

16 Pə pamna saləka tv kpitikpiti nəyəl vwei pa yaa si Palapaasi*fa* tə ι wε saləka taa. ^a

17 Samaa kota móργό təna, uena Pilatı pωσι-wε si: Aweye í caa má tvli-mε, Yesu wei pa yaa si Kilisiti tə?

18 Pə taya pulv təə ké ι pωsa-wεyε mpv, ι nyəmə təkεlekele si isεεεmle təə ké pa pona-ι Yesu.

19 Waatu wei Pilatı caya təhυle tə ι alv tilaa si pá heeli-ι si: Taa svsi nyá nəyə ke tampana təhly inı ι təm taa. Pə hula-m ι təm κε tom taa ké ahoo anε, na pə pəkəli-m səsəm.

20 Μόργό kətəlaa səsaa na nyuyv nyéma pa puγusa samaa si pá sələmi-ι na í tvli-wεyε Palapaasi, na pə kaasi na í kv Yesu.

21 Təhaya Kyfəneε tayana-wεyε pωsvuyv si: Pa naale pa taa aweye í caa si má tvli-mε yee? Μόργό pa cə-ι si: Palapaasi κε tə caa si í tvli.

^a 27:16 **Palapaasi:** Piipilinaa ləlaa na səsəyi si Yesu Palapaasi.

22 Ilena Pilati pɔɔsi-we si: Na isənaya má la Yesu wei pa yaa si Kilisiti tɔ? Tənayale pa tənə si: Kam-i səm tesika tɔɔ.

23 Ḿpɔ́yó Pilati pɔɔsa-we si: Ile isayatu ntiyi i lapa?

Tənaya pa tasa kapusi mapu na ton si: Kam-i səm tesika tɔɔ.

24 Pilati kɔma na í ná si i kaa pəsi-ti, pəyele yoo caa tiluyu. Ilena í caa lum na í saŋ i niŋ ke samaa isentaa na í tɔ si: Apalu ine, pɔ́ taa wee si má kuyona-i yoo. Pə ké mə tɔm ké.

25 Ḿpɔ́yó samaa tənə cɔ-i si: Nnn, i səm tɔm í məli tá na tá piya tá nyɔɔŋ taa.

26 Tənaya Pilati tula-weye Palapaasi. Pə kaasa Yesu ilena, í yele na pá casa-i akpatεε, na í kraɣa-i na í cele-we si pá polo na pá kam-i səm tesika tɔɔ.

Yoolaa paanav ke Yesu

(Malaki 15:16-20; Yohaani 19:2-3)

27 Pilati yoolaa pona Yesu ké Kufəneε təyaya taa, ilena pa samaa tənə kotina-i.

28 Ḿpɔ́yó pa wɔɣɔsa i wontu, ilena pá suu-i capa kuseem təkpaui.

29 Na pá luv sɔwa ke ntenuyu na pá te i nyuyv, na pá tv i niŋ ntɔɔŋ taa ké kɔ́átóyó, na pá paakəna-i na pá luŋiɣi i tεε ké akula, na pá seε-i si: Yuta nyɔ́ma wulav sɔsɔ fɔɔ.

30 Na pá tɔɔki i tɔɔ ké ntayama, na pá muɣi kɔ́átóyó na pá tayanəyi i nyuyv taa ké mapu.

31 Pa tɛma-i paanav ke mpv, ilena pá wɔɣɔsi capa un i na pá məŋna-i i wontu na pá tɛna-i kam ke səm tesika tɔɔ.

Yesu kam

(*Malaki 15:21-32; Luku 23:26-43; Yohaani 19:17-27*)

³² Pa lukaya icate uena, pá tə sulina Silɛni tɔ nɔɔɔɔ, pa yaa-i si Siməŋ. Tənaɣa yoolaa kpipa úlé na toŋ si í səɣəli Yesu tesika ŋke.

³³ Ḿpúyú pa tala timpí pa yaa si Kələkəta tə, nti tə yəɣətəyi si nyomɔɔɔɔɔɔɔɔ tɛ tə.

³⁴ Tənaɣa pa cɛla-i sɔlɔm mpi pə taa pa sita tɔyɔ nakuli kv cələm*fa* tə. Ama i təŋaa uena í kisi-wəyi nyɔɔɔ. ^a

³⁵ Ḿpúyú pa kama-i səm tesika təɔ, na pá tə tɛtɛ ké i wontu təɔ na pá tala-ti.

³⁶ Pa tɛma ḿpúyú uena pá caɣa təna na pá taŋi-i.

³⁷ Pa ŋmaawa na pá pusi i nyɔyɔ təɔ si: Yuta nyéma wulau səsə Yesu kələ. Pa ŋmaa ḿpúyú si pə h́lí mpi pə təɔ pa kv-i tə.

³⁸ Pa kɔɔɔɔna í na ŋmulaa kɛ naale na pá ka-wɛɣɛ səm tesikasí təɔ, lɛlv kɛ i ntəɣəŋ təɔ, lɛlv kɛ i mɔɔtəŋ təɔ.

³⁹ Yələa mpa pa tɛɛkayana təna tə pɛlɛ pa kɔɔɔtəyi nyɔɔŋ na pá tɔvki-i si:

⁴⁰ Matəŋ nyá təmna si n yəkəyi Iso təsɛɛɛ səsəɔɔɔ na í tayani kɔfate ŋmau kɛ kuyɛɛŋ tooso taa. Waasi nyá ti úɛ. Ye n ké Iso Pəyaya lu tesika təɔ na í tii.

⁴¹ Ḿpúyú na kətələa səsaa na Iso Təm sɛɣɛsələa na nyɔyɔ nyéma tətə. Pɛlɛ pa təŋna-i paanau na pá yəɣətəyi si:

⁴² I yapa lɛlaa nyɔɔŋ isənaɣa na í kaa pəsi na í ya i mayamaɣa i nyəŋkv. Isu si inəɣəɔɔ lɛɣɛli wulau səsə

^a **27:34** tɔyɔ **nakuli kv cələm**: Pə ké kəɔɔɔ nte tə laki na yulɔ too na pá kv i wɔsasi təɣə. Ama Yesu na sələa si í wɛɛna i isɛ kɛ mɔɔ haləna i səm.

na? Pənenɛ ɪ lu tesika tɔɔ na ɪ tii. Uena tɔ na na tɔ tisi.

⁴³ ɪ tɔ ɪsɔ kɛ naani na ɪ tɔ sɪ ɪnəɣɔɛ ɪsɔ Pəɣaɣa. Tɔɔ, tɔ nɔ sɪ ɪsɔ kɔ sɔɔɪ sɪ ɪ waasi-ɪ yaa ɪsɔna.

⁴⁴ Na pə kɾɛɲna ɲmulaa mpa paa kama ɲpɔɣɔ ɪ cɔɔ tɔ na pɛɛ pɔ tɔv-ɪ mpɔ tɔtɔ.

Yesu hɛɛv

(Maləki 15:33-41; Luku 23:44-49; Yohaani 19:28-30)

⁴⁵ Pə kɔma na pɔ tala ilim sikuyɔ, ɪlena sɔkɾɛtɔɣɔ nyala ɪcatɛ tɔɔ halɔna ilim kpili.

⁴⁶ ɪlim kpila mpɔ, ɪlena Yesu kiisina nɔɣɔ sɔsɔɣa sɪ: Eli Eli, lema saratani? Na tɔɛ tɔ yɔɣɔtɔɣɪ sɪ: Ma ɪsɔ ma ɪsɔ, pɛpɛ tɔɔ kɛ n lɔ-m?

⁴⁷ Mpa paa sɔɲa tɔna tɔ pa taa lɛɛɛ nu mpɔ, ɪlena pɔ tɔ sɪ: ɪ yaana nteɣɛ ɪlii.

⁴⁸ ɪlena pa taa nɔɣɔɔv kɾaya asewa na ɪ polo na ɪ lii kɾalɔkɾam saɲ kɛ lɔm kɔnyɔɲɔm napɛɪ pə taa, na ɪ tɔv kɾɔtɔɣɔ nɔɣɔ taa na ɪ hvɪ ɪsɔ sɪ ɪ nyɔɔ.

⁴⁹ Ama lɛɛɛ nɔ tɔma sɪ: ɪ yeɛ na tɔ nɔ ɪlii kɔ kɔɔ na ɪ waasi-ɪ yaa ɪsɔna.

⁵⁰ Tɔnaɣa Yesu tasa kiisuyɔ kɛ sɔsɔm, ɪlena ɪ hɛɛ.

⁵¹ ɲpɔɣɔ waatu ɪnɔɣɪ kɾakɾaa, pɔvɔvɔ sɔsɔɔv ɲku ku kaya ɪsɔ tɔsɛɛɛ sɔsɔɔɛ taa tɔ, kv faɣa yem kɛ hatoo ɪsɔtaa na pɔ kalɔsɔna kv atɛ. Na tɛtɔ sele na kvkɾamɔɲ ya pɔɣɔɛɛ,

⁵² na pɛɛɛɛ tɔvɪ na ɪsɔ yɔɛɛɛ mpa pa sɔpa tɔ pa taa paɣalɛ fe.

⁵³ ɲpɔɣɔ pa lu pɛɛɛɛ taa, na waatu wei Yesu kɔma na ɪ fe tɔ pɔ svv ɪsɔ ɪcatɛ naɲɲ nyɔntɛ taa, na yɔɛɛɛ paɣalɛ na-weɛ.

54 Μρύγύ Lom yoolaa səsə na yoolaa mpa ι na-we paa taŋa Yesu tə, pa nawa tetu seluyu na pə təna mpi pə lapa tə, ilena pá nyá səsəm na pá tə si: Tampana, yulv inε ι kέ Isə Pəyalv kέ.

55 Alaa payale ka we təna na pá səŋa pooluŋ na pá nyənəyi. Mpe inι pa təŋayana Yesu kέ hatoo Kalilee na pá caləsəyi-ι.

56 Makətala Malι na Saaki na Yosεfv pa too Malι na Sepetee pəyalaa too, paa we alaa mpe pa taa.

Yesu pim

(*Maləki 15:42-47; Luku 23:50-56; Yohaani 19:38-42*)

57 Waatu wei taanaya taanaa tə, Alimatee apalv tonŋ tu nəyolv wei pa yaa si Yosεfv tə ι kəma. Ι mayamaya ι ka təŋaya Yesu kέ.

58 Μρύγύ ι pola Pilatι kiŋ na ί sələmi-ι si ι kpakəyi sətə Yesu. Təŋaya Pilatι təma si pá cele-ι.

59 Ilena ί kpaŋa sətə na ί taki-ι kpronkrontu tonŋ nyəntə nti pa yaa si leŋ tə tə puŋkahulvŋa kufalaya.

60 Na ί polo na ί pimi-ι ι mayamaya ι pəlaav ŋku pa hula kukpamuyv taa tə kv taa. Na ί pilimi puw səsəəv nakuli na ί suli pəlaav nəyə. Ilena ί tεε ί kpe.

61 Na Makətala Malι na Malι ləlv pá caya tənaya pəlaav isenta.

Pəlaav taŋuyv

62 Kuyaku kuvεεsvy təə səəlv lapv tɛma na tɛv fe, ilena kətəlaa səsaa na Falisanaa kprenti na pá polo Pilatι kiŋ,

63 na pa heeli-ι si: Taca, tə təəsaa si pəpətə inι ι ka yəyətə si ye pə lapa wεε tooso inι ι ká fe.

64 Təv, mpv tə, yelev na pá taŋ pəlaav haləna pé tala kuvyεŋ tooso wule. Ι ifalaa ί taa kəə na pá ŋmulι-ι na

πά looli samaa si í fema sətaa taa. Ye pə lapa mpv, tələ tə pəpətv ká kəli kancaalaya nyəntv.

⁶⁵ Μρύγύ Pilati təma-we si: Yoolaa mpa paa tan təγələ, í polo í tan-kvyv teu teu.

⁶⁶ Tənaγa kətəlaa polaa na pá tayani pəlaav tə puv ηkvyv teu, na pá tv pa kvvsvm si nəγələ í taa tokina. Ulena pá su yoolaa si pá tan.

28

Yesu fem

(Maləki 16:1-10; Luku 24:1-12; Yohaani 20:1-10)

¹ Kvyakv kuhəsvyv tēwa na pə fe cimaasi, ulena Makətala Mali na Mali ləlv pá kvli tanaη təpam si pa puki pəlaav tə.

² Μρύγύ tetv sela səsəm ke kprakpa. Mpi tə, Tacaə isətəə tillu lunna isə na í tii, na í polo í kvli puv ηkvyv pəlaav nəγə na í su kpeηa, na í kpa tə tə na í caya.

³ I teu nəγəsəna isu tev nyəγəsvyv tə, na i wontu huləmaa isu kponkromulvm.

⁴ Μρύγύ pə lapa tanlaa ke səγəntv ke səsəm na pá seliyi, na pá səpa pa tuη tə kə yem təkətv.

⁵ Tənaγa isətəə tillu təma alaa si: Mu taa nyá, ma nyəmə si Yesu wei pa kama səm tesika tə təγə í kəma pəkvyv.

⁶ I fei cəne, i fema isu i ka yəγətəə tə. I kəə na í ná timpri paa husa-i tə.

⁷ I polo ləη na í heeli i ifalaa si, i fema na í tē-mēγe nəγə ke Kalilee. Tənaγa í ká na-i. Nti ma wəna si ma heeliγi-mē təγələ.

⁸ Tənaγa alaa mpe pa kvla pəlaav tə kə kprakpa na pá tē, na səγəntv na lanhuləmlə pə kvyi-we. Ulena pá polo na pá kaasi Yesu ifalaa ke laapaali in.

9 Pa tɔŋna tɛɛv kɛ mpv, ɪɛna Yesu suli-wɛyɛ kpaakraa na ɪ tɔ-wɛ si: Ma sɛɛ-mɛ.

Μρύγύ pa kpɛtɛna-ɪ na pɔ tɔki ɪ nɔɔhɛɛ, na pɔ hɛnti-ɪ atɛ na pɔ sɛɛ-ɪ.

10 ɪɛna Yesu heeli-wɛ si: ɪ taa nyá. ɪ polo ɪ heeli ma taapalaa si pɔ polo Kalilee, tɛnaɣa paa na-m.

Nti tanlaa keesaa tɔ

11 Alaa mpɛ pa wɛ mpaav taa na pɔ kpeŋ mpv, ɪɛ sɛsɛ yoolaa mpa paa tanja pɔlaav tɔ, pa taa lɛlaa ná tɛma mɔlvɔv kɛ ɪcatɛ taa kɛɛ na pɔ keɛsi kɔtɔlaa sɔsaa kɛ pɔ tɛna mpi pɔ lapa tɔ.

12 Μρύγύ kɔtɔlaa sɔsaa na nyvɔv nyɛma pa kotaa na pɔ lá nɔɔv kvlɔmɔɣa na pɔ ha yoolaa kɛ liyitee tuutuuma,

13 na pɔ heeli-wɛ si: ɪ tɔ si tom kraɣa-mɛyɛ ahoɔ na ɪ ifalaa kɔɔ na pɔ ŋmulɪ-ɪ.

14 Na ye Kvfɛnɛɛ ɪ nu mpv, taa heɛsi ɪ lanɛ, ɪ kaa la-mɛyɛ pvlɔ.

15 Tɛnaɣa tanlaa mv liyitee anɪ na pɔ lá ɪsu pa heela-wɛ tɔ. Na tɔm tɛnɛ tɔ yɛki Yuta nyɛma hɛkv, halɔna saŋa.

Yesu ifalaa tɔɔ luv

(*Malɔki 16:14-18; Luku 24:36-49; Yohaani 20:19-23; Tillaa Tɔmlɛ 1:6-8*)

16 Μρύγύ Yesu ifalaa naanɔwa na kvlɔm ɪnɪ pɔ kvlaa na pɔ polo Kalilee pulaya ŋka Yesu ka keɛsa-wɛ tɔ ka tɔɔ.

17 Pa na Yesu ɪɛna, pɔ hɛnti-ɪ atɛ na pɔ sɛɛ-ɪ. Ama pa taa lɛlaa ka wɛna sika.

18 Tɛnaɣa Yesu kpɛtɛna-wɛ na ɪ heeli-wɛ si: Ma niŋ taa kɛ pa tɔ ɪsɔtaa na atɛ.

19 Mpu tɔ, í polo na í la na katenasi tɔna taa yɔlaa pəsi ma ifalaa. I sɔɔki-weyɛ Isɔ lum na í yaakɔna Caa na Pɔyaya na Feesuyu Naniɲtu pa hɔte.

20 I seyɛsi-wɛ si pá tɔki pɔ tɔna mpi ma seyɛsa-me tɔ. I nyi teu si má, maa wɛɛ mə waadi ké paa kɔyankuyu, halɔna antulinya polo na í kɔli.

PHIPI LI ISO TOM TAKELAYA
Portions of the Holy Bible in the Lokpa language of
Benin

copyright © 1999 SIM

Language: Lokpa (Lukpa)

Translation by: SIM

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2017-10-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

ef14191a-91f7-51c1-ac89-7b93dd7c4377